

VYSOKÁ ŠKOLA STROJNÍ A TEXTILNÍ V LIBERCI

Fakulta strojní

Katedra výrobních systémů

Školní rok: 1991 - 92

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

pro Jáchyma F R Y D K A

obor (23-20-8) stroje a zařízení pro strojírenskou výrobu

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 172/1990 Sb. o vysokých školách určuje tuto diplomovou práci:

Název tématu: Konstrukce upínačů pro obrobky skříňového tvaru na CNC obráběcím centru CHIRON FZ 12

Zásady pro vypracování:

1. Popis CNC obráběcího centra CHIRON FZ 12.
2. Studie upínacích přípravků na CNC obráběcích strojích.
3. Technologický postup a výpočty parametrů obrábění obrobku skříňového tvaru.
4. Konstrukce přípravku pro danou součást.
5. Pevnostní a kontrolní výpočty.
6. Ekonomické zhodnocení.

*Fakulta strojní
Ostřední akademie
STUDENTSKÁ 6
171 07 LIBEREC*

KVS/OS

✓ 124 / 985

Rozsah grafických prací: kompletní výkresové dokumentace a rozpiska

Rozsah průvodní zprávy: 40 - 50 stran textu

Seznam odborné literatury:

1. Kissószy, Š.: Obrábacie stroje. SVŠT Bratislava 1989.
2. Šutor, K.: Konštrukcia výrobných pomôcok obrábacích strojov, SVŠT Bratislava 1987.
3. Ženíšek, J.: Teorie a konstrukce výrobních strojů II, SNTL/ALFA Praha 1988.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Adomavičius Sigitas

Konzultant: Ing. Šťastný Petr, NAREX a.s. Č. Lípa

Zadání diplomové práce: 31.10.1991

Termín odevzdání diplomové práce: 29.5.1992

L.S.

Doc. Ing. Josef Cerha, CSc.

Vedoucí katedry

Prof. Ing. Jaroslav Exner, CSc.

Děkan

V Liberci

dne 30.10. 1991

VYSOKÁ ŠKOLA STROJNÍ A TEXTILNÍ LIBEREC

FAKULTA STROJNÍ

KATEDRA VÝROBNÍCH SYSTÉMŮ

OBOR 23-20-08

ZAMĚŘENÍ: JEDNOÚČELOVÉ OBRÁBĚCÍ STROJE.

OBRÁBĚCÍ PŘÍPRAVEK

KVS - OS - 225

Jáchym Frýdek

Vedoucí práce: ing. Sigitas Adomavičius

Konzultant: ing. Petr Šťastný

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146076193

Počet stran: 106

Počet příloh: 6

Počet obrázků: 23

Počet výkresů: 33

Místopřísežně prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury.

V Liberci dne 15.5.1992

OBSAH:

	STRANA:
1. ÚVOD .	7
2.HISTORICKÝ VÝVOJ NC STROJŮ A JEJICH ROZDĚLENÍ.	9
2.1 PROČ SE ZAČALY NC STROJE POUŽÍVAT.	9
2.2 DĚLENÍ NC STROJŮ.	10
2.3 ŘÍZENÍ POHYBŮ NC STROJŮ.	11
2.4 ROZDĚLENÍ NC STROJŮ PODLE ZPŮSOBU ZPĚTNÉ KONTROLY.	12
2.5 CNC STROJE.	13
2.6 DNC STROJE.	13
3. ROZBOR KONSTRUKCE NC OBRÁBĚCÍCH STROJŮ.	14
3.1 CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY KONSTRUKCE NC OBRÁBĚCÍCH STROJŮ.	14
3.2 JEDNOTLIVÉ CELKY NC OBRÁBĚCÍCH STROJŮ.	16
3.3 POPIS OBRÁBĚCÍHO CENTRA CHIRON FZ 12W.	31
4. STUDIE UPÍNACÍCH PŘÍPRAVKŮ NA NC STROJÍCH.	33
4.1 SOUČASTNÝ STAV V UPÍNÁNÍ NA NC STROJÍCH.	33
4.2 TYPY PŘÍPRAVKŮ A STANOVENÍ PODMÍNEK A POŽADAVKŮ PRO KONSTRUKCI.	33
4.3 NOVÉ SMĚRY A TENDENCE V OBLASTI UPÍNÁNÍ NEROTAČNÍCH OBROBKŮ.	36
4.4 SYSTÉM UPÍNÁNÍ NA CHIRON FZ 12W.	38

	STRANA :
5. TECHNOLOGICKÝ POSTUP.	39
5.1 POPIS OBROBKU.	39
5.2 POSTUP OPRACOVÁNÍ OBROBKU.	39
5.3 VÝPOČET DÉLKY CYKLU OBRÁBĚNÍ.	40
5.4 PŘEHLED UŽITÝCH NÁSTROJŮ A POUŽITÍ Z HLEDISKA TRVANLIVOSTI.	43
6. KONSTRUKCE PŘÍPRAVKU.	53
6.1 URČENÍ ZÁKLADNÍCH UPÍNACÍCH ROVIN VARIANTY UPNUTÍ.	53
6.2 VARIANTY PŘÍPRAVKU.	55
6.3 POPIS VYBRANÉ VARIANTY.	55
6.4 PEVNOSTNÍ A KONTROLNÍ VÝPOČET.	58
6.5 VÝPOČET CENY PŘÍPRAVKU.	93
7. ZÁVĚR	104
PODĚKOVÁNÍ	105

VÝKRESY : - VÝKRES CELKOVÉHO SESTAVENÍ S UPNUTÍM NA STŮL
                   - VÝROBNÍ VÝKRESY JEDNOTLIVÝCH SOUČÁSTÍ
                   - ROZPISKA
                   - SCHEMA HYDRAULICKÉHO OBVODU

PŘÍLOHY : č. 1 - PROSPEKT MULIPLIKÁTORU
              č. 2 - PROSPEKT FIRMY CHIRON
              č. 3 - PROSPEKT FIRMY MUBEA
              č. 4 - TECHNOLOGICKÝ POSTUP OPRACOVÁNÍ OBROBKU
              č. 5 - VÝROBNÍ VÝKRES UPÍNANÉ SOUČÁTI
              č. 6 - SKICE NÁVRHŮ PŘÍPRAVKU

SEZNAM SYMBOLŮ A ZNAČEK.

n (1/min)	otáčky
s (mm/ot)	posuv
v (m/min)	řezná rychlosť
t_{as} (min)	strojní čas
L_i (mm)	délka
s_{min} (m/min)	posuv za minutu
i	počet záběrů
t_{ac}, t_{av}, t_0, t_c (min)	časy
F_z, F_x, F_y, F_h (N)	složky řezných sil
p (MPa)	měrný řezný odpor
z_1	počet zubů v záběru
M_o (Nm)	ohybový moment
f	součinitel tření
M_{k1} (Nm)	klopný moment
F_u (N)	upínací síla
k	součinitel bezpečnosti
F_1, F_8, F_9 (N)	síly na pružině
h (mm)	zdvih pružiny
τ_1, τ_8, τ_9 (MPa)	napětí na pružině
R_m (MPa)	mez pevnosti
R_e (MPa)	mez kluzu
d, D (mm)	průměry
l_1, l_8, l_9 (mm)	délky
S (mm ²)	obsah
σ_D, σ_K (MPa)	příslušné napětí

E (MPa).....	modul pružnosti v tahu
G (MPa).....	modul pružnosti ve smyku
Δl (mm).....	změna délky, prodloužení
k_s, k_p	tuhostí
F_Q (N).....	síla předpětí
M_u, M_{tz} (Nm).....	momenty
W_o (mm ³).....	průřezový modul v ohybu
W_k (mm ³).....	průřezový modul v krutu
M_k (Nm).....	kroutící moment
J (mm ⁴).....	průřezový moment
lambda	štíhlostní poměr
α, ϕ, γ (°).....	úhly
F (N).....	působící síla
Δl (mm).....	deformace
M (Nm).....	točivý moment
$\Delta \delta$ (rad).....	deformace nakroucení hřídele
k_1 (N m rad ⁻¹).....	tuhost v kroucení
F (N).....	zrychlující síla
M (Nm).....	zrychlující točivý moment
m (kg).....	hmotnost suportu
ϵ (rad s ⁻²).....	úhlové zrychlení
I_{red} (kg m ⁻²).....	moment setrvačnosti zrychlovaných hmot redukovaný na hřídel motoru

1. ÚVOD

Strojírenská výroba je nosná součást tvorby ND. Jeto ta část společnosti, kde se vytvářejí peníze. Země, která nemá suroviny které by mohla vyvážet, musí zákonitě, chceli zajistit obyvatelstvu určitou životní úroveň, obrátit svoji pozornost na odvětví kde se vytvářejí hodnoty, tedy do průmyslu. A právě ve strojírenství hrají přípravky velký význam. Díky přípravkům se může obrábět, svářet, ..., rychleji přesněji bez přípravků by nešly některé výrobky ani vyrobit, ani smontovat.

Funkce přípravku v moderním strojírenství je převzít na sebe část úlohy dělníka. Přípravek by měl být co nejvíce automatizován, samozřejmě vzhledem k charakteru práce a počtu obráběných kusů. Tato automatizace přispěje ke kvalitě vyráběných kusů, dále odpadne fyzicky a stereotypně namáhavá práce, která ubíjí ducha člověka.

Budoucnost v malo a středně seriové výrobě je, že budou používány NC stroje s velkou adaptabilitou, jež půjde rychle předělat na jiný druh obrobku, kde dělníci budou seřizovat stroje, vyměňovat obrobky, ukládat polotovary do zásobníku a kontrolovat obrobky.

Přípravek v takovém druhu výroby musí splňovat:

- určitou univerzálnost
- dokonalé a přesné upnutí
- konstrukci tak aby byla z vyměnitelných celků
- umožnit správné a rychlé upnutí
- umožnit jednoduché očištění

Mojí práci je navrhnout přípravek pro obrábění převodovky elektrické ruční vrtačky s přídavným příklepem. Vychazím z předem obrobené výstupní části převodovky. Obrábět se bude na CNC obráběcím stroji CHIRON FZ 12 W. Požadavek je, aby přípravek byl konstruován tak, aby byly patřičně využity

přednosti a schopnosti stroje.

Před začátkem práce jsem se seznámil s přípravky, které byly použity na podobné výrobky.

Takto konstruované přípravky se mi nelíbily, byly sice jednoduché, ale pro obsluhu asi dosti náročné. Při konstrukci je třeba přihlédnout k tomu, že přípravek bude vyráběn asi ve 4 kusech. Dále je potřeba přihlédnout k hledisku automatizace, které se musí volit s ohledem na situaci ve většině továren.

Závěrem bych chtěl připomenout, že jsem celý úkol chtěl vypracovat tak, aby bylo možno přípravek vyrobit, i když předem vím, že v praxi by bylo potřeba určité věci upravit, ale to už je dáno mou nezkušenosti z praxe.

2. HISTORICKÝ VÝVOJ NC STROJŮ A JEJICH ROZDĚLENÍ

NC STROJE

2.1 PROČ SE ZAČALY NC STROJE POUŽÍVAT

Nejprve se začaly NC stroje používat pro obrábění velmi složitých tvarů (trupů křídel letadel, forem pro tlakové lití), pro které se museli dříve vyrábět velmi nákladné šablony a modely.

Později se začaly NC stroje používat i pro jednoduší součásti, které lze obrábět na konvenčních strojích, ale s vyšší nepřesností nebo s dlouhým časem.

NC stroje procházely 3 základními stupni vývoje.

1. STUPEŇ -Úprava konvenčních obráběcích strojů přizpůsobením k číslicovému řízení. Stroje konstruované pro číslicové řízení ale jěště s rysy konvenčního stroje [stupňovité pohony, jediný nástroj]

2. STUPEŇ -Stroje již konstruované s číslicovým řízením s automatickým vyhotovováním většiny operací.

Znaky: -Robustní konstrukce, kvalita vodících ploch, velká přesnost výroby.

-Disponuje bohatým nástrojovým vybavením
[revolverové hlavy a zásobníky nástrojů různých konstrukcí].

Tyto stroje jsou určeny pro samostatné použití .Pro poměrně úzké spektrum operací je lze ještě zařadit do tříd: frézka, soustruh, vrtačka apod .

3. STUPEŇ -Tyto stroje jsou určeny pro širokou oblast použití, jsou to tzv. MNOHAPROFESNÍ STROJE . Mají většinou charakter obráběcího centra, buď pro rotační nebo nerotační součásti .

2.2 DĚLENÍ NC STROJŮ

A. Podle tvaru vyráběných obrobků

1. stroje pro obrábění rotačních součástí [hřídelových a přírubových tvarů].

2. stroje pro obrábění nerotačních součástí [skříňových a plochých tvarů].

B. Podle počtu druhů operací, které je stroj schopen provést na jedno upnutí.

1. stroje pro jeden druh operací [soustruhy, frézy, vrtačky] a to stroje různých vývojových stupňů.

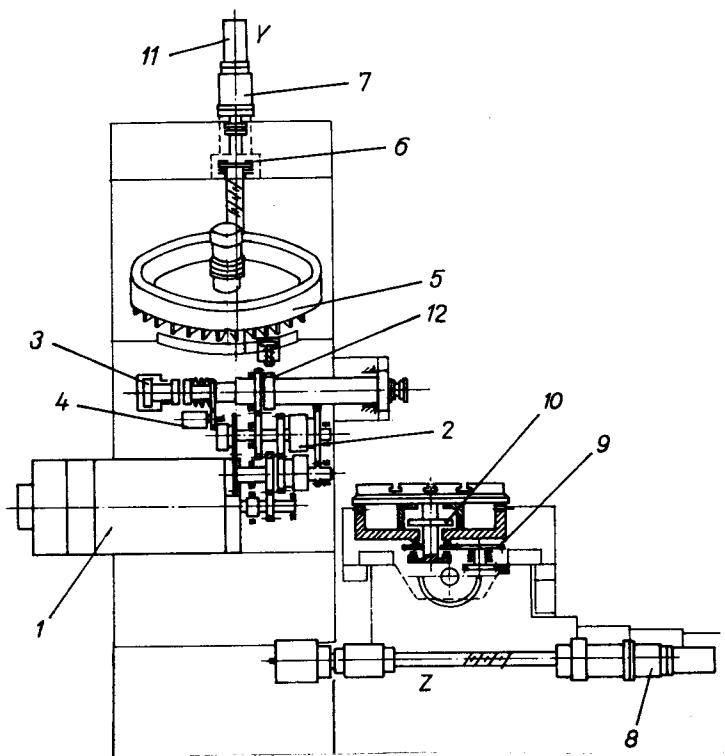

Schéma obráběcího centra

1 – motor pohonu vřetena, 2 – převodovka, 3 – válec upínání nástrojů, 4 – odměrovací zařízení otáčení vřetena, 5 – zásobník nástrojů, 6 – uložení svislého šroubu, 7 – pohon svislého šroubu, 8 – pohon šroubu osy Z, 9 – natáčecí mechanismus stolu, 10 – upinací válec otočného stolu, 11 – tachodynamo

2. stroje pro více druhů operací - obráběcí centra.

Zde je užito automatické výměny nástrojů z velko-kapacitních zásobníků. Možné je zde i použití automatického zakládání obrobků manipulátorem.

C.Podle úrovně řízení.

- 1.generace... mechanické relé a elektronky
- 2.generace... germaniové a křemíkové polovodiče, 50. léta
- 3.generace... integrované obvody, od r.1965
- 4.generace... CNC systémy, od r.1972
Computer Numerical Control systémy s počítačem .

Přechod mezi 3.a 4.generací tvoří systémy s vestavěnými paměťmi MNC Memory NC.

2.3 ŘÍZENÍ POHYBU NC STROJŮ

2.3.1 Stavění souřadnic.

Nástroj je vůči obrobku nastavován do programovaných poloh. Po dobu přestavování není nástroj ve styku s obrobkem a tvar jeho dráhy není řízen, ani jěště definován. Systémy jsou velmi jednoduché, často není kodování číselných hodnot prováděno děrnou páskou, ale ručními přepínači. Tento systém se používá u vrtacích strojů.

2.3.2 Pravoúhlé řízení.

Pohyby stroje jsou řízeny paralerně, se souřadnými osami, programovanou rychlostí. Přitom je nástroj ve styku s obrobkem a odebírá třísku. Nevýhodou je, že body mezi výchozím a koncovým bodem nejsou NC systémem kontrolovány. Tento systém se používá u frézovacích a soustružnických strojů.

2.3.3 Souvislé řízení.

Pohyby stroje jsou řízeny v rovině a v prostoru po obecné dráze, složené z úseků elementárních křivek. Dosažení každého mezilehlého bodu je kontrolováno NC systémem, čímž je zaručeno přesné sledování zadaného tvaru dráhy. Tento druh řízení lze použít pro všechny druhy obráběcích strojů.

2.4 ROZDĚLENÍ NC STROJŮ PODLE ZPŮSOBŮ ZPĚTNÉ KONTROLY

DRÁHOVÝCH POVELŮ

2.4.1 SYSTÉM BEZ ZPĚTNÉ VAZBY (s otevřenou vazbou)

Na základě vstupních informací generuje NC systém dráhové přírůstky odděleně pro každou souřadnici. Tyto dráhové přírůstky jsou zpracovány pohybem krokového motoru pro každou souřadnici. Přenos sledované dráhy je určen přesnosti mechanismu mezi hřídelem krokového motoru a nástrojem.

2.4.2 SYSTÉM S PŘETRŽITOU ZPĚTNOU VAZBOU POLOHY (KOINCIDENČNÍ)

NC systém vypočítává rozdíl mezi skutečnou a žádanou polohou obráběcího nástroje. Znaménko takto vypočítané odchylky určuje smysl pohybu a velikost se porovnává s pevně nastavenými hodnotami tzv. ZPOMALOVACÍCH BODŮ. Podle výsledků porovnání je ovlivňována rychlosť pohybu buď ve formě sepnutí kontaktů nebo změnou výstupního analogového napětí. Při shodě žádané a skutečné hodnoty je pohyb nástroje zastaven.

2.4.3 SYSTÉM S TRVALE UZAVŘENOU ZPĚTNOU SMYČKOU

NC systém generuje postupně přírůstky polohy v jednotlivých osách. Takto zadávaná poloha je okamžitě porovnávána s údaji odměřovacího systému a vyhodnocena jako polohová odchylka. Odchylka polohy ve formě analogového napětí je vedena do regulátoru posuvového servomechanismu, který vytváří pohyb stroje ve smyslu eliminace této chyby.

2.5 CNC STROJE COMPUTER NUMERICAL CONTROL od r. 1972

Systém CNC je vlastně počítač určený pro řízení obráběcího stroje. Obsahuje všechny bloky klasického NC systému. Rozdíl je ale v jejich zapojení a konstrukci. Všechny bloky tvoří tzv. MODULY neboli samostatné uzavřené celky, které tvoří datovou sběrnici. Kromě toho jsou moduly připojeny na řídící sběrnici. Komunikační tok informací v datové sběrnici je připojen se základní jednotkou CNC systému procesorem. PROCESOR řídí tok informací v datové sběrnici a je připojen na operační paměť, kde je uložen systémový program, který určuje chování celého systému.

2.6 DNC STROJE DIREKT NUMERICAL CONTROL

Číslicové systémy pro DNC jsou schopné komunikovat s nadřazeným počítačem. Nejsou konstruovány jako zvláštní typy systémů, ale jsou variantami klasických CNC systémů, rozšířené o obvody ČTEČKY, které zajišťují cestu vstupních signálů od nadřazeného počítače.

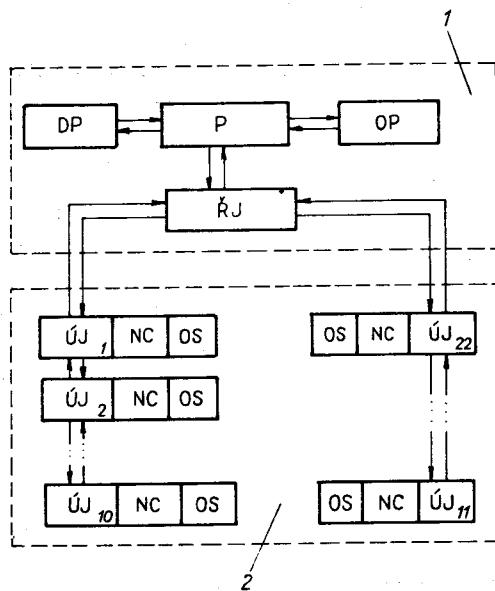

Schéma DNC řízení obráběcích strojů ve výrobním úseku IVÚ [ε]
DP – disková paměť, P – počítač, OP – ostatní periférie počítače, RJ – řídící jednotka technologických pracovišť, ÚJ – účastnická jednotka technologických pracovišť číslo 1 až 22, NC – číslicový řídící systém stroje, OS – obráběcí stroj,
1 – řídící středisko, 2 – dilna

3 ROZBOR KONSTRUKCE NC OBRÁBĚCÍCH STROJŮ

ÚČEL A POUŽITÍ

NC stroje jsou určeny pro frézovací, vrtací, vyvrtávací a závitovací operace na skříňových, plochých nebo tvarově složitých obrobcích. Na NC soustruzích lze provádět veškeré soustružnické operace. Umožňují poloautomatickou výrobu součástí v malosériové i kusové výrobě.

3. 1 CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY KONSTRUKCE NC OBRÁBĚCÍCH STROJŮ

NC stroje jsou stavěny pro bezobslužný provoz, na rozdíl od konvenčních, a proto mají NC stroje své specifické znaky.

ZNAKY 1. Konstrukce NC stroje se vyznačuje vysokou tuhostí a přesnosti provedení - vysoká přesnost práce.

2. Konstrukce je navržena tak, aby nedocházelo k velikému oteplování určitých uzelů, jejíž rozměrová stálost je důležitá pro přesnou práci stroje. Tento stav se udržuje cirkulací oleje ve všech exponovaných místech, kde dochází k ochlazování nebo oteplování. Takto se zamezí nežádoucím tepelným dilatacím.

3. Aby řezný režim stroje byl vždy co nejoptimálnější, užívají se pro hlavní pohony různé převodové systémy, jež umožňují během pracovního cyklu automatické nastavení optimální řezné rychlosti. Používají se elektrické stejnosměrné pohony kombinované s několika dvou-čtyř mechanicky řazenými stupni, nebo se používají stupňovité asynchronní motory sestupňovitými převodovkami, s automaticky řazenými stupni.

4. Vysoká odolnost proti opotřebení jednotlivých uzelů se dosahuje použitím valivých a hydrostatických prvků nebo prvků kluzných s obložením všech pohyblivých uložení. Používají se valivá ložiska s vyšší dynamickou únosností, posuvy kuličkovými šrouby, hydrostatickými maticemi, přímočará vedení s valivými hnizdy, kluzná s obložením nebo hydrostatická. Pro dosažení vysoké životnosti se užívá automatické mazání. Je nutné pamatovat na snadnou vyměnitelnost těch uzelů, kde i přes veškerá opatření dochází k nadmernému opotřebení.

5. Automatické nastavení uzelů nebo částí stroje do přesné polohy bývá velmi častý úkon NC strojů. Toto nejlépe splňuje elektrický servo pohon. Citlivě reaguje na údaj o rozdílu skutečné a naprogramované polohy mechanismu.

6. Po nastavení uzlu do žádané polohy musíme zaručit fixaci v dané poloze. To dosáhneme upnutím uzlu k vodícím plochám. Tím vzroste přesnost spojení a přesnost práce.

7. Charakteristickým znakem NC strojů jsou zásobníky nástrojů, podavače nástrojů pro automatickou výměnu nástrojů. Podle druhů jsou zásobníky přímo na stroji, menší do 30 nástrojů, nebo mimo stroj ve speciálních stojanech, velké 50-150 i více nástrojů. V zásobníku je obvykle uložena sada umožňující komplexní obrábění jednoho i více druhů technologicky podobných součástí.

8. K zajištění možnosti obrábění obrobku z více stran na jedno upnutí (což je důležité z hlediska přesnosti práce) bývají u NC strojů použity různé otočné a naklápěcí stoly, které jsou rovněž řízeny.

9. Pro zkrácení vedlejších časů souvisejících s výměnou obrobku jsou NC systémy vybaveny poloautomatickými nebo automatickými systémy pro výměnu obrobků, většinou se používá palet různého druhu.

10. Aby stroje pracovaly automaticky, bývají uspořádány tak, že se sami čistí. To se zabezpečuje vhodně voleným proudem chladící kapaliny a různými dopravníky třísek.

11. Některé stroje vyšších generací, určené pro použití v technologických celcích, mají některá pomocná zařízení jako palety, výměníky palet, kontrolní a seřizovací přístroje.

12. U NC strojů se začíná používat tzv. adaptabilní řízení obráběcího procesu. Jedná se o řídící systémy, které mají zabezpečit v každém okamžiku obrábění automatickou volbu optimálních řezných podmínek.

Adaptabilní systém mění především velikost posuvu, dále příslušnu nebo řeznou sílu tak, aby udržoval limitní veličinu (řeznou sílu nebo kroutící moment) na zvolené hodnotě.

3.2 JEDNOTLIVÉ CELKY NC STROJŮ

3.2.1 VŘETENA

3.2.1.1 ULOŽENÍ VŘETEN

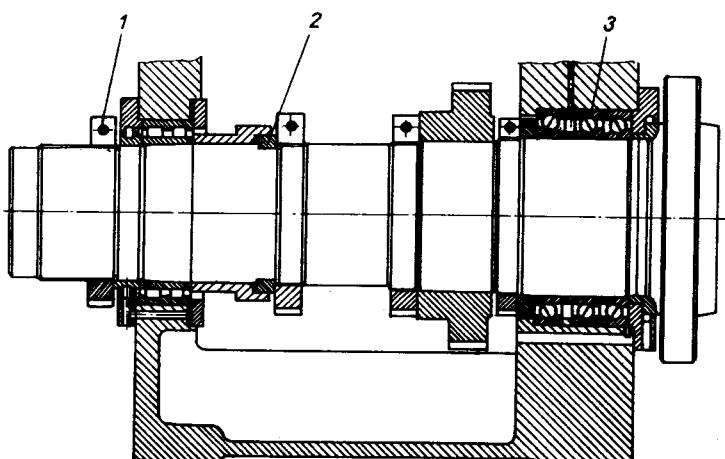
Na uložení vřeten NC strojů jsou mimořádně velké, často protichůdné nároky, široký rozsah otáček. K využití vysokého výkonu a nižších otáček je nutná vysoká statická a dynamická tuhost stroje. Naopak při vyšších otáčkách vzniká v ložiskách více tepla, které je nutné odvést.

Pro zachycení radiálních sil jsou vhodná dvouřadá válečková ložiska řady NN 30 K, u kterých lze seřizovat radialní vůle natahováním vnitřního kroužku na kužel.

Pro zachycení axiálních i radiálních sil se používají kuličková ložiska s kosoúhlým stykem.

Výhodou je výhovující tuhost, vysoké max. otáčky a menší citlivost na nastavení vůle. Používají se často jako axiální předepnuté dvojice. Výrobně jednoduché je uložení vřeten v kuželíkových ložiskách. Zachycuje radiální i axiální síly.

Výhodou je i určitá schopnost samočinného ustavení vůle: ložiska jsou montována tak, aby se vůle vlivem tepelné dilatace vřetena při vysokých otáčkách zvětšovala. Kuželíková ložiska s přesnosti potřebnou pro uložení vřeten vyrábí však jen málo výrobců. Pro správnou funkci uložení vřeten je kromě přesnosti dílců velmi důležitá i pečlivá a čistá montáž.

Obr. 35. Uložení vřetena soustruhu pro rozsah otáček 30 až 2 200 min⁻¹ a výkon 45 kW

1 – matici vymezování vůle ve válečkovém ložisku NN30K, 2 – dělený licovací kroužek pro nastavení vůle v ložisku, 3 – axiálně předepnutá kuličková ložiska s kosoúhlým stykem

3.2.1.2. ZMĚNA OTÁČEK

1. Stupňovitá změna otáček.

Výhodou stupňovité změny je jednoduchost. Provádí se pomocí přesuvných kol. Přesouvání ozubených dvoukoli nebo tříkoli je automatické, pomocí hydraulických válců. Přesunutí je kontrolováno mikrospínači. U strojů, kde je nutno měnit otáčky za chodu vřetena, se používá lamelových spojek.

Nejčastěji se používají elektromagnetické lamelové spojky s přívodem proudu pomocí sběracích kroužků. Dále jsou používány lamelové spojky ovládané hydraulicky.

Výhodou je, že hydraulický válec stále dotlačuje lamely k sobě, eliminuje tím opotřebení. V převodovkách s lamelovými spojkami vzniká větší množství tepla, protože všechna ozubená kola jsou v záběru.

2. Plynulá změna otáček.

Umožňuje pro každý nástroj zvolit optimální řeznou rychlosť. U soustružnických strojů je možno udržovat konstantní řeznou rychlosť při soustružení čelních ploch. To vše přispívá ke zvýšení efektivnosti obrábění.

V zásadě se používají dva způsoby plynulé změny otáček:

A. Mechanický - pomocí různých druhů variátorů. Předností je změna otáček při konstantním výkonu. Nevýhodou je nižší životnost, větší hlučnost a složité dálkové ovládání.

B. Elektrický - používá stejnosměrný motor s tyristorovým třífázovým regulátorem. Otáčky se regulují v širokém rozsahu změnou napětí na kotvě motoru, při konstantním točivém momentu. Max. otáčky motoru jsou omezeny mechanickou odolností rotoru proti odstředivým silám.

Aby neklesl výkon motoru pod hodnotu potřebnou k hospodárnému obrábění, používá se kombinace těchto způsobů změny otáček.

1. Využívá se regulace při konstantním výkonu v rozsahu asi 1:2.

2. Používá se regulačního motoru o vyšším výkonu než byl výkon asynchronního motoru se stupňovitou regulací pomocí spojek, aby i při nižších otáčkách byl dostatečný.

3. Regulační rozsah se rozšiřuje jednoduchou převodovkou s přesuvnými koly nebo lamelovými spojkami. Počet stupňů se volí

tak, aby nedošlo k většímu poklesu výkonu. Prakticky se vystačí se dvěma až třemi stupni.

3.2.1.3 BRŽDĚNÍ VŘETENA

Aby se neprodlužovaly ztrátové časy vlivem zastavování vřetena při výměně nástroje a na konci pracovního cyklu , je vřeteno zastavováno brzdou. Nejčastěji se používají kotočové brzdy obdobné konstrukce jako u automobilu. Jejich výhodou je klidný průběh brždění a min. točivý moment v odbržděném stavu.

Aby se vřeteno zastavilo i při vypnutí proudu, brzdí se buď tlak pružiny nebo hydraulického oleje dodávaného z akumulátoru.

3.2.1.4 ZASTAVOVÁNÍ VŘETENA V URČITÉ POLOZE

U obráběcích center s automatickou výměnou nástrojů je nutno nasunout nástroj do vřetena vždy v určité poloze ,aby zářezy příruby nástroje zapadaly do unášecích kamenů. K tomuto účelu je vřeteno opatřeno kotoučem se zárezem ,do kterého zapadá aretační čep . Po rychlém zbrždění se začne vřeteno pomalu otáčet pohonom přes prokluzovou spojku. Po zapadnutí čepu do zárezu spojka proklouzne a vypne pohon.

3.2.1.5 SNÍMAČ OTÁČENÍ VŘETENA

Aby se zajistilo řízení velikosti posuvu v závislosti na otáčení vřetena pro řezání závitů a pro programování posuvu v mm na otáčku, musí být k vřetenu připojen vhodný snímač. Nejčastěji se používá fotoelektrický pulsní snímač . Snímač je připojen ke vřetenu pomocí převodu 1:1 ozubenými koly.

3.2.1.6 UPÍNÁNÍ NÁSTROJŮ DO VŘETEN

Nástroj je upnut do držáku s normalizovanou kuželovou stokou (kužel ISO 40, 45, 50). Držák je vtahován do kužele vřetena přes nástavec hřibového tvaru, do kterého zapadají vhodné tvarové rozvírací páky. Axiální upínací sílu vytváří silné talířové pružiny. Hydraulický válec umístěný za koncem vřetena uvolňuje nástroj. Držák nástroje je proti pootočení zajištěn unášecími kameny.

3.2.2 POSUVOVÉ MECHANISMY

Pohon posuvů zajišťuje pohyb nástroje vůči obrobku. Aby se zkrátily neproduktivní časy, musí být doba, potřebná pro přestavování suportů nebo těžkých stojanů z jedné polohy do druhé, co nejkratší, tj. musí být dosaženo krátkých časů pro rozjezd a brzdění suportů a značných hodnot rychloposuvů.

Nejmenší rozdíl požadované a skutečné dráhy, na který je servopohon schopen reagovat, je závislý na nejmenší odměřované jednotce. Používá se velmi malých hodnot, nejmenší odměřované jednotky (0.002, 0.005, někdy i 0.001 mm). Regulační rozsah pohonu musí být široký, aby ani pro rychlé přibližovací pohyby nebylo nutno měnit převod spojkami. Při nejnižších rychlostech se mění plynulý posuv na přetržitý jako u krovových motorů hodnota kroku odpovídá nejmenší odměřované jednotce.

3.2.2.1 HLAVNÍ POŽADAVKY NA POSUVOVÉ MECHANISMY

1. **VŮLE** - musí být menší než nejmenší odměřovaná dráha, tj. menší než 0.01 až 0.002 mm. Větší vůle způsobuje nestabilitu kmitání pohonu, zhoršuje přesnost i kvalitu obroběné plochy.
2. **VELKÁ TUHOST** - na tuhost mají vliv všechny části, přes které se přenáší kroutící moment a posuvová síla od servo pohonu na suport.

Tuhost je dána vztahem:

$$k=F/\delta$$

tuhost v kroucení:

$$k_1=M/I\delta$$

3. VELKÉ ZRYCHLENÍ - které je hmotám udělováno při rychloposuvech. Zrychlení:

$$a=F/m \text{ - u přímočarého pohybu}$$

$$\epsilon=M/I_{red} \text{ - u rotačního pohybu}$$

Z uvedeného vyplývá, že největší význam mají rotační hmoty. Vliv posouvajících hmot je menší, tvoří pouze 10-20% redukovaného momentu setrvačnosti.

4. KONSTANTNÍ A CO NEJMENŠÍ HODNOTA SOUČINITELE TŘENÍ

Velký součinitel tření způsobuje velké třecí odpory, a tedy trhavé pohyby. Trhavé pohyby mají velikost několika tisícin až setin milimetru, nepříznivě ovlivňují kvalitu obrobene plochy a přesnost nastavení. Možnost vzniku trhavých pohybů je tím menší, čím menší jsou pohybující se hmoty, čím menší je rozdíl mezi součinitelem tření za klidu a za pohybu.

5. VHODNÁ VELIKOST TLUMENÍ

Tlumení se projevuje jako schopnost zmenšovat překývnutí rychlosti suportu nad požadovanou hodnotu. Změna rychlosti je způsobena změnou velikosti řezných sil, setrvačními silami. Velký stupeň tlumení v mechanismu posuvu prodlužuje časovou konstantu, tedy dobu potřebnou pro rozběh. Malá konstanta nepříznivě ovlivňuje odolnost stroje proti kmitání.

3.2.2.2 POHONY POSUVŮ

1. KROKOVÉ MOTORY - jsou vhodné pro malé pohybující se hmoty a pro hodnoty rychloposuvů do velikosti $4\text{-}8 \text{ m min}^{-1}$ při hodnotě jednoho kroku 0.01mm (max. frekvence je $8000\text{-}15000$ pulsů s^{-1}). Pro pohony posuvů středně velkých strojů se používají elektrohydraulické krokové motory. Výhodou pohonů krokovými motory je jednoduchost, nevýhodou menší hodnoty rychloposuvů a obtížnost kontroly skutečně vykonané dráhy.

2. ELEKTROHYDRAULICKÉ POHONY - splňují náročné požadavky souvisejících řídících systémů. Výhodou jsou malé rozměry, velké točivé momenty. Mohou být připojeny přímo k posuvnému šroubu. Nutný další zdroj vysokotlakého hydraulického agregátu.

3. ELEKTRICKÉ POHONY - výhody: nižší hlučnost, menší nároky na údržbu. Používá se různých druhů regulačních motorů řešených tak, aby setrvačný moment rotoru byl co nejmenší. Tento typ pracuje při velkých otáčkách. Stejně dobré i lepší dynamické vlastnosti mají pomaloběžné motory s těžkým rotorem. Motor má při rychloposuvu jen $800\text{-}1200 \text{ min}^{-1}$. Pomaloběžné motory mají vestavěno průchozí tacho dynamo pro rychlostní zpětnou vazbu. Otáčky jsou regulovány při konstantním momentu změnou velikosti proudu přiváděného do rotoru.

3.2.2.3 MECHANISMY K PŘENOSU TOČIVÉHO MOMENTU

A POSUVOVÉ SÍLY

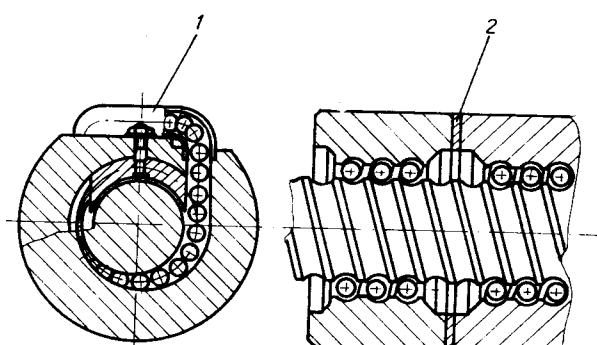
Točivý moment se přenáší od motoru na posuvový šroub buď přímo spojkou nebo přes převod.

1. PRUŽNÉ SPOJKY - vyrovnávají menší výrobní a montážní nesouosost hřidelů. Vyrovnávají axiální tepelnou roztažnost spojovaných částí. Konstruovány jsou tak, aby tuhost v krutu byla vysoká a aby se na hřidel nepřenášely žádné přídavné radiální a axiální síly.

2. PŘEVODY - pro přímé spojení motoru ke šroubu, musí pracovat s min. vůlí. Nejčastěji se používají ozubená kola. Musí být vyrobena s vysokou přesností, s min. házením. Dále se používají ozubené řemeny, které dovolují překlenout větší osové vzdálenosti. Vůle nesmí vzniknout ani mezi ozubeným kolem a hřidelem. Používají se tyto spojení:

- spojení kola na kužel
- spojení pomocí rozpíracích kroužků
- spojení pomocí kuželového rozříznutého pouzdra
- spojení pera na válcovém čepu

Pro přeměnu rotačního pohybu na pohyb přímočarý s vysokou tuhostí a min. vůlí se používá kuličkových šroubů, pro větší zdvihy hřeben a pastorek.

Kuličkový šroub s předepnutými maticemi
1 - zpětné vedení kuliček, 2 - lícovací deska pro nastavení velikosti předepnutí

3. POSUVOVÝ ŠROUB - Přenos síly mezi šroubem a maticí je zajištěn kuličkami. Tím klesnou ztráty způsobené třením na min. Stoupání je s přesností 0.02mm na 1m délky.

Celková tuhost kuličkového šroubu je dána:

- tuhostí kuličkového šroubu, záleží na průměru a délce
- tuhostí předepnuté dvojice matic
- se zvětšováním předepnutí matic se zvětšují i pasivní odpory

3.2.3 VODÍCÍ PLOCHY

Jsou důležitou částí obráběcího stroje.

3.2.3.1 KLUZNÁ VEDENÍ

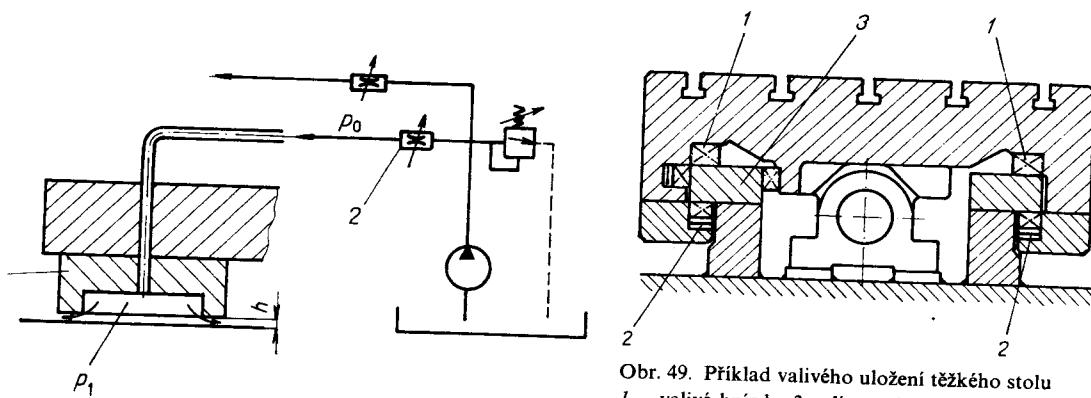
Součinitel tření $f=0.1$. Materiály kluzných dvojic jsou voleny tak, aby splňovaly požadavek vysoké životnosti. Kluzné plochy loží jsou povrchově kaleny, z litiny nebo jsou na nich přišroubované kalené ocelové lišty. Materiál saní je kvalitní šedá litina. Velmi se osvědčují vodící plochy z plastů. Vodící plochy se musí chránit a mazat.

3.2.3.2 VALIVÁ VEDENÍ

Používají se především u strojů s vysokými nároky na citlivost přestavení větších hmot. Součinitel tření $f=0.01$. Nevýhody: menší tlumící schopnosti, menší tuhost, vysoké nároky na přesnost výroby, na čistotu. Valivá tělíska jsou většinou válečky nebo jehly, vlastní vodící plochy jsou kalené, přesně broušené lišty.

3.2.3.3 HYDROSTATICKÁ VEDENÍ

Používají se u středních a velkých strojů s vysokými nároky na přesnost přestavování těžkých hmot. Součinitel tření $f=0.0002$. Nevýhody: drahý hydraulický agregát. Často se používá kombinovaných vodících ploch, hydrostatických s kluznými.

Obr. 49. Příklad valivého uložení těžkého stolu
1 – valivá hnizda, 2 – licovací podložky, 3 – kalená lišta

3.2.4 TEPELNÉ DEFORMACE

Projevují se zvětšením úchylek geometrické přesnosti proti hodnotám měřeným v ustáleném tepelném stavu. Místa vzniku tepla se izolují nebo se vznikající teplo odvádí. Z převodovek se teplo odvádí mazacím olejem, popřípadě se chladí vnější kroužky vřetena. Dilatace základních částí stroje lze omezit i přívodem dostatečného množství chladící kapaliny, která splachuje tyto části a zabraňuje ohřevu od třísek. U strojů velmi přesných se používá tepelné stabilizace pomocí kompresorového chladícího agregátu.

3.2.5 MAZÁNÍ

1. MAZÁNÍ TUKEM - pro valivá ložiska mazací tuk chrání povrch ložiska proti korozi a omezuje vnikání nečistot.
2. OBĚHOVÉ MAZACÍ SOUSTAVY - mazací olej nepřetržitě obíha až do výměny náplně. Mimo mazací účinek zajišťuje olej také odvod tepla z místa vzniku. Oběh oleje je zajišťován oběhovým šerpadlem nebo rozstříkem a broděním ozubených kol.

3.2.6 CHLAZENÍ NÁSTROJŮ

Z místa obrábění je třeba odvádět velké množství tepla. Chladící kapalina musí ochlazovat i hromadící se třísky, aby nedocházelo k nerovnoměrnému ohřevu části stroje. Jako chladící kapaliny se nejlépe osvědčují vodní emulze s vhodnými mazacími a konzervačními přísadami. Okruh chladící kapaliny se skládá z nádrže, čerpadla, rozvodného potrubí a odvodu rozstříknuté kapaliny zpět do nádrže.

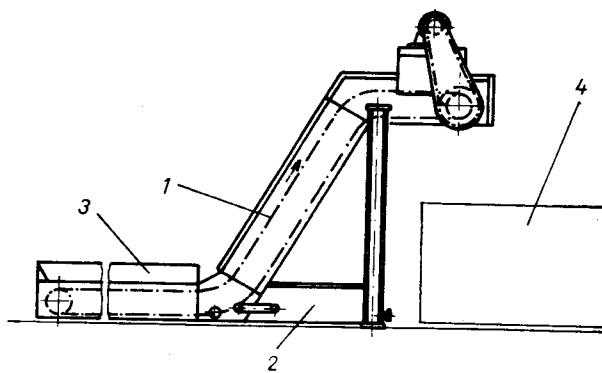
3.2.7 HYDRAULIKA

Používání hydraulických rozvodů je u obráběcích strojů velmi rozšířené; lze jimi realizovat i ty nejsložitější funkce. Sestává se z:

1. Hydraulického agregátu, který zajišťuje potřebné množství tlakového oleje pro všechny hydraulické funkce, které jsou použity při ovládání stroje.
2. Hydraulických prvků
  - čerpadla
  - zubová
  - lamelová
  - regulační čerpadlo s regulací na konstantní tlak
  - filtry
  - plnoprůtokový s papírovou filtrační vložkou
  - akumulátory
  - přepouštěcí ventily
  - redukční ventily
  - škrtící ventily
  - zpětné ventily
  - rozvaděče
  - hydromotory
  - hydraulické válce
    - axiální pístové hydromotory
  - servo ventily
  - servopohony
  - elektrohydraulické servopohony se používají u obráběcích strojů k pohonu posuvů. Umožňují plynulou regulaci rychlosti nezávisle na vnějším zatížení, dálkové ovládání .

Hydraulické pohony vhodné pro NC stroje lze rozdělit na dva druhy:

- elektrohydraulické krokové motory
- pohony s elektrohydraulickým servoventilem
- chladiče
- tlakoměry
- rozvod hydrauliky
- oleje -trvanlivé minerální oleje

Obr. 87. Vynášecí dopravník třísek
1 – dopravní pás, 2 – nádrž chladící kapaliny, 3 – prostor pro třísky v pracovním prostoru stroje, 4 – nádoba na třísky

3.2.8 DOPRAVA TŘÍSEK

Stroje jsou řešeny tak, aby se třísky nehromadily na jejich jednotlivých částech. Z tohoto hlediska jsou nejvhodnější soustružnické stroje se suporty ve svíslé rovině něž v rovině vodorovné. Vznikající třísky jsou vhodnými kryty směrovány tak, aby současně i s chladící kapalinou dopadaly na dopravník třísek. Nejlépe se osvědčily dopravníky lamelové. Spodní vravná část dopravníku je často tvořena jako část nádrže chladící kapaliny.

3.2.9 ZÁSOBNÍKY NÁSTROJŮ

Zásobníky se používají buď přímo na stroji do 50 nástrojů nebo vedle stroje ve speciálních stojanech, tzv. mnohokapacitní zásobníky na stovky nástrojů, používají se u obráběcích center. Typy systémů:

1. s nosnými zásobníky

- pomocí vřetenové revolverové hlavy
- osy vřeten v jedné rovině, kolmé k ose otáčení hlavy
- osy vřeten rovnoběžné s osou otáčení hlavy
- osy vřeten jsou površkami kuželu, jehož osa je osou otáčení hlavy
- výměnou vřeten nebo vřeteníků rozmištěných v kruhu (vřetenové bubny)
- výměnou vřeten nebo vřeteníků rozmištěných v přímce

2. s výměnou celých vřetenových hlav

3. se skladovacími zásobníky

- s výměnou jednotlivých nástrojů ze zásobníku hlavní části:
  - a) skladovací zásobník nástrojů
  - b) dopravní manipulátor sloužící k přenesení nástroje do místa výměny u velkokapacitních zásobníků
  - c) manipulátor pro výměnu nástrojů v pracovním místě

Typy zásobníků:

maloobjemové zásobníky mají zpravidla jediný manipulátor 25-40 nástrojů uspořádání:

- v revolverových hlavách - radiálně
  - kuželovitě
  - rovnoběžně s osou zásobníku

- zásobníky regálové malé umístěné přímo na stroji

velkoobjemové zásobníky 50-150 nástrojů typy:

- bubnové

- kotoučové
- regálové
- segmentové
- řetězové

Umístují se nejčastěji mimo stroj na zvláštním stojanu.

3.2.10 KÓDOVÁNÍ NÁSTROJŮ

Aby bylo možno programovat sled nástrojů v průběhu obrábění jednoho obrobku, je nutné, aby nástroje nebo nástrojová místa v zásobníku byly kodovány. Kodování může být dvojí a to:

- kódování nástroje
- kódování místa v zásobníku

pro kódování nástroje se používají tyto systémy

1. kódovací hlava s kódovacími kroužky
2. kódování nástrojového držáku pomocí různě rozmístěných hlav šroubů
3. kódování pomocí kódového štítku (patent ČSFR) soustava děr
4. kódování pomocí vysílače zabudovaného v držáku nástroje

3.2.11 ČÍSLICOVÉ ŘÍDÍCÍ SYSTÉMY

Můžeme je rozdělovat do skupin podle :

a) systémy s přetržitým řízením, ty se dále dělí :

- systémy pro nastavování souřadnic
- systémy pravoúhlé

b) systémy se souvislým řízením, ty se dále dělí :

- systémy s absolutním programováním
- systémy s přírůstkovým (inkrementárním) program.
- systémy s absolutním i přírůstkovým program.

Další hledisko rozdělení je užity druh odměřování

a) systémy s absolutním odměřováním

b) systém s inkrementárním odměřováním

c) systémy s cyklicky absolutním odměřováním

Struktura NC systémů:

1. Vstupní část obsahuje

- čtečku

- prvky pro ruční vkládání informací

- vstupní dekodér

- kontrolní obvody

- řadič

- paměti

2. Část pro zpracování informací

- interpolátor

3. Výstupní část

3.2.12 RÁM STROJE

Rám stroje je soustava spolu spojnych těles, která mezi sebou váže složky řezných sil a odporu a přenáší hmotové síly na základ.

Požadavky na rám:

1. stálost tvaru

2. tuhost

3. dynamická stabilita

4. odolnost proti opotřebení vodících ploch

5. dokonalý odpad třísek

6. hospodárnost výroby

Tvary rámu jsou konstruovány - z jednoho kusu

- dělené

Ty se skládají z loží, stojanů, sloupů, konzol a příčníků.

Koncepce rámu obráběcího centra se svislou osou pracovního vřetene.

Tyto stroje jsou odvozeny od standartních NC slousových nebo stojanových vrtaček a od svislých konzolových, stolových a ložových frézek. Obráběcí centra pro lehčí obrobky mají křížové souřadnicové stoly s podélným a příčným řízeným posuvem. Přídavné hydraulické a elektrické agregáty jsou ke stroji připevněny ze zadu.

- 30 -

nejtěžší obrobky jsou určeny stroje s pevným stolem.

Svou konstrukční koncepcí se obráběcí centra se svislou osou pracovního vřetene hodí především pro obrábění plochých součástí obráběných pouze na jedno upnutí.

3.3 POPIS OBRÁBĚCÍHO CENTRA CHIRON FZ 12W

3.3.1 Technické údaje dle firemního prospektu

maximální vrtaný průměr do plna 20mm

maximální řezaný závit ..... M 16

frézovací výkon ..... 85 cm³/min

počet nástrojů v zásobníku

Ložová a portálová koncepce rámu se používá u obráběcích center pro rozměrné a těžké obrobky. Stůl vykonává pohyb pouze v jedné souřadnici, zatímco ve druhé se pohybuje stojan s vřeteníkem nebo pracovní vřeteník po příčníku portálu. Pro nejtěžší obrobky jsou určeny stroje s pevným stolem.

Svoj konstrukční koncepcí se obráběcí centra se svislou osou pracovního vřetene hodí především pro obrábění plochých součástí obráběných pouze na jedno upnutí.

3.3 POPIS OBRÁBĚCÍHO CENTRA CHIRON FZ 12W

3.3.1 Technické údaje dle firemního prospektu

maximální vrtaný průměr do plna.....	20mm
maximální řezaný závit.....	M 16
frézovací výkon.....	85 cm ³ /min
počet nástrojů v zásobníku.....	12
maximální váha nástroje.....	4 kg
čas výměny nástroje.....	1 s
čas od třísky k třísce.....	2.7 s
výkon na vřetenu.....	5.5 kW
plynulý rozsah otáček.....	20-7100 1/min
max.kroutící moment.....	35 Nm
oprava počtu otáček.....	-50% +20%
průměr předního vřetenového ložiska.....	50 mm
rozsah os X-Y-Z.....	550×300×280
posuvová síla X-Y-Z.....	3000/4000 N
posuvová rychlosť ve všech 3 osách.....	1-4000 mm/min
rychloposuv.....	24 m/min
otočný stůl.....	0°/180°
rozměry stolu.....	950×660 mm ²
upínání přípravků pomocí soustavy	
děr pro kolíky a šrouby.....	M16× ø15H7× 50 mm
max. váha příslušenství (přípravek a obrobek) pro jednu polovinu stolu.....	100-150 kg
max.příkon stroje	8 kVA

váha stroje ..... 3 t
zastavěná plocha ..... 4.2 m²

VARIANTY VYBAVENÍ

výkon vřetene ..... 9.2 kW
rozsah otáček 20-10500 1/min
max. kroutící moment ..... 60 Nm
max. vrtaný průměr do plna ..... ø25 mm
max. řezaný závit M20
frézovací výkon ..... 140 cm³/min
zdvih osy Z ..... 425 mm
max. ø upínaného nástroje ..... ø100 mm
max. váha nástroje ..... 5 kg

CNC řídící systém mimo jiné obsahuje

- pomocné grafické programy
- znázornění postupů na obrazovce
- další vlastnosti
  - kulatý stůl s osou kolmo k ose nástroje
  - příkon stroje dovoluje u více vřetenových hlavic otáčky až 15000 1/min
  - pro nástroje s přívodem řezné kapaliny vnitřkem nástroje je k dispozici tlak až 20 bar (2 MPa)
  - čas otočení stolu se zátěží 100 kg (max. však 150 kg) je 3.5 s
  - přesnost polohování je 4 mikro metry, spojení je těsné bez vůle
  - pro přípravky lze použít pneumatické i hydraulické tlakové médium, které je vedeno středem otočného stolu
  - stroj má rychloposuv 24 m/min ve všech 3 osách
  - 1 s výměny nástroje se dosahuje tím, že každý nástroj má své chapadlo
  - 2.7 s od třísky k třísce v každé poloze pro všechny nástroje

4 STUDIE UPÍNACÍCH PŘÍPRAVKŮ NA NC STROJÍCH

4.1 SOUČASTNÝ STAV V UPÍNÁNÍ OBROBKŮ NA NC

Ve vývoji i v současném stavu jsou dvě tendenze a to: 1. Speciální upínací nářadí pro hromadnou a velko sériovou výrobu se vyvíjí společně s vývojem ostatních zařízení, např. tvrdých automatizovaných linek.

2. Upínací nářadí pro kusovou a malosériovou výrobu je tzv. "nutným" doplňkem existujícího strojového parku.

Skutečnost, že každý upínač znamená většími náklady a prodloužením času technické přípravy výroby, vede k bezdůvodnému zjednodušování. Zkušenost ukazuje, že zanedbávání přípravků vede k vážným disproportcím mezi vysokou technickou úrovní strojů a na druhé straně nepostačujícím vybavením nářadí a odpovídajícími přípravky pro přesnou výrobu.

4.2 TYPY PŘÍPRAVKŮ A STANOVENÍ PODMÍNEK A POŽADAVKŮ PRO KONSTRUKCI

Upínací přípravky tvoří funkci spojovacího článku mezi strojem-nástrojem-obrobkem. Slouží k uchycení obrobku na pracovní stůl.

HLAVNÍ FUNKCE PŘÍPRAVKU - uchycení obrobku

Další dílčí funkce	- ustavení obrobku do přesné polohy
	- fixování obrobku
	- přenos na pracovní stůl
	- uvolnění obrobku
	- polohování a částečné vedení nástroje

Na upínací přípravky jsou kladeny mnohé požadavky.

A to jsou tyto:

1. Určení polohy obrobku a zajištění v čase působení řez.sil.

2. Zachycení řezných sil a jejich přenos na obráběcí stroj.
3. Upnutí obrobku bez deformace.
4. Bezpečné upnutí i při poruše hydraulického nebo pneumatického rozvodu.
5. Rozlišení upnutého a uvolněného stavu.
6. Opakovatelnost použití přípravku.
7. Rychlá výměna obrobků.
8. Malé ovládací a vysoké upínací síly.
9. Nízké realizační náklady.

TYPY PŘÍPRAVKŮ

Ke splnění předcházejících podmínek se využívají tyto základní typy přípravků.

1. SPECIÁLNÍ PŘÍPRAVKY
2. TYPOVÉ PŘÍPRAVKY.
3. PŘÍPRAVKOVÉ SOUBORY SE SPECIALIZOVANÝMI A TYPIZOVANÝMI PRVKY.
4. STAVEBNICOVÉ UPÍNACÍ SOUSTAVY.

V současných podmínkách se nejvíce rozhoduje mezi dvěma základními. A to : 1. Speciální přípravky.

2. Stavebnicové upínací soustavy.

ad1. Speciální přípravky se používají v hromadné a velkosériové výrobě. Dále se používají u rozměrově velkých obrobků, při velmi vysokých řezných silách a při extrémních požadavcích na přesnost. Zde by stavebnicové soustavy tyto podmínky nesplnily.

ad2. Stavebnicové upínací soustavy mají jednoznačnou převahu v pružných výrobních systémech díky jejich širokému použití. Avšak nemohou v plném rozsahu nahradit konvenční speciální přípravky.

Výhodné podmínky pro nasazení stavebnicových soustav z hlediska hospodárnosti.

- při výrobě s dávkami okolo 50 ks s nízkým počtem opakování 5x za rok
- při ověřovací sérii
- při výrobě náhradních dílů

Tyto soustavy jsou reprezentantem racionalizačních procesů, hlavně v kusové a maloseriové výrobě zvýšily efektivnost. Mají nezanedbatelný přínos ve sféře organizace práce, skladování a údržby v technické přípravě, snižování celkových výrobních nákladů a snižování času přípravy výroby.

Soustava stavebnicových prvků je složena z mnoha komponentů. Tyto komponenty se rozlišují na tzv.

- nevyhnutelné komponenty
  - to jsou takové, bez kterých nelze sestavit přípravek např. (základní deska)
- možné komponenty
- funkční komponenty
- výrobní komponenty
- nekomponenty

Funkční plní samostatné dílčí úlohy ve funkční struktuře.

Výrobní je ohrazen výrobňou technickou charakteristikou.

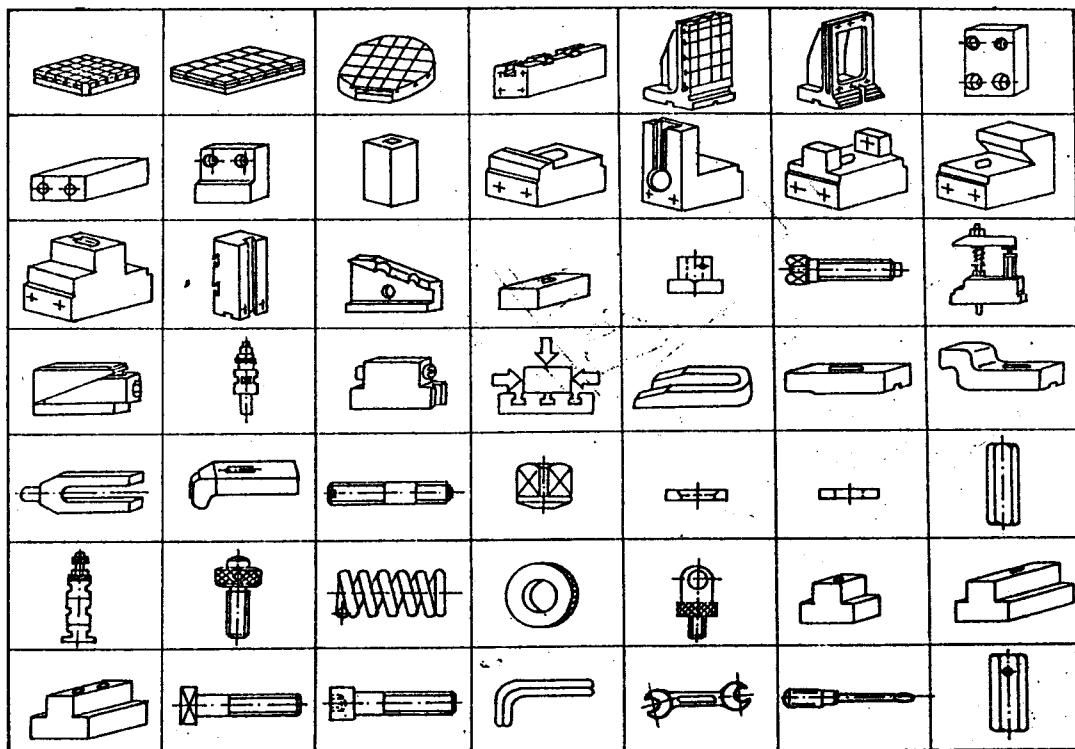
Nekomponenty: doplňkový specialní prvek plnící pomocnou funkci v rámci konkrétního přípravku.

Tyto celky jsou vzájemně propojeny tzv. spojovacími a kotvícími elementy.

Soustavy spojovacích a kotvících elementů.

- Drážkové systémy - s T drážkami
  - s hladkými drážkami
  - s rybinovými drážkami
- Systémy s otvory - závitovými
  - hladkými
- Kombinované systémy

Pro drážkové systémy se používají lícované drážkové kameny.
Pro otvorové systémy se používají přesné čepy a šrouby.

4.3 NOVÉ SMĚRY A TENDENCE V OBLASTI UPÍNÁNÍ

NEROTAČNÍCH OBROBKŮ

Nástup nových technologií bezobslužných výrobních strojů vyžaduje stavebnicové upínací soustavy mající schopnost přizpůsobovat se novým podmínkám, které se neustále mění.

přizpůsobovat se novým podmínkám , které se neustále mění .
Tendence vývoje upínání obrobků :

- oblast vlastního upínacího nářadí
- oblast konstrukce přípravku
- oblast použití

Zvyšování produktivity výroby je zvyšování odebraného objemu třísek za časovou jednotku tím zvyšování řezných sil a řezných rychlostí .

Na přípravek jsou kladený vysoké nároky , musí zvládnout vyšší řezné rychlosti (otáčky) , eliminovat účinky vyšších řezných sil .

Automatizace řezného procesu vyvolává odsunutí upínací činosti od místa řezného procesu . Tím se vylučuje možnost dodatečného zásahu do upnutí obrobku na stroji v průběhu řezného procesu .

Z toho vyplývá potřeba zvyšovat spolehlivost a to :

- zvyšováním velikosti upínacích sil
- optimalizací velikosti a rozložení upínacích sil v závislosti na působení řezných sil

Další tendence je v postupné automatizaci upínacích čiností .

Zásady pro zvýšení ekonomické efektivnosti

1. Snížení ceny - oproti konkurenčním výrobkům
2. Zvýšení produktivity - zvýšením tuhosti účinější využití času .
3. Trvanlivá přesnost - statická a dinamická .
4. Zvyšování adaptability .
5. Ulehčení operace - zjednodušení a automatizace operací .
6. Zvýšení spolehlivosti .
7. Zvýšení bezpečnosti .

Hospodárné konstruování zahrnuje :

- a. hospodárný průběh konstrukce
- b. hospodárně vyrobitevný a s montovatelný výrobek
- c. hospodárně pracující výrobek

Splnění těchto podmínek je možné dosáhnout konstruováním pomocí počítače, které přispívá k rychlejšímu řešení konstrukčních úloh při snížení vynaložených nákladů na konstrukci.

V ČSFR převládá výroba charakteru kusové a maloseriové výroby. Z pohledu upínání obrobků, kterých struktura je ve značné šířce, lze zde s výhodou používat stavebnicových upínacích soustav, kterými lze upnout více jak 50% upínacích úloh. Ostatní upínací úlohy musíme řešit konstruováním speciálních přípravků, které musí splňovat náročné předpoklady upínání na NC obráběcích strojích.

4.4 SYSTÉM UPÍNÁNÍ NA CHIRON FZ 12W

U tohoto obráběcího centra se používají dva typy stojů:

1. pevný stůl.

Zde je pro upínání použita křížová soustava T drážek, takže přípravek je ustaven pomocí kamenů a připevněn pomocí T šroubů.

2. otočný stůl 0/180°

Zde je použita soustava otvorů, ustavuje se lícovanými kolíky ø15 H7 a upevňuje šrouby M16.

5. TECHNOLOGICKÝ POSTUP

5.1 POPIS OBROBKU

Jedná se o součást skříňového tvaru, která je vyrobena z hliníku 424384.03 je to slitina lehkých kovů ato. hliník - křemík - mangan AlSi10Mn. Svařitelnost a slévatelnost dobrá.

- používá se pro součástky vozidel středně namáhané nevhodné pro styk s potravinami
- odlévá se do kokily
- třída odpadu 824
- pevnost v tahu Rm min 157MPa
- nejmenší tažnost A5 1%
- nejmenší tvrdost podle Brinela HB60
- hustota 2.72 kgdm³

složení

Si.....3-11% Mg.....0.5%
Mn.....0.3-0.6% Pb.....0.2%
Fe.....1.5% Ni.....0.4%
Cu.....1.8% Sn.....0.2%
Zn.....1.0% Al.....86.1-82.8%

Poločovar pro obrábění je odlit technologií tlakového lití do kokily.

Konečný výrobek slouží jako dvou rychlostní převodovka k ruční elektrické vrtačce s přídavným příklepem o výkonu 750 W.

Obrobení poločovaru bude provedeno podle výkresu č. L 5200-46 v i příloha.

4.2 POSTUP OPRACOVÁNÍ OBROBKU

Obrobek je předem odlit do konečných tvarů obrábí se pouze funkční plochy (otvory pro ložiska, šrouby, táhla a jiné). Odlitek je zpracován podle výkresu č. 3L 5200-46

Celá součást se bude obrábět na: soustruhu
vrtáčce
obráběcím centru CHIRON FZ
12W

Moje práce náhrhu přípravku vychází z již předem obrobene výstupní části převodovky.

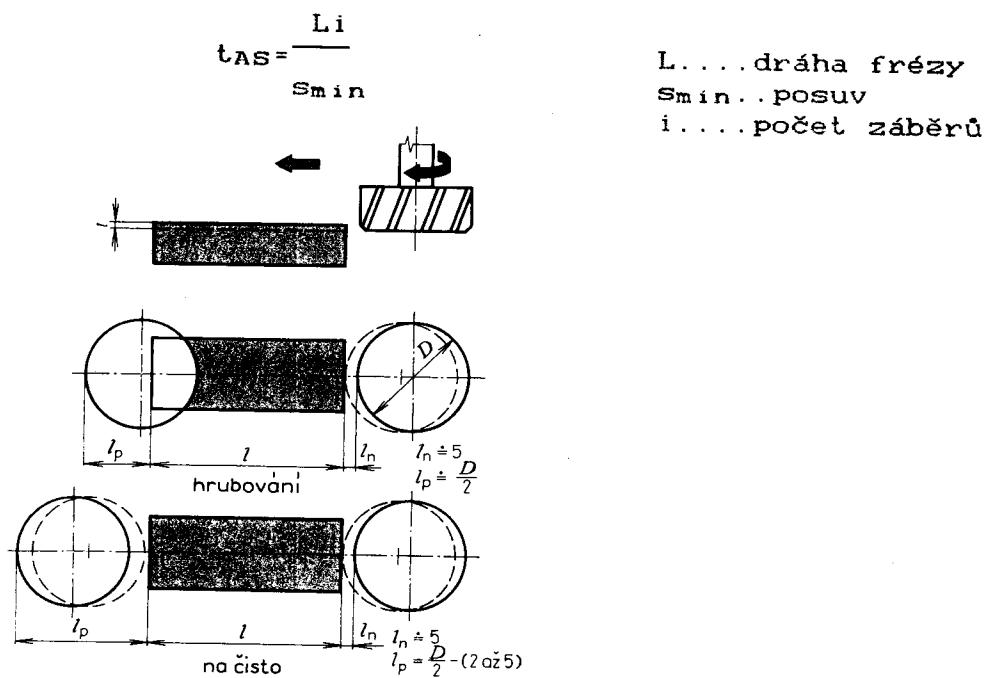
Soustružnické práce stejně tak i vrtání bude prováděno jako doposud na konvenčních strojích. Všechny ostatní operace se budou provádět na obráběcím centru CHIRON FZ 12W.

Obrobky budou upnuty po 8 na jedné polovině otočného stolu tím odpadne čas pro přepínání obrobků to bude provedeno v pracovním cyklu druhé poloviny stolu.

TECHNOLOGICKÝ POSTUP OBRÁBĚNÍ SOUČÁSTKY JE JAKO PŘÍLOHA.

4.3 VÝPOČET DÉLKY CYKLU OBRÁBĚNÍ

OPERACE č. 1 Zarovnání čela čelní válcovou frézou.

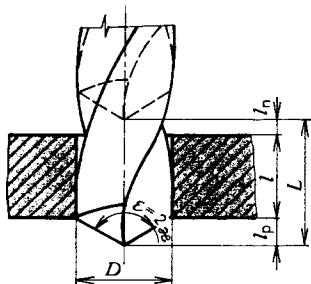
Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{(145,2) + 5}{1263} \text{ (min)} = 0,27 \text{ min} = \underline{\underline{16,2s}}$$

Operace 3.2 Vyvrtání osazení pro centráž.

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

s=0.12 mm/ot
n=346 ot/min
L=4.5 mm

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{4,5}{346 \cdot 0,12} = 0,1 \text{ min} = \underline{\underline{6s}}$$

OPERACE 3.3 Vyvrtat otvor 5,6 do hloubky 12 mm

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

L=12+1mm
s=0.14 mm/ot
n=2610 ot

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{13}{2610 \cdot 0,14} = 0,035 \text{ min} = \underline{\underline{2s}}$$

Operace č. 4 Vystružení 6 H8.

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

L=12+1mm
s=0,05mm/ot
n=1061 ot

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{13}{1061,0,05} = 0,24\text{min} = \underline{\underline{14s}}$$

Operace č. 5 Vrtat 4.1/5 do h=16mm.

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

L=16+1mm
s=0,12mm/ot
n=1320 ot

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{16}{1320,0,12} = 0,1\text{min} = \underline{\underline{6,3s}}$$

Operace č. 6 Srazit hranu po vrtání a vystružování.

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

L=0,6+1mm
s=0,12 mm/ot
n=1320 ot

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{1,6}{1320,0,12} = \underline{\underline{0,3sx2=0,6s}}$$

Operace č. 7 Řezat závit M6 do h=9 mm.

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

L=9+1mm
s=1 mm/ot
n=510 ot

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{10}{1.510} = 0,019 \text{ min} = \underline{\underline{1,1s+1,1s}} \\ \text{pro vyjetí}$$

Operace č.8 Vyhrubování 18.8 do h=6 mm.

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

L=6+1mm
s=0.3 mm/ot
n=507 ot

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{7}{507,0,3} = 0,046\text{min} = \underline{\underline{2,4s}}$$

Operace č.9 Vystružit 19K6 do h=6 mm.

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

L=6+1mm
s=0.1 mm/ot
n=335 ot

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{7}{335,0,1} = 0,2\text{min} = \underline{\underline{12s}}$$

Operace č.10 Srazit hrany na 19K6 0.6x15.

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

L=0.6+1mm
s=0.06 mm/ot
n=592 ot

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{1,6}{0,06,592} = 0,045\text{min} = \underline{\underline{2,4s}}$$

Operace č. 11 Vrtat 3.9 do h=11mm.

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

L=11+1mm
s=0.1 mm/ot
n=3265 ot

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{12}{3265 \cdot 0,1} = 0,036 \text{ min} = \underline{\underline{2,1 \text{ s}}}$$

Operace č. 12 Vrtat 5.6 do h=10mm x4.

$$t_{as} = \frac{L}{n \cdot s}$$

L=10+1mm
s=0.14 mm/ot
n=2610 ot

Dosazeno:

$$t_{as} = \frac{11}{2610 \cdot 0,14} = 0,03 \text{ min} = \underline{\underline{1,4 \text{ s} \times 4 = 5,9 \text{ s}}}$$

Operace č. 13 Frézovat plošku 52x34 mm.

$$t_{as} = \frac{L_i}{s_{min}}$$

L=34+10mm
s_{min}=254.4 mm/min
i = 1

Dosazeno :

$$t_{as} = \frac{44,1}{254,1} = 0,17 \text{ min} = \underline{\underline{10 \text{ s}}}$$

SOUČET VŠECH STROJNÍCH ČASŮ :

$$t_{asc} = \sum t_{as1-13}$$

Dosazeno:

$$t_{asc} = 16.2 + 6.2 + 14 + 6.3 + 0.6 + 1.1 + 2.4 + 12 + 2.4 + 2.1 + 1.1 + 5.9 + 10$$

$$= 81 \text{ s} = 1 \text{ min } 21 \text{ s}$$

Celkový strojní čas pro obrábění 1 součástky:

$$t_{asc} = 81 \text{ s}$$

Čas pro výměnu nástroje je 2.7 s od třísky k tříscce.

$$t_{av} = 2.7 \text{ i} \quad \text{i... počet výměn nástrojů}$$

Dosazeno:

$$t_{av} = 2.7 \cdot 11 = 29.7 \text{ s}$$

Čas na otočení stolu:

$$t_0 = 3.5 \text{ s}$$

Časy pro přejíždění nástrojů z výchozí polohy do místa řezu.

Rychloposuv je 24 m/min.

Výchozí polohu volím ve středu poloviny otočného stolu ve výši 450mm nad stolem. Hodnoty odměřeny z výkresu sestavení.

Dráha posuvu u operace

č. 1

$$l_1 = 210, l_2 = 420 \text{ mm}$$

č. 2

$$l_2 = 210, 2 = 420 \text{ mm}$$

č. 3

$$l_3 = 150 + 68, 3 + 90 + 245 = 689 \text{ mm}$$

č. 4

$$l_4 = 245, 2 = 490 \text{ mm}$$

č. 5

$$l_5 = 250, 2 = 500 \text{ mm}$$

č. 6

$$l_6 = 245 + 30 + 245 = 520 \text{ mm}$$

č. 7

$$l_7 = 245, 2 = 490 \text{ mm}$$

č. 8

$$l_8 = 243 + 248 = 491 \text{ mm}$$

č. 9

$$l_9 = 243 + 248 = 491 \text{ mm}$$

č. 10

$$l_{10} = 243 + 248 = 491 \text{ mm}$$

č. 11

$$l_{11} = 200 + 210 = 410 \text{ mm}$$

č. 12

$$l_{12} = 210 + 52 + 52 + 210 = 524 \text{ mm}$$

č. 13

$$l_{13} = 243 + 250 = 493 \text{ mm}$$

Celková délka rychloposuvu:

$$l_c = \sum l_{1-13}$$

Dosazeno:

$$\begin{aligned} l_c &= 420 + 420 + 689 + 490 + 500 + 520 + 490 + 491 + 491 + 491 + 524 + 410 = \\ &= 5936 \text{ mm} = 5.936 \text{ m} \end{aligned}$$

Čas pro rychloposuvy.

$$t_{vr} = \frac{l_c}{v_r}$$

Dosazeno:

$$t_{vr} = \frac{5.936}{24} = 0.24 \text{ min} = \underline{\underline{14 \text{ s}}}$$

Celkový čas cyklu tj. otočení stolu, obrobení všech 8 součástí.

$$t_c = t_{asc} \cdot 8 + t_{av} + t_o + t_{vr} \cdot 8$$

Dosazeno:

$$t_c = 82,1 \cdot 8 + 29,7 + 3,5 + 14 \cdot 8 = \underline{\underline{802 \text{ s}}}$$

Celkový čas cyklu je 13min 22s.

5.4 PŘEHLED UŽITÝCH NÁSTROJŮ

1. ČELNÍ FRÉZA STOPKOVÁ S Kladným úhlem čela ø63 s 5 zuby
ČSN 222460.12 s kuželem 40 ČSN 220430.
2. DRŽÁK S KUŽELOVOU STOPKOU PRO ZAROVNÁVACÍ NOŽE JEDNOSTRANÉ ISO 40 PN 247209 01.
3. ŠROUBOVÝ VRTÁK S VÁLCOVOU STOPKOU ø5.6 ČSN 221142.
4. STROJNÍ VÝSTRUŽNÍK SE ZUBY VE ŠROUBOVICI S KUŽELOVOU STOPKOU ø6H8 ČSN 221431.
5. SDRUŽENÝ VRTÁK ø4.1/ø5 OSTŘENÝ DLE VÝKRESU N-5201
6. ŠROUBOVÝ VRTÁK S KUŽELOVOU STOPKOU ø10 ČSN 221142.
7. STROJNÍ ZÁVITNÍK S DLOUHOU STOPKOU M6 ČSN 223074.
8. VÝHRUBNÍK S KUŽELOVOU STOPKOU ø18.8 ČSN 2214111.
9. VÝSTRUŽNÍK SE ZUBY VE ŠROUBOVICI S KUŽELOVOU STOPKOU ø19 K6 ČSN 221431.
10. VYVRTÁVACÍ TYČ S KUŽELOVOU STOPKOU S NOŽOVOU JEDNOTKOU PN 247231.01
11. ŠROUBOVÝ VRTÁK S VÁLCOVOU STOPKOU ø3.9 ČSN 221142.
12. ČELNÍ STOPKOVÁ FRÉZA ø12 ČSN 222110.

Užití nástrojů z hlediska trvanlivosti.

Základní trvanlivost T=60 min

Výpočtový vztah $t_{o,i} = t_{as,i} \cdot j$

---

operace č. 1

$$t_{o,1} = 16,2 \cdot 8 = 129,6 \text{ s} = 2,16 \text{ min}$$

č. 2

$$t_{o,2} = 6,8 \cdot 48 \text{ s} = 0,8 \text{ min}$$

č. 3

$$t_{o,3} = 2,8 + 5,9 \cdot 8 = 63,2 \text{ s} = 1,05 \text{ min}$$

č. 4

$$t_{o4}=14,8=112s=1,86 \text{ min}$$

č. 5

$$t_{o5}=6,3,8=50,4s=0,84 \text{ min}$$

č. 6

$$t_{o6}=0,6,8=4,8s=0,08 \text{ min}$$

č. 7

$$t_{o7}=2,2,8=17,8s=0,29 \text{ min}$$

č. 8

$$t_{o8}=2,4,8=19,3s=0,32 \text{ min}$$

č. 9

$$t_{o9}=12,8=96s=1,6 \text{ min}$$

č. 10

$$t_{o10}=2,4,8=19,2s=0,32 \text{ min}$$

č. 11

$$t_{o11}=2,1,8=16,8s=0,28 \text{ min}$$

č. 12=3

č. 13

$$t_{o13}=10,8=80s=1,33 \text{ min}$$

Počet obráběcích cyklů když nástroj vydrží.

Výpočtový vztah:

$$y_i = \frac{T}{t_{oi}} \quad i = 1 \dots 13$$

---

operace č. 1

$$y_1=27 \text{ cyklů}$$

č. 2

$y_2=75$ cyklů

č. 3

$y_3=57$ cyklů

č. 4

$y_4=32$ cyklů

č. 5

$y_5=71$ cyklů

č. 6

$y_6=750$ cyklů

č. 7

$y_7=206$ cyklů

č. 8

$y_8=187$ cyklů

č. 9

$y_9=37$ cyklů

č. 10

$y_{10}=187$ cyklů

č. 11

$y_{11}=214$ cyklů

č. 12=3

č. 13

$y_{13}=45$ cyklů

čas jednoho cyklu:

$t_0=13 \text{ min } 22 \text{ s}=0,21 \text{ hod}$

čas směny:

$$t_s = 8 \text{ hod}$$

Počet cyklů za směnu: $pč = \frac{t_s}{t_c}$

Dosazeno:

$$pč = 8 / 0,218 = 36,55 \text{ cyklů/směna}$$

Za jak dlouho je třeba vyměnit nástroj:

$$tvn = \frac{y}{pč}$$

---

operace č. 1

$$tvn = 0,73 \text{ směny} \approx \text{za } 5 \text{ hod } 50 \text{ min}$$

č. 2

$$tvn = 2,05 \text{ směny} \approx \text{za } 16 \text{ hod}$$

č. 3

$$tvn = 1,55 \text{ směny} \approx \text{za } 12 \text{ hod}$$

č. 4

$$tvn = 0,87 \text{ směny} \approx \text{za } 7 \text{ hod}$$

č. 5

$$tvn = 1,94 \text{ směny} \approx \text{za } 16 \text{ hod}$$

č. 6

$$tvn = 20 \text{ směny} \approx \text{za } 160 \text{ hod}$$

č. 7

$$tvn = 5,6 \text{ směny} \approx \text{za } 44,8 \text{ hod}$$

č. 8

$$tvn = 5,13 \text{ směny} \approx \text{za } 41 \text{ hod}$$

č. 9

$t_{vn}=1,05$ směny ≈ za 8 hod

č. 10

$t_{vn}=5,13$ směny ≈ za 41 hod

č. 11

$t_{vn}=5,8$ směny ≈ za 46,4 hod

č. 12=3

č. 13

$t_{vn}=1,23$ směny ≈ za 10 hod

Pužití vícevřetenových hlav by nemělo odůvodnění, vzhledem k počtu vyráběných kusů a schopnosti stroje by ušetřený čas nebyl adekvátní nákladům vynaložených navýrobu ošetřování a seřizování této hlavy. Použít by se dala pouze univerzální. Je potřeba užít takové nástroje kde jejich trvanlivost by se přizpůsobila charakteru obrábění tak že by se vyměňovalo několik nástrojů najednou. Např. po dvou směnách.

6. KONSTRUKCE PŘÍPRAVKU.

6.1 URČENÍ ZÁKLADNÍCH UPÍNACÍCH ROVIN VARIANTY UPNUTÍ

Návrh: Přípravek pro obrábění převodové skříně pro vrtačku EVP 16.

Upínání je realizováno na otočném stole který se otáčí 0/180°.

Upínací celky budu řešit pro každý výrobek samostatně jednotlivé vložím do společného rámu, přípravek bude ovládán z centrálního rozvodu stroje , kde přívod je středem otočného stolu. Do přípravku bude vkládán odlitek u něhož bude předem obrobena výstupní část.

Jako hlavní konstrukční základnu jsem určil osu výstupní časti převodovky .

Pro ustavovací základnu (technologickou) základnu, volím obroběné vnitřní průměry pro ložiska.

Jako ponocnou ustavovací základnu volím čelo výstupní části převodovky.

Obroběné plochy které by se mohly použít:

$\varnothing 57j6 \dots \pm 0,0095 \text{ mm}$

$\varnothing 47K6 \dots +0,003 \text{ mm} -0,013 \text{ mm}$

$\varnothing 35K6 \dots +0,003 \text{ mm} -0,013 \text{ mm}$.

Typy upínání za $\varnothing$

1. Slíčidlo 3-4 čelistová

Dochází k velkému měrnému tlaku v místě opření čelistí, Toto se nehodí pro na čisto obroběné hliníkové součástky.

2. Prysma

Upíná se pomocí dvou klínových drážek takže jde o upínání čtyř bodové. Většinou se používá systém kdy jedna čelist je pevná a druhá pohyblivá. Špatně se vystředuje neboť závisí na změně velikosti upínaného průměru.

3. Kleština

Lze ji použít jen na určitý průměr, tím dochází skoro ke kruhovému styku. Dobře se vystředuje (stahuje se směrem ke středu). Přesnost upnutí vyžaduje pečlivou čistotu opěrných ploch zvláště u kleštiny.

4. Přitažení k pevnému dorazu (ne za průměr)

Upevnění součástky za vnitřní žebro přitažením k pevnému dorazu, tento by nám zajišťoval i upnutí na předem pedepsanou délku. Výhoda této konstrukce malé rozměry.

a) Tímto upnutím docílím pouze upnutí součásti, ale součást se může vložit v jakékoli poloze.

b) Smysl obrábění však předepisuje upnou součást v předem definované poloze jejikož se obrábí mimo osu upínání.

c) Další požadavek na upínání je upnutí přesně na hloubku jelikož obrábím neprůchodné díry musí být pevně stanovená hloubka.

Pro přesné vystředění a ustavení obrobku na hloubku využiji již obroběné rozměry.

Pro tento účel jsem si vybral ustavení za vnitřní válcovou plochu na pevný trn.

použiju dva vnitřní průměry ato: ø 47 K6

ø 35 K6

Ustavovací trn bude mít dva broušené průměry navzájem souosé které budou kopírovat vnitřní povrch převodovky, dále bude mít broušeno sedlo jako dosedací část pro čelo převodovky k němuž jsou vztaženy lélkové kóty.

Dále musím zajistit aby byl obrobek upnut v přesné poloze.

Tento problém by šel vyřešit orientací vnějšího nepravidelného povrchu, kde tento povrch je předem odliš s dostatečnou přesností.

Jako další varianta orientace obrobku by se dal použít otvor pro kolíček příklepu ø11 H8.

6.2 VARIANTY ŘEŠENÍ

Skici dvou variant jsou vloženy v přílohách.

6.3 POPIS VYBRANÉ VARIANTY

Základní hlediska pro výběr varianty.

1. Místo- požadavek výroby upnout 8 výrobků na jednu polovinu.
2. Snadná možnost výměny jednotlivých celků.
3. Možnost rychlého a kvalitního očištění.
4. Rychlé a jednoznačné vlkádání obrobků.

TĚLESO PŘÍPRAVKU.

Požadavky - tuhost
- malá hmotnost
- přesné uložení na stroji

Těleso přípravku (rám)

Rám jsem volil jako svařenec z plchů, kde bude spodní základní deska a horní základní deska které budou spojeny

příčníky vše bude svařeno a vyžáháno. Horní deska bude přebroušena tak aby byla rovnoběžná se základní (spodní) alespoň 0,05 mm. Připevnění rámu na stůl je realizováno šrouby M16 přímo do stolu. Ustavení rámu na stůl je provedení dvěma kolíky do desky stolu. Pro kolíky jsou v rámu nalisovaná pouzdra.

Ustavovací a upínací trny

Trny jsou vyrobeny z 19 312.4 kaleny pro odolnost proti otěru. V rámu je vystředěn pomocí přesně vrtaného ø centráže a připevněn čtyřmi šrouby M10.

Mimo osu je v trnu vyvrtán otvor pro talířové pružiny a upínací hřídel. Celý ustavovací trn s pružinami, upínacím hřídelem maticemi vymezující pedpětí talířových pružin, ozubeným kolem a maticí která je připevňuje.

Tento celek jako jeden kus vložíme do rámu a připevníme. Matici připevňující ozubené kolo přitáhneme až při montáži musí se sesouhlásit všechny upínací hřídele do stejné polohy.

Uvolňovací hydraulický motor

Celý motor se zkompletuje podle výkresu sestavení jde o klasický přímočarý hydraulický motor s přívodem za spoda. Motor se jako celek připevní do rámu kde jsou přímo otvory pro připevnění 4 šrouby M8 předepsaným momentem.

Otočný mechanizmus

Skládá se z ozubené tyče, zapadající do ozubeného kola, která je přišroubována k pístnici přímočarého motoru který je koncipován jako klasický přímočarý hydraulický motor s tlačnou pružinou. Je jako jeden celek připevněn na rám.

Hydraulický rozvod

Ko dvěma rámům je připevněna deska na kterou jsou

připevněny rozvaděče a do které ústí všechny přívody a vývody k ovládání motorů.

Opěrné čepy

Pro každý obrobek jsou dva opěrné čepy se šrouby M6 které mají součást vystředit vzhledem k excentricitě součásti jsou umístěny tak aby součást nešla jinak vložit.

Na boky rámu jsou připevněny kryty.

Přípravek je koncipován tak že upnutý stav zajišťuje pružiny.

6.4 PEVNOSTNÍ A KONTROLNÍ VÝPOČET

6.4.1 VÝPOČET NAMÁHÁNÍ PŘIPRAVKU OD ŘEZNÝCH SIL.

Největší namáhání bude od frézování dosedací roviny čelní frézou. Fréza bude zarovnávat čelo převodové skříně.

Hloubka třísky se bude pohybovat okolo 1 ± 0.2 mm.

Obrábět se bude pouze obrys převodové skříně o šířce v rozmezí od 3-15 mm.

A. VÝPOČET SÍLY FZ

$$F_z = p \cdot S$$

p... měrný řezný odpor

S... průřez třísky

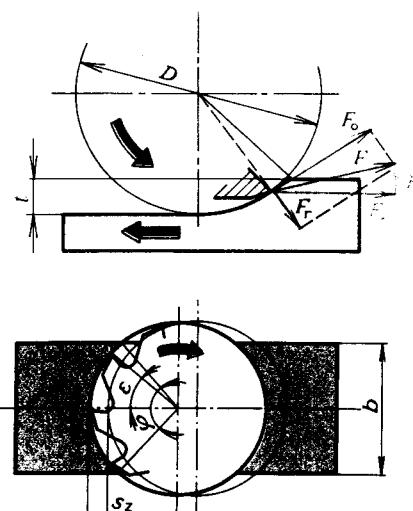
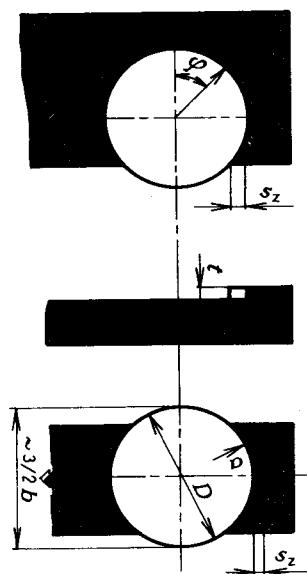
1. Stanovení průřezu třísky pomocí přibližných výrazů.

$$S = h \cdot a_s \cdot z$$

z... počet zubů v záběru

$$a_s = s_z \cdot \cos \tau / 4$$

Úhel τ vzhledem k netradičnímu obrábění musíme odměřit a to pro max šířku obráběné plochy. $b=15$ odměření úhlu $\tau=28.5^\circ$

Počet zubů v záběru.

$$z = \tau \cdot z_1 / 2\pi$$

$z_1 \dots$ počet zubů

$$\tau_{rad} = \pi \cdot \tau / 180^\circ = 0.49 \text{ rad}$$

Dosazeno:

$$z = 0.49 \cdot 5 / 2\pi = 0.39$$

To znamená že je v záběru vždy jeden zub.

Střední průřez třísky.

$$S = h \cdot s_z \cdot \cos \tau / 4 \cdot z$$

$h \dots 1 \text{ mm}$ hloubka třísky

$s_z \dots 0.022 \text{ mm/zub}$ viz

technologický postup

$\tau \dots 28.5^\circ$

$z \dots 1 \text{ zub v záběru}$

Dosazeno:

$$S = 1 \cdot 0.022 \cdot 1 \cdot \cos 28.5^\circ / 4 = 0.022 \text{ mm}^2$$

Průřez třísky čini 0.022 mm^2 .

2. Stanovení měrného řezného odporu.

$$p = c_{pz} / a^u \cdot h^n = c_{pz} / h^n \cdot s_z^{u \cdot \sin u \tau}$$

$c_{pz} \dots$ experimentálně
zjištěno pro hliník

$c_{pz} = 80$

$u \dots$ exponent

$u = 0.60$

$n = 1 - y \quad y \dots 0.66$

$n = 0.34$

Dosazeno:

$$p = 80 / 1^{0.34} \cdot 0.022^{0.6} \cdot \sin^{0.6} 28.5 = 1231.5 \text{ MPa}$$

Měrný řezný odpor je $p = 1231.5 \text{ MPa}$

3. Výpočet složky řezné síly F_z .

$$F_z = p \cdot S$$

$$p = 1231.5 \text{ MPa}$$

$$S = 0.022 \text{ mm}^2$$

Dosazeno:

$$F_z = 1231.5 \cdot 0.022 = 27.09 \text{ N}$$

Ostatní složky řezných sil je možno určit z experimentálně stanovených vztahů.

Při nesymetrickém frézování souměrném.

$$F_v = (0.9 - 1.0) F_z$$

$$F_h = (0.15 - 0.3) F_z$$

$$F_x = (0.5 - 0.55) F_z$$

Dosazeno:

$$F_v = 1.0 F_z = 27.09 \text{ N}$$

$$F_h = 0.25 F_z = 6.77 \text{ N}$$

$$F_x = 0.55 F_z = 14.89 \text{ N}$$

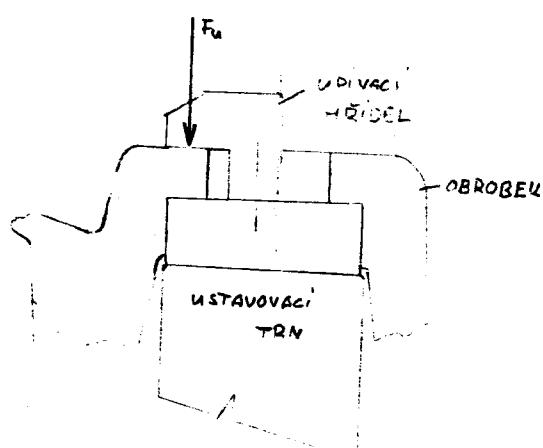

Namáhání od ostatních složek obrábění zanedbávám, jelikož se jedná o osové nástroje a síly od těchto nástrojů působí proti základu přípravku tedy napomáhají upínat obrobek.

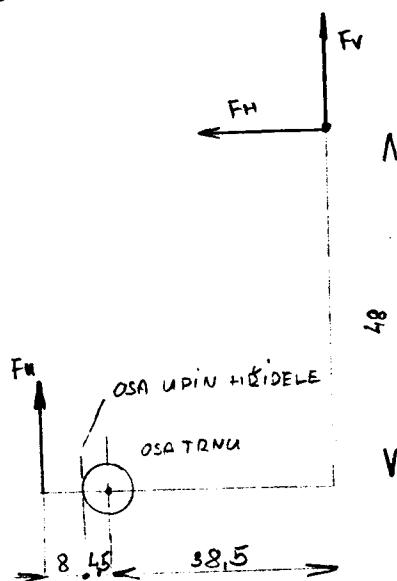
6.4.2 VÝPOČET UPÍNACÍ SÍLY

Upínací síla působí v ose ustavovacího trnu.

a) schema namáhání:

b) Kroutící moment od složky řezných sil

$$M_O \quad F_{t_m} \cdot 4,5 - F_h \cdot 48 - F_v \cdot 38,5 = 0$$

$$F_h = 6,77 \text{ N}$$

$$F_v = 27,09 \text{ N}$$

$$F_{t_m} = (F_h \cdot 4,8 + F_v \cdot 38,5) / (4,5 + 8)$$

Dosazeno:

$$F_{t_m} = (6,77 \cdot 4,8 + 27,09 \cdot 38,5) / (4,5 + 8) = 109,43 \text{ N}$$

Upínací síla je pak:

$$F_{u_m} = F_{t_m} / f$$

$f \dots$ součinitel tření

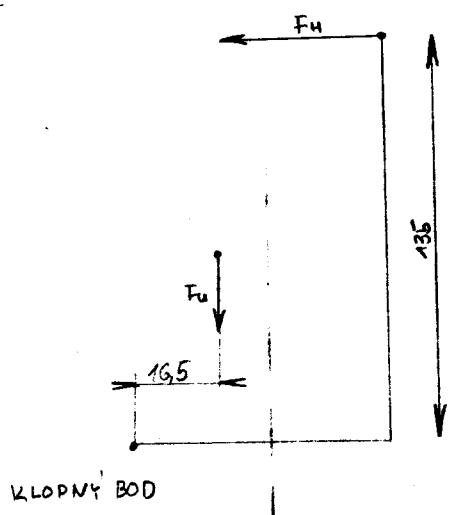
foce1-hliník-experim.

$$f = 0,11 - 0,17$$

Dosazeno:

$$F_{u_m} = 109,43 / 0,13 = 841,8 \text{ N}$$

c. Klopny moment od složek řezných sil.

- Klopny moment od síly Fh

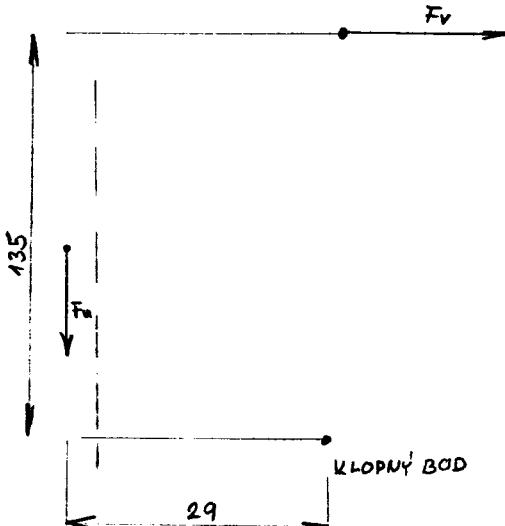
$$M_{k1} \dots F_h \cdot 135 - F_u \cdot 16,5 = 0$$

$$F_u = F_h \cdot 135 / 16,5$$

Dosazeno:

$$F_u = 6,77 \cdot 135 / 16,5 = 55,39 \text{ N}$$

OTUČENO 090°

- Klopny moment od sily Fv

$$Mk_2 = F_v \cdot 135 - Fu_1 \cdot 29 = 0$$

$$Fu_1 = F_v \cdot 135 / 29$$

Dosazeno:

$$Fu_1 = 27,09 \cdot 135 / 29 = 126,1 \text{ N}$$

Celková upínací síla od klop. momentů.

$$Fu_k = Fu_1 + Fu_2$$

Dosazení:

$$Fu_k = 55,39 + 126,1 = 181,5 \text{ N}$$

Celková upínací síla od obou typů namáhání.

Teoretická upínací síla, kládá se z:

- F_{ut} ... síla vymezující otáčení souč.

- F_{uk} ... síla vymezující klopné účinky

$$F_{ut} = F_{um} + F_{uk}$$

Dosazení:

$$F_{ut} = 841,8 + 181,5 = 1023,3 \text{ N}$$

Skutečná upínací síla F_{us} .

$$F_{us} = F_{ut} \cdot k$$

Výpočet součinitele bezpečnosti upnutí.

$$k = k_0 \cdot k_1 \cdot k_2 \cdot k_3 \cdot k_4$$

k_0 ... souč. vyjadřující bezpečnost upnutí volíme

$$k_0 = 1,5$$

k_1 ... vyjadřuje vliv změny řezné síly v procesu obrábění pro hrubování $k_1 = 1,2$

k_2 ... vliv otupení nástroje na velikost řezné síly

$$k_2 = 1,05$$

k_3 ... vyjadřuje vliv řezné síly v důsledku přerušovaného řezu $k_3 = 1,2$

k_4 ... vyjadřuje pružnost upínacího zařízení

$$k_4 = 1,0$$

Dosazeno:

$$k = 1,5 \cdot 1,2 \cdot 1,05 \cdot 1,2 \cdot 1,0 = 2,268$$

Dosazeno:

$F_{us} = 1023, 3.2, 268 = 2320, 8$

6.4.3 VÝPOČET UPÍNACÍCH TALÍŘOVÝCH PRUŽIN

Pro upínání obrobku nám budou sloužit talířové pružiny

které budou přes pouzdro a matici působit na upínací hřídel

který bude touto silou vtahován dovnitř ustavovacího trnu.

Uvolňování bude prováděno tím, že hydraulický přímočarý

motor přetlačí tyto pružiny a tak uvolní obrobek.

Upínání bude provedeno při stlačení talířové pružiny o

25% ... tz. při $s=0.25h$

Uvolňování bude provedeno při stlačení talířových pružin

75% ... tz. při $s=0.75h$

Požadovaný rozdíl mezi upnutím a uvolněním $H=3-5 \text{ mm}$

Min síla pro upnutí je 2350 N

Dle tabulek od výrobce MUBEA volím pužinu

$\varnothing D_e = 34 \text{ mm}$ která má při $s=0.25h$ sílu $F_1 = 1291 \text{ N}$

$\varnothing D_i = 16.3 \text{ mm}$ zdvih $s=0.262 \text{ mm}$

$t = 1.5 \text{ mm}$ při $s=0.75h$ sílu $F_3 = 3155 \text{ N}$

$l_0 = 2.55 \text{ mm}$ zdvih $s=0.787 \text{ mm}$

$h_0 = 1.05 \text{ mm}$

Při upínání silou F_{11} tato síla nepostačuje proto musím použít dvě pružiny na sebe tak aby se síly sčítaly.

Potom síla od pružin bude $F_{12} = 2582 \text{ N}$

Zdih jedné dvojice pružin $H_1 = 0.525 \text{ mm}$

Pro požadovaný zdih $H=3-5 \text{ mm}$

Volím zdvih $H=3 \text{ mm}$

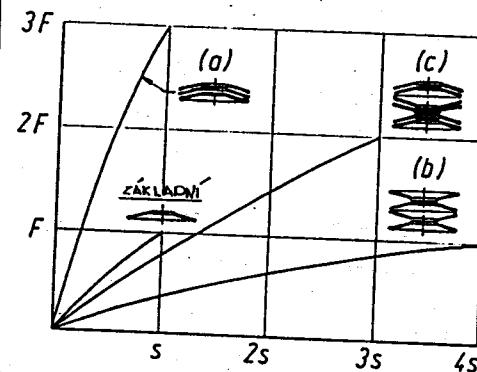
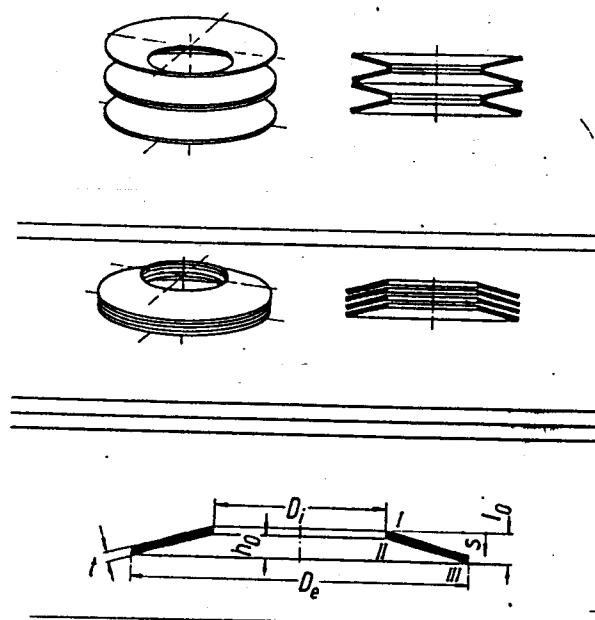
Potřebný počet dvojic pružin

$$i = H/H_1$$

Dosazeno:

$$i = 3/0.525 = 5.714$$

Volím 6 Pružinových dvojic

6.4.4 VÝPOČET SIL OD PÍSTŮ

a) Zvedací píst zvolený $\varnothing 35$ mm

max. tlak od multiplikátoru

$$P_{\max} = 20 \text{ MPa}$$

Vyvozená síla.

$$F = p \cdot S$$

$$S = \pi D^2 / 4$$

Dosazeno:

$$S = \pi \cdot 35^2 / 4 = 962 \text{ mm}^2$$

Dosazeno:

$$F = 20 \cdot 962 = 19242 \text{ N}$$

Tato síla je max. jinak se bude běžně používat tlak $p = 10 \text{ MPa}$ tj. síla 9620 N

b) Otočný píst zvolený $\varnothing 30$ mm

max. tlak $p_{max}=20$ MPa

Vyvozená síla.

$$F=p \cdot S$$

$$S=\pi D^2/4$$

Dosazeno:

$$S=\pi \cdot 30^2/4=706 \text{ mm}^2$$

Dosazeno:

$$F=20 \cdot 706=14\ 137 \text{ N}$$

Tato síla je max. jinak se bude běžně používat tlak $p=10$ MPa

tj. síla 7060 N

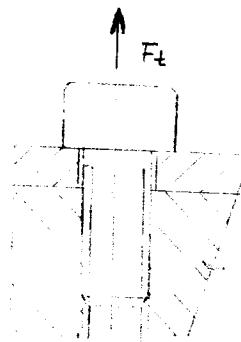
$\varnothing$ pístů jsou voleny takto z konstrukčních důvodů.

6.4.5 VÝPOČET ŠROUBŮ VÍKA ZVEDACÍHO VÁLCE

Max. působící síla je $F=19\ 242$ N, víko je upevněno 8 šrouby M6 mat 8G síla působí v ose šroubu. Takže šrouby jsou namáhány na tah.

1. Síla v jednom šroubu

$$F_i=19\ 242/8=2405,25 \text{ N}$$

2. Mat volím 8G $R_m=800$ MPa

$$R_e=640 \text{ MPa}$$

3. Dovolené napětí

Koefficient bezpečnosti $k_k=1,25$

$$\sigma_d=R_e/k_k$$

Dosazeno:

$$\sigma_d=640/1,25=512 \text{ MPa}$$

4. Napětí ve šroubu

$$\sigma=F_i/S_v$$

S_v .. viz (ST tab)

pro M6 $S_v=20,1 \text{ mm}^2$

Dosazeno: $\sigma=2405,25/20,1=119,6 \text{ MPa}$

Šrouby mají dostatečnou rezervu v pevnosti.

5. Dovolený tlak v závitech mat matice 11 370

$$R_m = 370 \text{ MPa}$$

$$R_e = 220 \text{ MPa}$$

$$\text{max měrný tlak } p_d = 0,25 \cdot R_e = 55 \text{ MPa}$$

6. Potřebný počet závitů.

$$z = \frac{F_i}{\pi \cdot d_2 \cdot H_1 \cdot p_d} \quad \begin{aligned} d_2 &= 5,35 \text{ mm} \\ H_1 &= 0,63 \text{ mm} \\ p_d &= 55 \text{ MPa} \end{aligned}$$

Dosazeno:

$$z = \frac{2405,25}{\pi \cdot 5,35 \cdot 0,63 \cdot 55} = 4,13 \text{ závitů}$$

7. Výška matice

$$m = z \cdot s \quad s = 1 \text{ mm}$$

Dosazeno: $m = 4,13 \cdot 1 = 4,13 \text{ mm}$

Předem zvolená výška matice je 22 mm, proto matice na otlačení vyhovuje.

6.4.6 KONTROLA STAVĚCÍHO ŠROUBU M10

Hlava šroubu se bude opírat o víko válce a bude působit jako doraz zdvihu.

Max. působící síla $F_{max} = 14,137 \text{ N}$

1. Poloha opření.

hlava imbus šroubu M10 $\varnothing d_2 = 16 \text{ mm}$

$\varnothing d_1 = 9,4 \text{ mm}$

z toho plocha

$$S_o = 122,4 \text{ mm}^2$$

2. Dovolený měrný tlak.

$p_D = 0,25 \cdot Re$

mat 8G $Re = 640 \text{ MPa}$

Dosazeno:

$$p_D = 0,25 \cdot 640 = 160 \text{ MPa}$$

3. Tlak na hlavu šroubu.

$$P = \frac{F_{max}}{S_0}$$

Dosazeno:

$$P = \frac{14\ 137}{122,4} = 115,5 \text{ MPa}$$

Dovolený měrný tlak je o 39% větší než max měr. tlak způsobený max silou.

4. Kontrola na otlačení v závitech.

mat 8G M10x1 $Re = 640 \text{ MPa}$

$p_D = 160 \text{ MPa}$

5. Potřebný počet závitů.

$$z = \frac{F}{\pi \cdot d_2 \cdot H_1 \cdot p_D} \quad d_2 = 9,5 \text{ mm} \\ H_1 = 0,63 \text{ mm} \\ F = 14\ 137 \text{ N}$$

Dosazeno:

$$z = \frac{14\ 137}{\pi \cdot 9,5 \cdot 0,63 \cdot 160} = 5,9 \text{ závitů}$$

6. Výška matice

$m = z \cdot s$

$s = 1 \text{ mm}$

Dosazeno:

$$m = 5,9 \cdot 1 = 5,9 \text{ mm}$$

Předem zvolená min.výška matice je 10 mm, proto matice na otlačení vyhovuje.

6.4.7 KONTROLA VÁLCE NA VNITŘNÍ PŘETLAK

Max přetlak od množníku je $p_{max}=20$ MPa

Rozměry válce $\varnothing D_1=34$ mm

$\varnothing D_2=30$ mm

Mat válce 11 453 $R_m=450$ MPa

$R_e=240$ MPa

Válec je namáhan ve dvou řezech příčném a podélném k ose válce.

Podélný řez:

1. Plocha na kterou síla působí.

$$S_{pod} = \varnothing D_2 \cdot l \quad l = 90 \text{ mm}$$

Dosazeno: $S_{pod} = 30 \cdot 90 = 2700 \text{ mm}^2$

2. Působící síla.

$$F_1 = S_{pod} \cdot p_{max}$$

Dosazeno: $F_1 = 2700 \cdot 20 = 54000 \text{ N}$

3. Proti této síle působí síla ve stěně válce.

$$F_{s1} = 2 \cdot l \cdot t \cdot R_e \quad l = 90 \text{ mm}$$

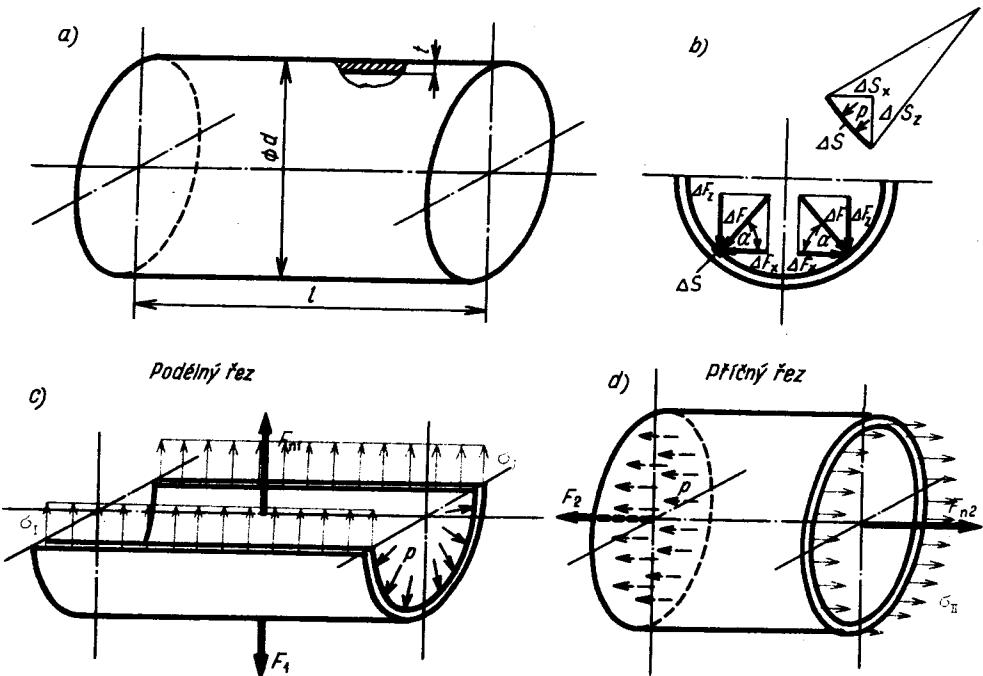
$$t = 2 \text{ mm}$$

$$R_e = 240 \text{ MPa}$$

Dosazeno:

$$F_{s1} = 2 \cdot 90 \cdot 2 \cdot 240 = 86400 \text{ N}$$

Síla působící ve stěně je o 60% větší než síla způsobená max. tlakem.

Příčný řez:

1. Plocha na kterou síla působí.

$$S_{\text{pri}} = \frac{\pi \cdot D_2^2}{4} \quad \varnothing D_2 = 30 \text{ mm}$$

Dosazeno: $S_{\text{pri}} = \frac{\pi \cdot 30^2}{4} = 706,9 \text{ mm}^2$

2. Působící síla.

$$F_1 = S_{\text{pri}} \cdot p_{\text{max}}$$

Dosazeno: $F_1 = 706,9 \cdot 20 = 14137,2 \text{ N}$

3. Proti této síle působí síla ve stěně válce.

$$F_{\text{st}} = \pi \cdot D_2 \cdot t \cdot R_e \quad \varnothing D_2 = 30 \text{ mm}$$

$$t = 2 \text{ mm}$$

$$R_e = 240 \text{ MPa}$$

Dosazeno:

$$F_{s1} = \pi \cdot 30 \cdot 2 \cdot 240 = 45 \cdot 239 \text{ N}$$

Síla působící ve stěně je o 218% větší než síla způsobená max. tlakem.

Tloušťka stěny válce v obou případech vyhovuje.

6.4.3 VÝPOČET PRUŽINY U VÁLCE PRO POHYB HŘEBENU

Omezující hodnoty: vnější $\varnothing$ 30 mm

vnitřní $\varnothing$ 20 mm

volím pružinu třídy 2

skupiny 3

Dle tab.

Pro $F_9 = 560 \text{ N}$ $\varnothing$ drátu 3,55 mm

vnější $\varnothing$ pružiny $D_1 = 28 \text{ mm}$

Požadovaný zdvih

$h = 32 \text{ mm}$

1. Výpočet síly F_s .

δ - u pružin třídy 1 a 2 tlačných $\delta = 0,05 - 0,25$

volím $\delta = 0,1$

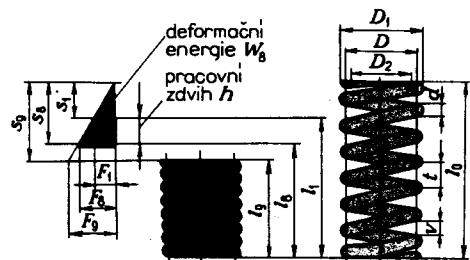
$$\delta = 1 - (F_s / F_9)$$

z toho

$$F_s = (1 - \delta) \cdot F_9$$

Dosazeno:

$$F_s = (1 - 0,1) \cdot 560 = 504 \text{ N}$$

Dle tab zjistíme τ_9 a G

pro drát $\varnothing 3,55$ a pružinu typu 2/3

$$\tau_9 = 960 \text{ MPa}$$

$$G = 7,85 \cdot 10^4 \text{ MPa}$$

2. Výpočet kritické rychlosti stlačování pružiny.

$$v_k = 0,0279 \cdot \tau_9 \cdot \left(1 - \frac{F_s}{F_9}\right)$$

Dosazeno:

$$v_k = 0,0279 \cdot 960 \cdot \left(1 - \frac{500}{560}\right) = 2,869 \text{ m/s}$$

3. Namáhání pružiny je klidné.

$$N_c \leq 10^5 \text{ cyklů}$$

4. Napětí u klidně namáhané pružiny.

$$\tau_8 \leq \tau_{DM}$$

pro zušlechtěný drát z uhlíkaté oceli

$$\tau_{DM} = 0,6 R_m$$

$R_m = 1860 \text{ MPa}$ Dle tab pro nelegované oceli

$$\tau_{DM} = 0,6 \cdot 1860 = 930 \text{ MPa}$$

volím

$$\tau_8 = 850 \text{ MPa}$$

5. Poměr vinutí.

$$i = \frac{D}{d} \quad d = 3,55 \text{ mm} \\ D = 24,45 \text{ mm}$$

Dosazeno:

$$i = \frac{24,45}{3,55} = 6,88$$

Voleno a dáno.

$$F_1 = 100 \text{ N}$$

$$F_8 = 500 \text{ N}$$

$$h = 32 \text{ mm}$$

$$\varnothing D_1 = 28 \text{ mm}$$

$$\tau_8 = 850 \text{ MPa}$$

6. Korekční součinitel.

$$K = \frac{i + 0,2}{i - 1}$$

Dosazeno: 6,88+0,2

$$K = \frac{6,88+0,2}{6,88-1} = 1,20$$

7. Výpočet napětí τ_1 .

$$\tau_1 = \frac{\tau_s \cdot F_1}{F_s}$$

Dosazeno:

$$\tau_1 = \frac{850 \cdot 100}{500} = 170 \text{ MPa}$$

8. Kontrola σ drátu.

$$d = 2 \cdot \left(\frac{(F_s - F_1) \cdot D \cdot K}{(\tau_s - \tau_1) \cdot \pi} \right)^{1/3}$$

Dosazeno:

$$d = 2 \cdot \left(\frac{(500-100) \cdot 24,45 \cdot 1,2}{(850-170) \cdot \pi} \right)^{1/3} = 3,52 \text{ mm}$$

9. Určení počtu aktivních závitů.

$$n = \frac{h \cdot G \cdot d^4}{8 \cdot (F_s - F_1) \cdot D^3}$$

Dosazeno:

$$n = \frac{32,7 \cdot 85 \cdot 10^4 \cdot 3,55^4}{8 \cdot (500-100) \cdot 24,45^3} = 7,968 \text{ závitů}$$

10. celkový počet závitů.

$$z = n + nz$$

$$nz = 2 \text{ závity}$$

Dosazeno:

$$z=7, 968+2=10 \text{ závitů}$$

11. Délka plně stlačené pružiny.

$$l_9=z \cdot d$$

Dosazeno:

$$l_9=10 \cdot 3,55=35,5 \text{ mm}$$

12. Výška mezi závity

$$v_0=(0,2-0,5)d$$

Dosazeno:

$$v_0=0,25 \cdot 3,55=0,88$$

13. Délka plně zatížené pružiny.

$$l_8=l_9+(z-1) \cdot v_0$$

Dosazeno:

$$l_8=35,5+(10-1) \cdot 0,88=43,51 \text{ mm}$$

14. Délka předepjaté pružiny.

$$l_1=l_8+h$$

Dosazeno:

$$l_1=43,51+32=75,51 \text{ mm}$$

---

5. 4. 9 VÝPOČET PRUŽINY U VÁLCE PRO UVOLŇOVÁNÍ OBROBKU.

Omezující hodnoty: vnější $\varnothing$ 35mm

                             vnitřní $\varnothing$ 15 mm

volím pružinu   třídy 2

skupiny 3

Dle tab.

Pro $F_9=560$ N $\varnothing$ drátu 3,55 mm

vnější $\varnothing$ pružiny $D_1=33$ mm

Požadovaný zdvih

$h=12$ mm

---

1. Výpočet síly F_8 .

δ - u pružin třídy 1 a 2 tlačných $\delta=0,05-0,25$
volím $\delta=0,1$

$$\delta=1-(F_8/F_9)$$

z toho

$$F_8=(1-\delta) \cdot F_9$$

Dosazeno:

$$F_8=(1-0,1) \cdot 560=504 \text{ N}$$

Dle tab zjistíme τ_9 a G

pro drát $\varnothing 3,55$ a pružinu typu 2/3 $\tau_9=960 \text{ MPa}$
 $G=7,85 \cdot 10^4 \text{ MPa}$

2. Výpočet kritické rychlosti stlačování pružiny.

$$v_k=0,0279 \cdot \tau_9 \cdot \left(1 - \frac{F_8}{F_9}\right)$$

Dosazeno:

$$v_k=0,0279 \cdot 960 \cdot \left(1 - \frac{500}{560}\right)=2,869 \text{ m/s}$$

3. Namáhání pružiny je klidné.

$$N_c \leq 10^5 \text{ cyklů}$$

4. Napětí u klidně namáhané pružiny.

$$\tau_8 \leq \tau_{DM}$$

pro zušlechtěný drát z uhlíkaté oceli

$$\tau_{DM}=0,6R_m$$

$R_m=1860 \text{ MPa}$ Dle tab pro nelegované oceli

$$\tau_{DM}=0,6 \cdot 1860=930 \text{ MPa}$$

volím

$$\tau_8=850 \text{ MPa}$$

5. Poměr vinutí.

$$i = \frac{D}{d}$$

$$d=3,55 \text{ mm}$$

$$D=29,45 \text{ mm}$$

Dosazeno:

$$i = \frac{29,45}{3,55} = 8,29$$

Voleno a dáno.

$$F_1 = 100 \text{ N}$$

$$F_8 = 500 \text{ N}$$

$$h = 12 \text{ mm}$$

$$\varnothing D_1 = 29,45 \text{ mm}$$

$$\tau_8 = 850 \text{ MPa}$$

6. Korekční součinitel.

$$K = \frac{i+0,2}{i-1}$$

Dosazeno: $8,29+0,2$

$$K = \frac{8,29+0,2}{8,29-1} = 1,13$$

7. Výpočet napětí τ_1 .

$$\tau_1 = \frac{\tau_8 \cdot F_1}{F_8}$$

$$\text{Dosazeno: } \tau_1 = \frac{850 \cdot 100}{500} = 170 \text{ MPa}$$

8. Kontrola $\varnothing$ drátu.

$$d = 2 \cdot \left(\frac{(F_8 - F_1) \cdot D \cdot K}{(\tau_8 - \tau_1) \cdot \pi} \right)^{1/3}$$

Dosazeno:

$$d = 2 \cdot \left(\frac{(500-100) \cdot 29,45 \cdot 1,13}{(850-170) \cdot \pi} \right)^{1/3} = 3,54 \text{ mm}$$

9. Určení počtu aktivních závitů.

$$n = \frac{h \cdot G \cdot d^4}{8 \cdot (F_8 - F_1) \cdot D^3}$$

Dosazeno:

$$n = \frac{12,7 \cdot 85 \cdot 10^4 \cdot 3,55^4}{8 \cdot (500-100) \cdot 29,45^3} = 1,8 \text{ závitů}$$

10. celkový počet závitů.

$$z = n + n_z \quad n_z = 2 \text{ závity}$$

Dosazeno:

$$z = 1,8 + 2 = 3,8 \text{ závitů}$$

11. Délka plně stlačené pružiny.

$$l_9 = z \cdot d$$

Dosazeno:

$$l_9 = 3,8 \cdot 3,55 = 13,49 \text{ mm}$$

12. Výle mezi závity

$$v_0 = (0,2-0,5)d$$

Dosazeno:

$$v_0 = 0,25 \cdot 3,55 = 0,88$$

13. Délka plně zatížené pružiny.

$$l_8 = l_9 + (z-1) \cdot v_0$$

Dosazeno:

$$l_8 = 13,49 + (3,8-1) \cdot 0,89 = 15,8 \text{ mm}$$

14. Délka předepjaté pružiny.

$$l_1 = l_8 + h$$

Dosazeno:

$$l_1 = 15,8 + 12 = 27,8 \text{ mm}$$

6.4.10 VÝPOČET SVORNÍKŮ NA TAH

Počet šroubů 4xM8 délka šroubu l=100 mm

1. Síla působí v ose šroubu tedy je namáhan na tah.

Síla na jeden šroub:

$$F_i = 14 \cdot 137 / 4 = 3534 \text{ N}$$

2. Mat volím 5D

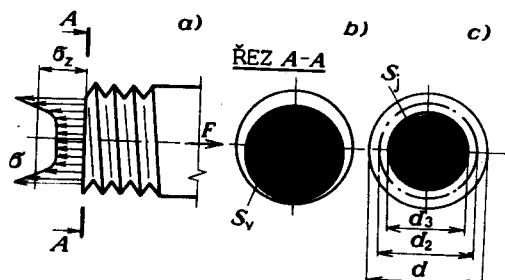
$$R_m = 500 \text{ MPa}$$

$$R_e = 300 \text{ MPa}$$

$$k = 1,25$$

3. Dovolené napětí σ_d :

$$\sigma_d = R_e / k$$

Dosazeno:

$$\sigma_d = 300 / 1,25 = 240 \text{ MPa}$$

4. Napětí ve šroubu:

$$\sigma = F_i / S_v$$

$$S_v \text{ pro M8} = 36,6 \text{ mm}^2$$

Dosazeno:

$$\sigma = 3534 / 36,6 = 96,55 \text{ MPa}$$

5. Otlačení v návitech

$$p_d = 0,25 \sigma_d$$

Dosazeno:

$$p_d = 0,25 \cdot 240 = 60 \text{ MPa}$$

6. Potřebný počet závitů

$$z = \frac{F_i}{\pi \cdot d_2 \cdot H_1 \cdot p_d} \quad H_1 = 0,68 \text{ mm} \\ d_2 = 7,18 \text{ mm}$$

Dosazeno:

$$z = \frac{3534}{\pi \cdot 7,18 \cdot 0,68 \cdot 60} = 3,84 \text{ závitů}$$

7. Výška matice

$$m = z \cdot s \quad s = 1,25 \text{ mm}$$

Dosazeno:

$$m = 3,84 \cdot 1,25 = 4,8 \text{ mm}$$

Použitá normalizovaná matice nízká M8 h=6 mm

8. Prodloužení způsobené silou F_i

$$\delta l = \frac{F_i \cdot l}{E \cdot S} \quad l = 90 \text{ mm} \\ F_i = 3534 \text{ N} \\ E = 2,1 \cdot 10^5 \text{ MPa} \\ S = 36,6 \text{ mm}^2$$

Dosazeno:

$$\delta l = \frac{3534 \cdot 90}{2,1 \cdot 10^5 \cdot 36,6} = 0,04 \text{ mm}$$

Šrouby je nutno předepnout silou min $F_p = 4500 \text{ N}$

6.4.11 VÝPOČET ŠROUBŮ PŘIPEVŇUJÍCÍ UVOLŇOVACÍ VÁLEC.

Síla působící ve válci $F=19\ 242\ N$

1. Síla působí v ose šroubu tedy je namáhan na tah.

Síla na jeden šroub:

$$F_i = 19\ 242 / 4 = 4810,5\ N$$

2. Mat volím 8G

$$R_m = 800\ MPa$$

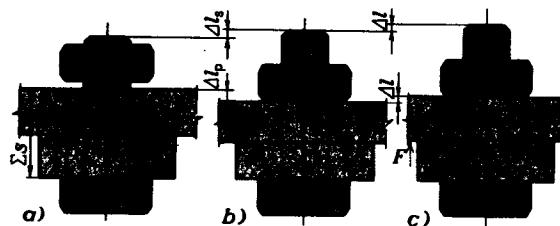
$$R_e = 640\ MPa$$

3. Dovolené napětí σ_d :

$$\sigma_d = R_e / k \quad k = 1,25$$

Dosazeno:

$$\sigma_d = 640 / 1,25 = 512\ MPa$$

4. Výpočet tuhosti šroubu

$$\frac{1}{k_s} = \frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2}$$

$$\frac{1}{k_s} = \frac{l_1 + 2/3k}{E_s \cdot \pi D^2 / 4} + \frac{l_2 - l_{za} + m/2}{E_s \cdot \pi D_3^2 / 4}$$

Dosazeno:

$$\frac{1}{k_s} = \frac{11 + 9 \cdot 2/3}{2,1 \cdot 10^5 \cdot \pi \cdot 8^2 / 4} + \frac{7 + 10}{2,1 \cdot 10^5 \cdot \pi \cdot 6,6^2 / 4^2} =$$

$$= k_s = 251\ 496\ N/mm$$

5. Výpočet tuhosti přírub.

$$k_p = \frac{E_p \cdot S_p}{l_p}$$

$$l_p = 20 \text{ mm}$$

$$E_p = 2,1 \cdot 10^5 \text{ MPa}$$

D desek volím 28 mm

Výpočet S_p

$$S_1 = (\pi/4) \cdot (16^2 \cdot 8,3^2) = 146,95 \text{ mm}^2$$

Pro D platí:

$$S_1 + l_p \cdot 1/4 \leq D \leq S_1 + l_p \cdot 3/4$$

Dosazeno:

$$22 \leq 28 \leq 35$$

Pak platí:

$$S_p = S_1 + \pi/16 \cdot (D - D_{hs} + l_p \cdot 3/4) \cdot (S_1 + l_p / 20)$$

Dosazeno:

$$S_p = 147 + \pi/16 \cdot (28 - 16 + 24 \cdot 3/4) \cdot (147 + 24/20) = \\ = 1485 \text{ mm}^2$$

Dosazeno tuh. přírub

$$k_p = \frac{2,1 \cdot 10^5 \cdot 1485}{24} = 1559831 \text{ MPa}$$

6. Poměr tuhostí.

$$i = \frac{k_p}{k_s}$$

Dosazeno: 1 559 831

$$i = \frac{1559831}{251496} = 6,198$$

7. Předpětí ve šroubu volím

$$F_Q = 6 \text{ 000 N}$$

8. Výpočet prodloužení

šroub

$$\delta l_s = \frac{F_Q}{k_s}$$

Dosazeno: 6 000

$$\delta l_s = \frac{6000}{251496} = 0,023 \text{ mm}$$

přírub

$$\delta l_p = \frac{F_Q}{k_p}$$

Dosazeno: 6 000

$$\delta l_p = \frac{6000}{1559831} = 0,0038 \text{ mm}$$

9. Výpočet sil.

šroub

$$\delta F_s = F \frac{k_s}{k_s + k_p}$$

Dosazeno:

$$\delta F_s = 4810 \cdot \frac{251496}{251496+1559831} = 666,7 \text{ N}$$

přírub

$$\delta F_p = F \frac{k_p}{k_s + k_p}$$

Dosazeno:

$$\delta F_p = 4810 \cdot \frac{1559831}{251496+1559831} = 4133,23 \text{ N}$$

Stanovení ostatních sil:

Síla ve šroubu:

$$F_s = F_Q + \delta F_s$$

Dosazeno:

$$F_s = 6000 + 666,7 = 6666,7 \text{ N}$$

Síla na přírubě:

$$F_p = F_s - F$$

Dosazeno:

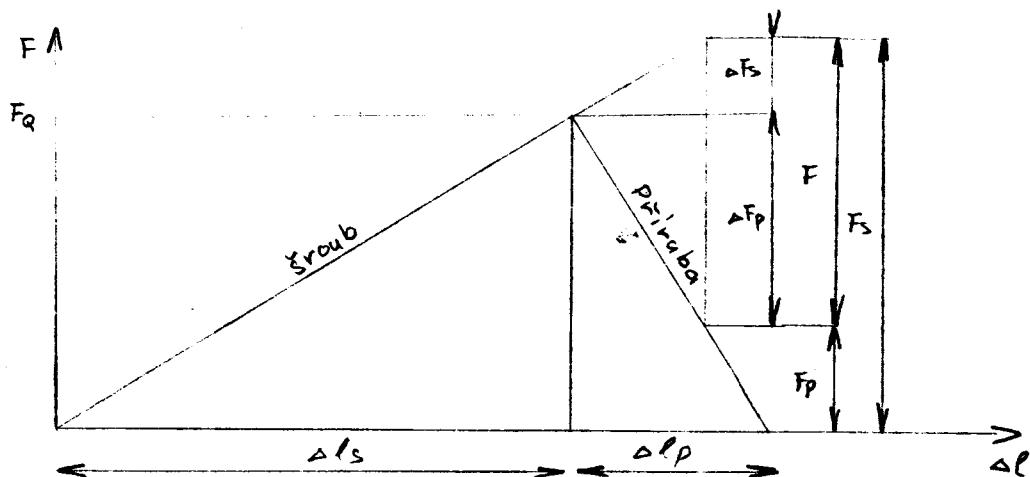
$$F_p = 6666,7 - 4800 = 1866,7 \text{ N}$$

10. Podmínka těsnosti:

$$F_p \min = 0,2 F$$

Dosazeno:

$$F_p = 0,38 F \quad \text{podmínka splněna}$$

11. Utahovací moment ve šroubu.

$$M_u = 1,5 \cdot M_{Tz}$$

$$M_{Tz} = F_Q \cdot 0,5 \cdot d_2 \cdot \operatorname{tg}(\gamma + f_i) \quad d_2 = 7,18 \text{ mm}$$

Stanovení úhlů

$$f_i = \operatorname{tg} f_{i1} \quad f_{i1} = \operatorname{arc} \operatorname{tg} f_i$$

Dosazeno :

$$f_{i1} = 16,69^\circ$$

$$f_i = f / \cos \alpha$$

Dosazeno :

$$f_i = 0,3$$

Dosazeno M tření v závitech

$$M_{Tz} = 6000 \cdot 0,5 \cdot 7,18 \cdot \operatorname{tg}(2,5 + 16,69) = 7500 \text{ N mm}$$

Dosazeno M utahovací

$$M_u = 1,5 \cdot 7500 = 11251 \text{ N mm}$$

Šrouby musí být dotáhnuty momentem $M_u = 11,25 \text{ N m}$.

6.4.12 VÝPOČET ZOBÁČKU NA OHYB.

Síla působící na zobáček $F_1 = 7816 \text{ N}$ Při max. stlačení pružin.

1. Ohybový moment v místě větknutí zobáčku

$$M_o = F_1 \cdot a$$

$$a = 5 \text{ mm}$$

Dosazeno:

$$M_o = 7816 \cdot 5 = 39080 \text{ N mm}$$

2. Výpočet W_o

Kritický průřez v místě větknutí - Max. ohybový

moment $W_o = \frac{b \cdot h^2}{6}$ $b = 10 \text{ mm}$
 $h = 8 \text{ mm}$

Dosazeno:

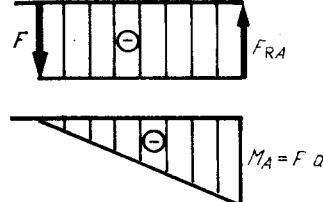
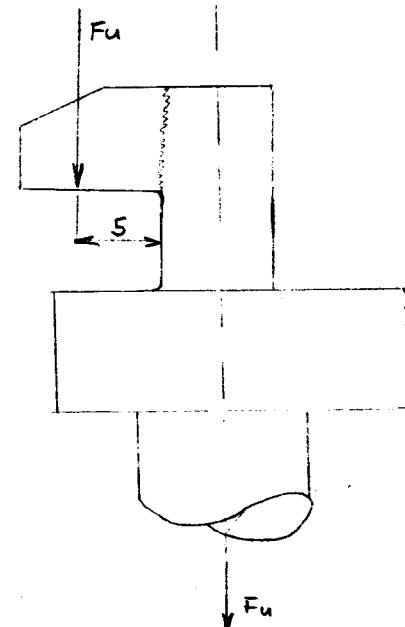
$$W_o = \frac{10 \cdot 8^2}{6} = 106,6 \text{ mm}^3$$

3. Napětí v místě větknutí.

$$\sigma_o = \frac{M_{o \max}}{W_o}$$

Dosazeno:

$$\sigma_o = \frac{39080}{106,6} = 366,37 \text{ MPa}$$

4. Dovolené napětí.

σ_{D0} pro 14 220 míjivé namáhání

$$\sigma_{D0} = 375 - 655 \text{ MPa}$$

Součást výhovuje.

---

6. 4. 13 VÝPOČET HŘÍDELE NA KRUT.

1. Výpočet max. kroutícího momentu.

Max. síla vyvinutá pístem $F_i = 14 \cdot 137/4 = 3534,3 \text{ N}$

tato síla by kroutila hřídel kdyby nedošlo k nadzvednutí hřídele.

$$M_k = F_i \cdot D/2 \quad D = 18,75 \text{ mm ozub. kola}$$

Dosazeno:

$$M_k = 3534,3 \cdot 18,75/2 = 33 133,6 \text{ N mm}$$

2. Kritický průřezový modul

a) nejmenší $\sigma = 8 \text{ mm}$

$$W_k = (\pi \cdot \varnothing^3)/16$$

Dosazeno:

$$W_k = (\pi \cdot 8^3)/16 = 100,5 \text{ mm}^3$$

b) čtvercový průřez 10x10

$$W_k = 0,208 \text{ a}^3$$

Dosazeno:

$$W_K = 0,208 \cdot 10^3 = 208 \text{ mm}^3$$

3. Výpočet napětí.

$$\sigma_K = \frac{M_K}{W_K}$$

Dosazeno 1 průřez:

$$\sigma_K = \frac{33 \cdot 133,6}{100,5} = 329,68 \text{ MPa}$$

Dosazeno 2 průřez:

$$\sigma_K = \frac{33 \cdot 133,6}{208} = 159,29 \text{ MPa}$$

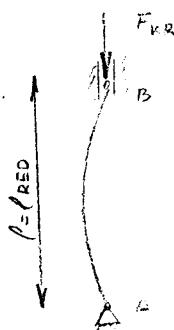
4. Stanovení dovoleného napětí.

σ_{DK} pro 14 220 míjivé namáhání
 $\sigma_{DK} = 210 - 375 \text{ MPa}$

6.4.14 KONTROLA OZUBENÉ TYČE NA VZPĚR.

Tento stav může nastat při zaseknutí tyče v ložisku.

1. Druh uložení

2. Výpočet polárního momentu.

$$S = Skruhu - Soblouku$$

$$Soblouku = 74 \text{ mm}^2$$

$$Skruhu = 254,49 \text{ mm}^2$$

Vypočteno dle známých vztahů.

Dosazeno:

$$S = 254,49 - 74 = 180 \text{ mm}^2$$

a) J plného průměru

$$J_1 = \frac{\pi \cdot d^4}{64} \quad d = 18 \text{ mm}$$

Dosazeno:

$$J_1 = \frac{\pi \cdot 18^4}{64} = 5452,9 \text{ mm}^4$$

b) J kruhové úseče

$$J_2 = S \cdot y^2 \quad y = 4,6 \text{ mm}$$

Obsah kruhové úseče

$$S = 0,5 \cdot r^2 \cdot (\arccos \alpha - \sin \alpha)$$

$$\alpha = 141^\circ$$

$$r = 9 \text{ mm}$$

Dosazeno:

$$S = 0,5 \cdot 9^2 \cdot (\arccos 141^\circ - \sin 141^\circ) = 74 \text{ mm}^2$$

Dosazeno:

$$J_2 = 74 \cdot 4,6^2 = 1611,5 \text{ mm}^4$$

Celkové $J = J_1 - J_2$

Dosazeno:

$$J = 5152,9 - 1611,5 = 3541,3 \text{ mm}^4$$

3. Výpočet kritické síly.

$$F_{kr} = \frac{\pi^2 \cdot E \cdot J_{min}}{l^2}$$

$$E = 2,1 \cdot 10^5 \text{ MPa}$$

$$l = 450 \text{ mm}$$

Dosazeno:

$$\pi^2 \cdot 2,1 \cdot 10^5 \cdot 3541,3$$

$$F_{kr} = \frac{\pi^2 \cdot 2,1 \cdot 10^5 \cdot 3541,3}{450^2} = 36\ 245 \text{ N}$$

4. Kritické napětí.

$$\sigma_{kr} = \frac{F_{kr}}{S}$$

Dosazeno:

$$\sigma_{kr} = \frac{36\ 245}{180} = 201 \text{ MPa}$$

5. Výpočet štíhlosti prutu.

$$j_{min} = (J_{min}/S)^{1/2}$$

Dosazeno:

$$j_{min} = (3541,3/180)^{1/2} = 4,429$$

Výpočet lambda.

$$\lambda = \frac{l_{red}}{j_{min}}$$

$l_{red} = 450 \text{ mm}$

Dosazeno:

$$\lambda = \frac{450}{4,429} = 101,6$$

lambda mezní pro ocel 90-105

$$volím \lambda = 90$$

Pak platí

lambda je větší než lambda mezní

---

6. Výpočet σ_u

$$\sigma_u \geq \frac{\pi^2 \cdot E}{\lambda^2}$$

Dosazeno:

$$\sigma_u = \frac{\pi^2 \cdot 2,1 \cdot 10^5}{101,5^2} = 200,77 \text{ MPa}$$

7. Napětí působící při max. síle.

$$\sigma = \frac{F}{S}$$

$F = 14,137 \text{ N}$
 $S = 180 \text{ mm}^2$

Dosazeno: $\sigma = \frac{14,137}{180} = 78,5 \text{ MPa}$

Tyž zůstane i při max. síle v rovnovážné poloze.

6.4.15 KONTROLA KUŽELOVÉHO SPOJE.

1. Svěrnyý moment.

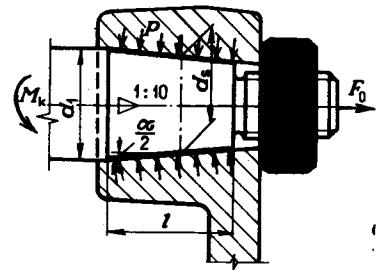
$$M_{sv} = k_k \cdot M_k = \pi \cdot p \cdot f \cdot 1,5 d_s \cdot l$$

Z toho:

$$p = \frac{2 \cdot k_k \cdot M_k}{\pi \cdot f \cdot d_s \cdot l}$$

Dosazeno:

$$p = \frac{2 \cdot 1,3 \cdot 33133,6}{\pi \cdot 0,292 \cdot 20} = 13,02 \text{ MPa}$$

2. Síla předpětí ve šroubu.

$$F_Q = \frac{2 \cdot k_k \cdot M_k}{f \cdot d_s} \cdot \tan(0,5 \cdot \alpha + \phi) \quad \text{pro kužl } 1:10$$

$$\alpha = 5,71^\circ$$

$$k_k = 1,3$$

$$d_s = 9 \text{ mm}$$

$$M_k = 33133,6 \text{ Nmm}$$

$$\phi = \arctan f$$

$$f = 11,3^\circ$$

Dosazeno:

$$F_Q = \frac{2 \cdot 1,3 \cdot 33133,6}{0,29} \cdot \tan(0,5 \cdot 5,71/2 + 11,3) = 12030 \text{ N}$$

Dovolená max. síla ve šroubu mat 14 220 jako 8G

pro M8x1 $F_Q = 17400 \text{ N}$

11. Utahovací moment ve šroubu.

$$M_U = 1,5 \cdot M_{Tz}$$

$$M_{Tz} = F_Q \cdot 0,5 \cdot d_2 \cdot \operatorname{tg}(\gamma + f_i) \quad d_2 = 7,35 \text{ mm}$$

Stanovení úhlů

$$f_i = \operatorname{tg} f_{i1} \quad f_{i1} = \operatorname{arc} \operatorname{tg} f_i$$

Dosazeno :

$$f_{i1} = 16,69^\circ$$

$$f_i = f / \cos \alpha$$

Dosazeno:

$$f_i = 0,3$$

Dosazeno M tření v závitech

$$M_{Tz} = 12 030 \cdot 0,5 \cdot 7,35 \cdot \operatorname{tg}(2,5 + 16,69) = 15 386 \text{ N mm}$$

Dosazeno M utahovací

$$M_U = 1,5 \cdot 15 386 = 23 080 \text{ N mm}$$

Šrouby musí být dotáhnuty momentem $M_U = 23,08 \text{ N m}$.

6.4.16 VÝPOČET ZUBU OZUBENÉHO KOLA NA OHYB.

1. Působící síla $F_i = 3534,24 \text{ N}$

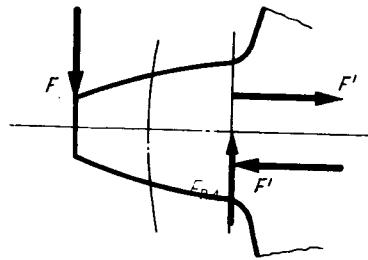
2. Ohybový moment

$$M_o = F_i \cdot a$$

$$a = 2,81 \text{ mm}$$

Dosazeno:

$$M_o = 3534 \cdot 2,81 = 9940 \text{ N mm}$$

3. Výpočet W_o

Kritický průřez v místě paty zuba - Max. ohybový

moment $W_o = \frac{b \cdot h^2}{6}$

$$b = 1,963 \text{ mm}$$
$$h = 20 \text{ mm}$$

Dosazeno:

$$W_o = \frac{20 \cdot 1,963^2}{6} = 12,84 \text{ mm}^3$$

4. Napětí u paty zuba.

$$\sigma_o = \frac{M_{o \max}}{W_o \cdot 2}$$

$2 =$ dva zuby v záběru

Dosazeno:

$$\sigma_o = \frac{9940}{12,84 \cdot 2} = 366,37 \text{ MPa}$$

5. Dovolené napětí.

σ_{do} pro 14 220 míjivé namáhání

$$\sigma_{do} = 375-655 \text{ MPa}$$

Součást vyhovuje.

6.5 VÝPOČET CENY PŘÍPRAVKU A ZHODNOCENÍ

6.5.1 VÝPOČET HMOTNOSTÍ.

1. Rám P 25x570x180 ..... 20,1 kg
P 15x125x120 .2..... 3,53 kg
P 18x120x510 ..... 8,65 kg
P 10x120x125 .3..... 3,53 kg

---

celkem..... 35,8 kg

2. Ustavovací trn x4

ø55-90..... 5,73 kg

3. Upínací hřídel x4

ø15-160..... 0,8 kg

4. Opěrný čep x8

ø16-170..... 1,84 kg

5. Ozubený hřeben x1

ø18-500..... 1 kg

6. Ozubené kolo x4

ø20-15..... 0,12 kg

7. Válec x4

(ø63-60)-(ø35-55) ..... 3,27 kg

8. Pístnice x4

ø11-55 ..... 0,16 kg

9. Víko válce x4

ø63-10 ..... 0,88 kg

10. Píst x4

ø30-15 ..... 0,32 kg

11. Válec x1

Tr 44,5-90 ..... 0,2 kg

12. Pístnice x1

ø19-50 ..... 0,1 kg

13. Víko válce x1

ø65-10 ..... 0,2 kg

14. Víko válce x1

ø38-35 ..... 0,30 kg

15. Píst x1

ø30-8 ..... 0,04 kg

16. Ložisko tyče x4	
(ø32-52) - (ø18-52)	0,73 kg
17. Ložisko upínacího hřídele x1	
ø36-15.	0,1 kg
18. Redukce x1	
6Hr 19-22.	0,054 kg
19. Kolík x2	
ø25-50.	0,38 kg
20. Pouzdro x2	
ø25-15.	0,11 kg
21. Koncovka hydrauliky x1	
6Hr 13-20.	0,02 kg
22. Rozvodná deska x1	
P35x125x140.	4,8 kg
P35x25x180.	1,23 kg
celkem.	6,03 kg
23. Kryt přípravku x2	
P2x145x510	2,2 kg

24. Pružina x4

ø3,55-120.....0,029 kg

25. Pružina x1

ø3,55-760.....0,005 kg

26. Spojovací tyč x1

ø10-90.....0,054 kg

Všechny rozměry jsou vztahovány na průměrnou hodnotu.

Celková hmotnost přípravku ustaveného na jedné polovině otvořného stolu je asi 140 kg. Max. povolená zátěž je 150 kg

---

6.5.2 VÝPOČET CENY PŘIPRAVKU.

REŽIE ..... 800% =8

MZDA ..... 100% =1

— 9,0,25=2,25

9 9+2,25=11,25

ZISK ..... 25% =0,25 k=11,25... koeficient

Výpočtový vzorec pro cenu obrobku:

$C_i = P_i N_h \cdot 25,0 \cdot k$ $P_i N_h \dots$ součet normohodin
25,0 ... Mzda dělníka KČS/hod
k .... koeficient v němž je
zahrnuta režie a zisk

1. Rám Druhy operací: Počet normo hodin:

Vypalování 5
Frézování 20
Vrtání 12
Vystružování 3
Broušení 4
Sváření 2

Celkem Nh..... 46

cena materialu..... 600 KčS

Celková cena ..... C=13 540 KčS

---

2. Ustav. trn

Druhy operací: Počet normo hodin:

Řezání 2,5
Soustružení 25,0
Broušení 10
Kalení 10

Celkem Nh..... 47,5

cena materialu..... 1020 KčS

Celková cena ..... C=13 380 KčS

---

3. Upínací hřídel

Druhy operací: Počet normo hodin:

Řezání 1
Soustružení 8
Broušení 2
Kalení 10
Závitování 2
Cementování 10
Frézování 3

Celkem Nh..... 26
cena materialu..... 50 KčS

Celková cena ..... C=7 370 KčS

---

4. Opěrný čep

Druhy operací: Počet normo hodin:
Řezání..... 1
Soustružení..... 8
Broušení 1,5
Závitování..... 1
Vrtání..... 1
Frézování..... 1,5

Celkem Nh..... 14
cena materialu..... 50 KčS

Celková cena ..... C=3 990 KčS

---

5. Ozubený hřeben

Druhy operací: Počet normo hodin:
Řezání..... 0,5
Soustružení..... 1
Broušení 1
Závitování..... 0,5
Zuby..... 5
Frézování..... 2,5

Celkem Nh..... 10,5
cena materialu..... 25 KčS

Celková cena ..... C= 4 395 KčS

---

6. Ozubené kolo

Stejné operace jako č5 ... 2 585 KčS/kg

Celková cena ..... C= 766 KčS

---

7. Válec

Druhy operací: Počet normo hodin:

Řezání.....	2
Soustružení.....	8
Broušení	4
Závitování.....	2
Vrtání.....	2

Celkem Nh..... 18

cena materialu..... 80 KčS

Celková cena ..... C=5 150 KčS

---

8. Pístnice

Druhy operací: Počet normo hodin:

Řezání.....	1,5
Soustružení.....	1,5
Broušení	1,5
Závitování.....	1
Kalení cement.....	4

Celkem Nh..... 9,5

cena materialu..... 20 KčS

Celková cena ..... C=1 300 KčS

---

9. Víko válce

Stejné operace jako č7 ... 660 KčS/kg

Celková cena ..... C= 2 000 KčS

---

10. Píst

Druhy operací: Počet normo hodin:

Řezání.....	1
Soustružení.....	2
Broušení	1,5
Vrtat.....	1
Kalení	1

Celkem Nh..... 6

cena materialu..... 10 KčS

Celková cena ..... C=1 600 KčS

---

11. Válec

Druhy operací: Počet normo hodin:

Řezání.....	0,5
Soustružení.....	1
Broušení	1

Celkem Nh..... 2,5

cena materialu..... 10 KčS

Celková cena ..... C=703 KčS

---

12. Pístnice

Druhy operací: Počet normo hodin:

Řezání.....	1,5
Soustružení.....	1,5
Broušení	1,5

Závitování 1

Kalení cement 4

Frézovat 1

Vrtat 1

Celkem Nh 11,5

cena materialu ..... 10 KčS

Celková cena ..... C=550 KčS

---

13. Víko válce

Stejné operace jako č7 ... 660 KčS/kg

Celková cena ..... C= 400 KčS

---

14. Víko válce

Stejné operace jako č7 ... 660 KčS/kg

Celková cena ..... C= 700 KčS

---

15. Píst

Stejné operace jako č10 .. 2660 KčS/kg

Celková cena ..... C= 400 KčS

---

16. Ložisko tyče

Druhy operací: Počet normo hodin:

Řezání 0,5

Soustružení 2

Broušení 1

Celkem Nh 3,5

cena materialu ..... 10 KčS

Celková cena ..... C=1 050 KčS

---

17. Ložisko

Druhy operací: Počet normo hodin:

Řezání 1

Soustružení 2

Broušení 3

Kalit 1

Celkem Nh. 7

cena materialu ..... 30 KčS

Celková cena ..... C= 2 000 KčS

---

18. Redukce

Stejné operace jako č7 .. 660 KčS/kg

Celková cena ..... C= 200 KčS

---

19. Kolík

Stejné operace jako č2 .. 2000 KčS/kg

Celková cena ..... C= 700 KčS

---

20. Pouzdro

Stejné operace jako č2 .. 2000 KčS/kg

Celková cena ..... C= 300 KčS

---

21. Koncovka

Stejné operace jako č7 .. 660 KčS/kg

Celková cena ..... C= 300 KčS

---

22. Deska hydrauliky

Stejné operace jako č7 .. 360 KčS/kg

Celková cena ..... C= 2 200 KčS

---

23. Kryt

Stejné operace jako č7 .. 360 KčS/kg

Celková cena ..... C= 300 KčS

---

24. Pružina

Celková cena ..... C= 250 KčS

25. Pružina

Celková cena ..... C= 100 KčS

26. Spojovací tyč

Stejné operace jako č7 .. 660 KčS/kg

Celková cena ..... C= 600 KčS

Cena všech dohromady..... 125 398 KčS

Cena c kroužků..... 200 KčS

tlakové hadice, hrdla.... 100 KčS

rozvaděče..... 2 000 KčS

talířové pružiny ..... 1 000 KčS

spojovací mat..... 200 KčS

Cena přípravku..... 128 898 KčS

Z . ZÁVĚR .

Cílem mé práce bylo zkonstruovat přípravek který by se dal použít jako přídavné zařízení na obráběcí centrum CHIRON. Jelikož firma CHIRON by toto zařízení dodala velmi drahé (asi 100 000 DM).

Při konstrukci jsem se snažil aby zařízení mělo určitou část automatizace což docílilo to, že obsluha pouze vloží obrobky a upne pomocí páčky rozvaděče, ustavení a upnutí zařízení provede samo.

Další hledisko je snadná vyměnitelnost poškozených částí jelikož je přípravek koncipován do vyměnitelných celků .

S tím souvisí i určitá univerzálnost přípravku jež by šel použít pro převodovky vrtaček řady 16, 13, 10 , tj. dohromady asi 8 různých druhů. Pro tyto druhy by se musely vyměnit celky upínací a ustavovací trn. Tyto by musely být vyrobeny na daný rozměr, dále by se musely přizpůsobit opěrné čep té které převodovce. To jsou celkem 3-4 součásti vše ostatní by zůstalo stejné. Přípravek byl konstruován na největší převodovku vrtaček řady EVP 16, kde jsou při obrábění největší síly tudíž pro ostatní typy by byly upínací prvky předimenzovány.

Tyto skutečnosti by v konečném efektu snížily hledisko ceny (asi 130 000 KčS) , protože by se mnohonásobně vrátily použitím ve výrobě. Denní produkce by se asi z osminásobila tím bý se patřičně využily schopnosti stroje a celkově by došlo k ekonomickému přínosu .

Konstrukci jsem koncipoval tak, aby po úpravách bylo možno přejít k plně automatizované obsluze. Vkládání by zajistil robot nebo manipulátor tenby obstaral i čištění stroje po skončení cyklu, upínání by se zajistilo programově. Nutné by bylo připojit čidla koncových poloh.

Tyto hlediska mě opravňují tvrdit, že konstrukce tohoto přípravku splňuje kritéria moderní strojní výroby.

PODĚKOVÁNÍ

Při řešení diplomové práce jsem konzultoval některé otázky s odborníky z oboru a vždy mi byla poskytnuta cenná rada. Proto bych chtěl závěrem poděkovat především ing. S. Adomavičiusovi za vedení diplomové práce, ing. P. Šťastnému za cenné praktické připomínky a dalším odborníkům na katedrách i v praxi kteří mi vždy vyřešit dané problémy. Dále bych chtěl poděkovat ing. P. Šťastnému který mi umožnil zpracovat výrobní výkresy na počítači v ACADU.

Tímto chci vyjádřit svůj dík za všeobecnou pomoc, bez které bych nemohl diplomovou práci dokončit.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Mrňák-Drdla: Mechanika pružnost pevnost SNTL Praha 1980
2. Normativy: Řezné podmínky-vrtání CNN-SB10-62
3. König: Obráběcí stroje skripta VŠST liberec 1990
4. Prášil a kol: Části strojů a mechanizmů cvičení skripta
VŠST Liberec 1984
5. Houška: Číslicově řízené obráběcí stroje SNTL PRAHA
6. Chvála: Automatizace SNTL Praha 1987
7. ČSN 13 78 70 ČSN 13 78 68 ČSN 13 78 65
8. Kříž a kol: Stavba a provoz strojů 1 SNTL Praha 1977
9. Dobrovolný: Kapesní strojnická příručka SNTL Praha 1956
10. Vávra a kol: Strojnické tabulky SNTL Praha 1983
11. Šutor: Konstrukční cvičení z přípravků skripta SVŠT v
Bratislavě 1989
12. Šutor: Konstrukce přípravků skripta SVŠT v Bratislavě
1989
13. Němec: Strojírenská technologie 3,4 SNTL 1982

NAVOD K OBSLUZE PNEUMATICKO-HYDRAULICKEH
MULTIPLIKATORU HEV 90-U

Pneumaticko-hydraulického multiplicátoru Hev 90-U se používá jako zdroje tlakového oleje (až do tlaku 20 MPa) pro i upřímní, provádění drobných tlacovacích prací, zkoušení tlakových nádob a pod. Pohon multiplicátoru je proveden vzduchem o tlaku 4 - 6 kp/cm². Pracovní poloha multiplicátoru je obvykle svislá, může však pracovat i v poloze vedrovné.

O běhu multiplicátoru:

1) Před připojením na tlakovzdušnou síť dbejte těchto zásad:

- a) Tlakovzdušnou hadici profoukněte vzduchem do volného prostoru, čímž ji zbavíte nečistot.
- b) Upevněte multiplicátor dvěma šrouby M 10 ke stroji nebo k přípravku.
- c) Zkontrolujte, zda je ovládací páka pos. 25 v poloze vlevo.
- d) Povoľte matici 66 a vytočte seřizovací šroub 34 tak, až podložka 35 dosedne na dno pouzdra pos. 39. Tím je uzavřen redukční ventil.
- e) Nyní připojte tlakovzdušnou hadici na nátrubek 48 a zajistěte spojnou.
- f) Na výstupní vývod oleje 67 připojte tlakovým vzduchem profouknutou vysokotlakou hadici nebo trubku.
- g) Z nádržky 7 odšroubujte závěrnou zátku 19 a nádržku naplněte do dvou třetin filtrovaným hydraulickým olejem (J 2, J3 nebo J 4 podle ČSN 65 6610, popř. olejem T 3 nebo T 4 dle ČSN 65 6620). Zátku pak našroubujte nazpět. Dejte pozor, aby nebyl poškozen prýžový těsnící kroužek 94.

2) Po připojení na tlakovzdušnou síť:

- a) Vpuštěte tlakový vzduch do přívodní tlakovzdušné hadice.
- b) Přesouvajte ovládací páčku 25 do polohy vpravo.
- c) Otáčejte seřizovacím šroubem pos. 34 tak dlouho, až začne multiplicátor pracovat.
- d) Jakmile začne z vysokotlaké hadice vytékat olej, okamžitě přesouvajte ovládací páčku 25 do polohy vlevo. Tím je provedeno odvzdušnění hydraulického obvodu multiplicátoru.
- e) Připojte spotřebiče tlakového oleje (upínače apod.).
- f) Zkontrolujte množství oleje v nádržce 7, případně doplňte nádržku do dvou třetin stejným olejem.
- g) Přesouvajte ovládací páčku 25 do polohy vpravo a seřizovacím šroubem 34 nastavte požadovaný tlak dle údaje na manometru. Polohu šroubu zajistěte maticí 66. Tím je multiplicátor připraven k provozu.

O d r ě b a :

3. Multiplicátor je konstruován pro použití olejovače, vloženého do tlakovzdušné sítě.

Doporučený olejovač: Tlaková maznice VMT 16 a VMT 28 - vyrábí a dodává ADAST n.p., sávod Polička.

Při plném provozu nutno ih za měsíc sejmout kryt 117 a 118 a namo-

- d) Zpětný ventil ne-
tíšený nebo
poškozený   Demontoval kryt 117. Odšroubovat 4 šrouby M 8
pos. 112. Sejmout celé ovládání multiplicátoru. Od-
šroubovat zátku 23 a zátku 24. Vyjmout pružinu
54, kuličku 84, tubku ventiliu 118, sedlo ventiliu
118 a O-kroužek 90.
Překontrolovat stav O-kroužků 90 a 91. Poškoze-
né vyměnit. Odstranit případně načístecky.
Rádně očištěné díly opět smontovat, v opačném po-
řadí než byly demontovaly. Sestavení uvolňovacího
šroubu 20 provést podle bodu c).

9. U p o s o r n ě n i :

Po delší době tisku může dojít k tomu, že multiplicátor po opuštění
sice automaticky pumpuje, ale nedává na výstupu požadovaný tlak, případně
zádržní akcii, i když jsou splněny body 1/a, 2/a, 2/b, 2/c, 2/d, 2/e. Příčina
je v tom, že pryžový kroužek 125 na plátu 56 zůstala přilepen na sil-
ně výšce 53 a tudíž nedojde k uzavření sedlového ventiliu 27, 28 šrou-
bem 20 a exubeným kolečkem 114. Závadu odstraníme takto:

Ovládací páčku 25 přestavíme do polohy vpravo. Do drážky šroubu
pos. 20, přístupné otvorem v krytu 117, vložíme šroubovák a odčkejme ve
směru hodinových ručiček tak, až se uvolní přilepený pryžový kroužek a
plátno 56 otočí šroubem ventiliu 20 a tento uzavře sedlový ventil. Speciální-
nost správné funkce prověříme několikrát přestavením ovládací páčky
do polohy vice a vpravo.

10. T e c h n i c k é ú d a j e :

Výstupní tlak oleje max.	20 MPa
Vstupní tlak vzduchu do multiplicátoru pro max. tlak oleje	0,4~0,6 MPa
Obsah oleje v normální nádrži	380 cm ³
Váha zařízení	15 kg
<u>Hlavní rozměry (viz náčrtek 5) :</u>	
A	198 mm
B	192 mm
C	338 mm
D	10,5 mm
E	130 mm

11. Příslušenství:

Jako normální příslušenství se dodává s multiplicátorem Hsv 90-U :

- a) 1 sada náhradních částí
- b) návod k obsluze a osvědčení o jakosti a kompletnosti
výrobku.

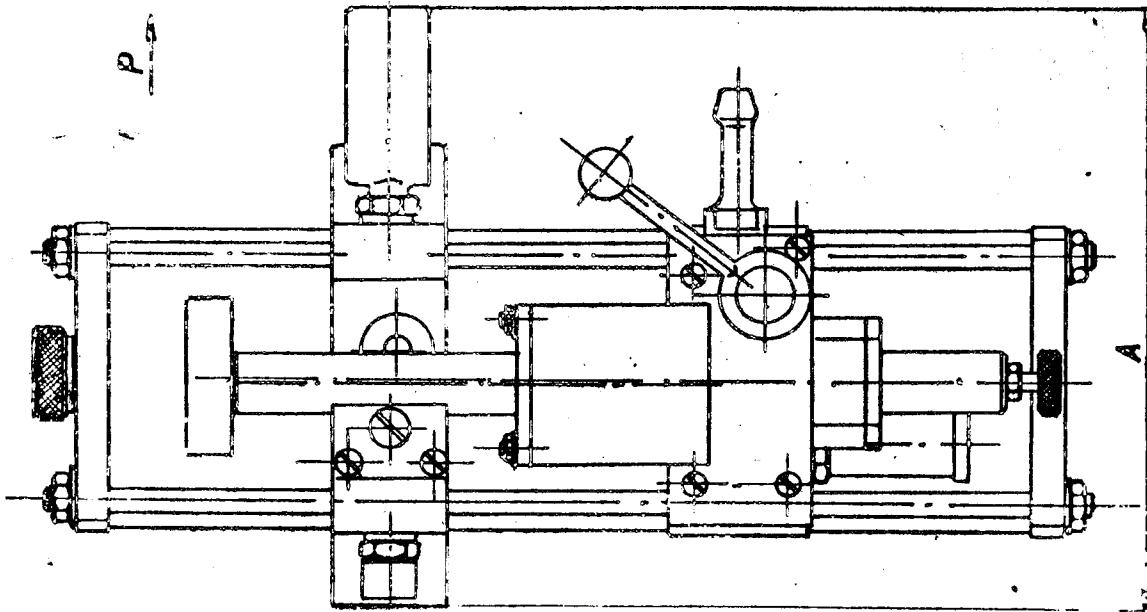
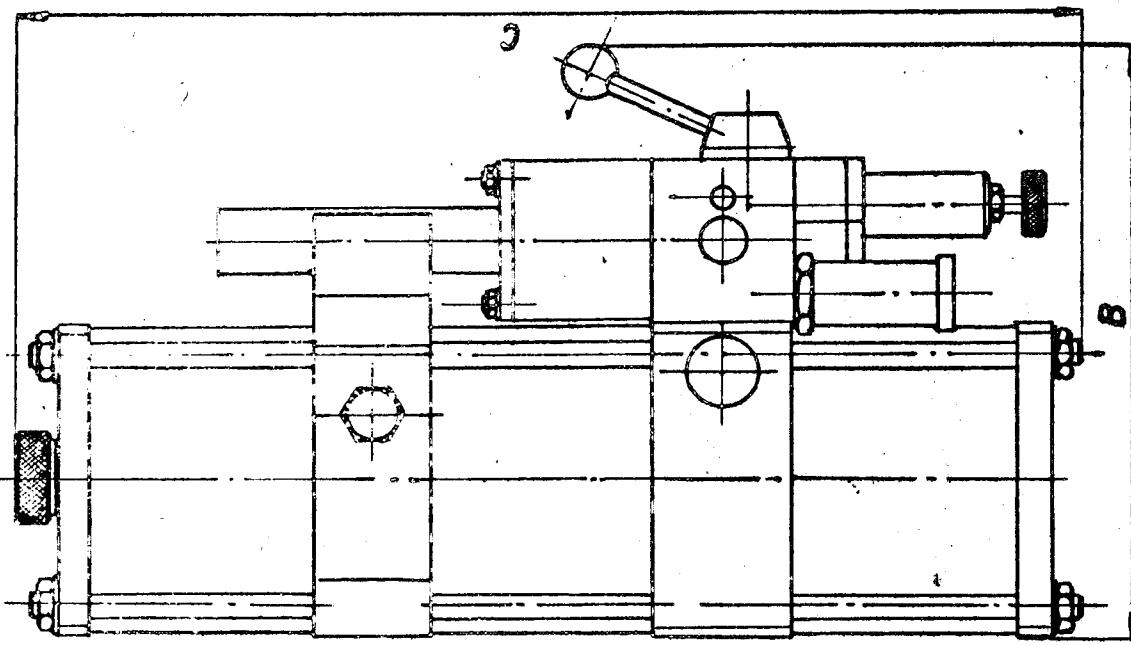
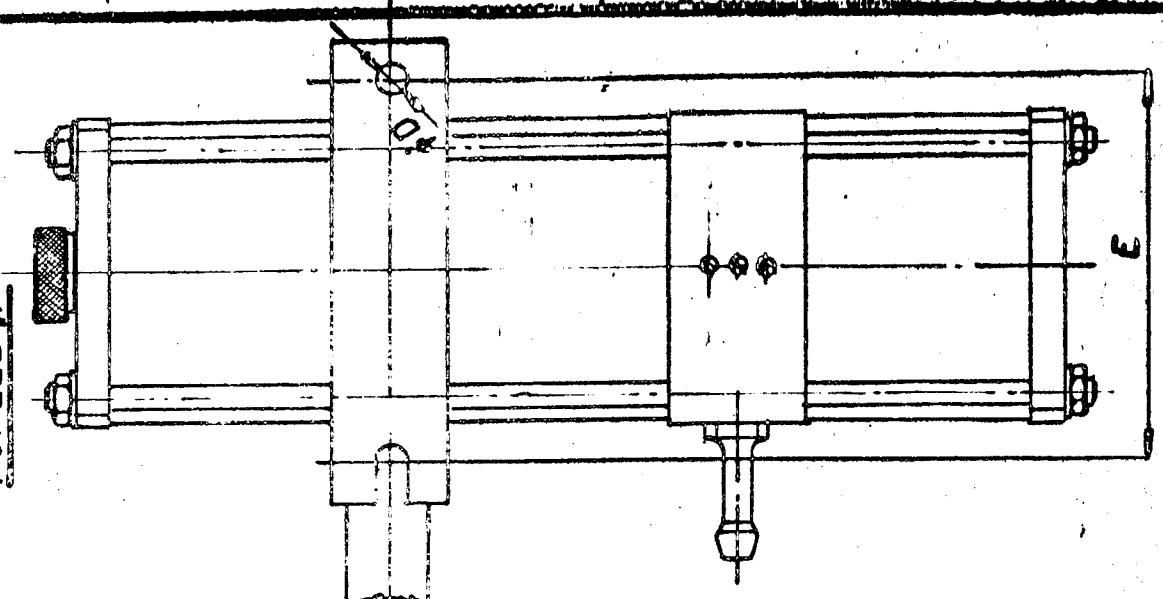
Multiplicátor Hsv 90-U

Vyrábí a dodává: Továrny střejírenské techniky
koncernový podnik Náradí
Lázně Bělohrad tel. 92411-3
telax 194614

Patentově chráněno!

5. ROZMĚROVÝ NÁČRTEK

Pohled P'

FZ 12 W mit automatischem Werkstückwechsler

Zum Beladen auf der einen Seite während der Bearbeitung auf der anderen.

3,5 Sekunden Werkstückwechsler
als Pendeltisch 0/180°, 100 kg
(max. 150 kg) Transportlast je Seite,
beidseitiges Rasterbohrbild.

4µ Wechselgenauigkeit
durch Indexierung in spielfreier Planverzahnung.

Zentralanschuß im Tisch
für Pneumatik / Hydraulik,
bis zu 8 gesteuerte Leitungen
für Vorrichtungen.

Pendelanschuß von oben
für Elektrik, Pneumatik und Hydraulik
zum Betätigen von Vorrichtungen,
Teil- und NC-Rundtischen.

TECHNOLÓGICKÝ POSTUP

Oper.	Úkol	Popis práce	Par. obrábění	Výrobní pomůcky	Časy	Poznámka
Chirón	1	zarovnat čelo na rozměr 134±0,2	v=500 m/min n=2526 1/min S ₁ =0,50 mm/ot S ₂ =1263 mm/min	čelní fréza stopková s kladným úhlem čel ε63 ČSN 22 24 60,12	hlavní řezný čas tas=0,27 min	přepnout do přípr. KVS-OS-225-01
	2	vývrtlat osazení ve viku skříně Ø78 H7 do hloubky 4,5 mm	v=85 m/min n=346 1/min S ₁ =0,12 mm/ot S ₂ =41,52 mm/min	vývrtávací tyč PN 24 72 01	hlavní řezný čas tas=0,11 min	
	3	vrtat ø5,6 x5	v=50 m/min n=2610 1/min S ₁ =0,14 mm/ot S ₂ =365,5 mm/min	vrták ČSN 22 1141	hlavní řezný čas tas=0,035 min	
	4	vystružit ø6 H8 do hloubky 78 mm	v=20 m/min n=1061 1/min S ₁ =0,05 mm/ot S ₂ =53,05 mm/min	výstrožník ČSN 22 1431	hlavní řezný čas tas=0,24 min	
	5	vrtat ø4,1/5 do hloubky 90 mm	v=50 m/min n=1320 1/min S ₁ =0,12 mm/ot S ₂ =158,4 mm/min	sdržený nástroj ČSN 22 1141	hlavní řezný čas tas=0,1 min	
	6	srazit hrany na ø4,1/5 a ø6H8	v=50 m/min n=1320 1/min S ₁ =0,12 mm/ot S ₂ =158,4 mm/min	vrták ČSN 22 11 41	hlavní řezný čas tas=0,6 min	

Oper.	Úkol	Popis práce	Par. obrábění	Výrobní pomůcky	Časy	Poznámka
Chiron	7	řezat závit M6 do hloubky 78 mm	v=9,6 m/min n=510 1/min S1=1 mm/ot S2=510 mm/min	závitník ČSN 22 30 74	hlavní řezný čas tas=0,019 min	
	8	výnebrouvat ø18,8 do hloubky 75 mm	v=30 m/min n=507 1/min S1=0,3 mm/ot S2=152,1 mm/min	výhrubník ČSN 22 14 11	hlavní řezný čas tas=0,046 min	
	9	vystružit ø19 K6 do hloubky 75 mm	v=20 m/min n=335 1/min S1=0,1 mm/ot S2=33,5 mm/min	výstružník ČSN 22 14 31	hlavní řezný čas tas=0,2 min	
	10	srazit hranu 0,6x15° na ø19 K6	v=35 m/min n=592 1/min S1=0,06 mm/ot S2=35,52 mm/min	vyvrtávací tyč PN 42 72 31	hlavní řezný čas tas=0,045 min	
	11	vrtat ø3,9 +0,05 do hloubky 11 -0,2 mm	v=30 m/min n=507 1/min S1=0,3 mm/ot S2=152,1 mm/min	vrtak ČSN 22 14 41	hlavní řezný čas tas=0,036 min	
	12	frézovat plochu do hloubky 52 mm na rozměr 33 mm	v=80 m/min n=2546 1/min S1=0,1 mm/ot S2=254,6 mm/min	stopková fréza ČSN 22 21 14	hlavní řezný čas tas=0,17 min	

1005

1003

245°

ŘEZ A-A

(MĚŘENÍ PŘES KULÍČKU 351)

60+91

05 do n. 1001

1004
1005

+947
45+92

06+95

1200

06+95

1200

06+95

1200

06+95

1200

06+95

1200

06+95

1200

06+95

1200

06+95

1200

06+95

1200

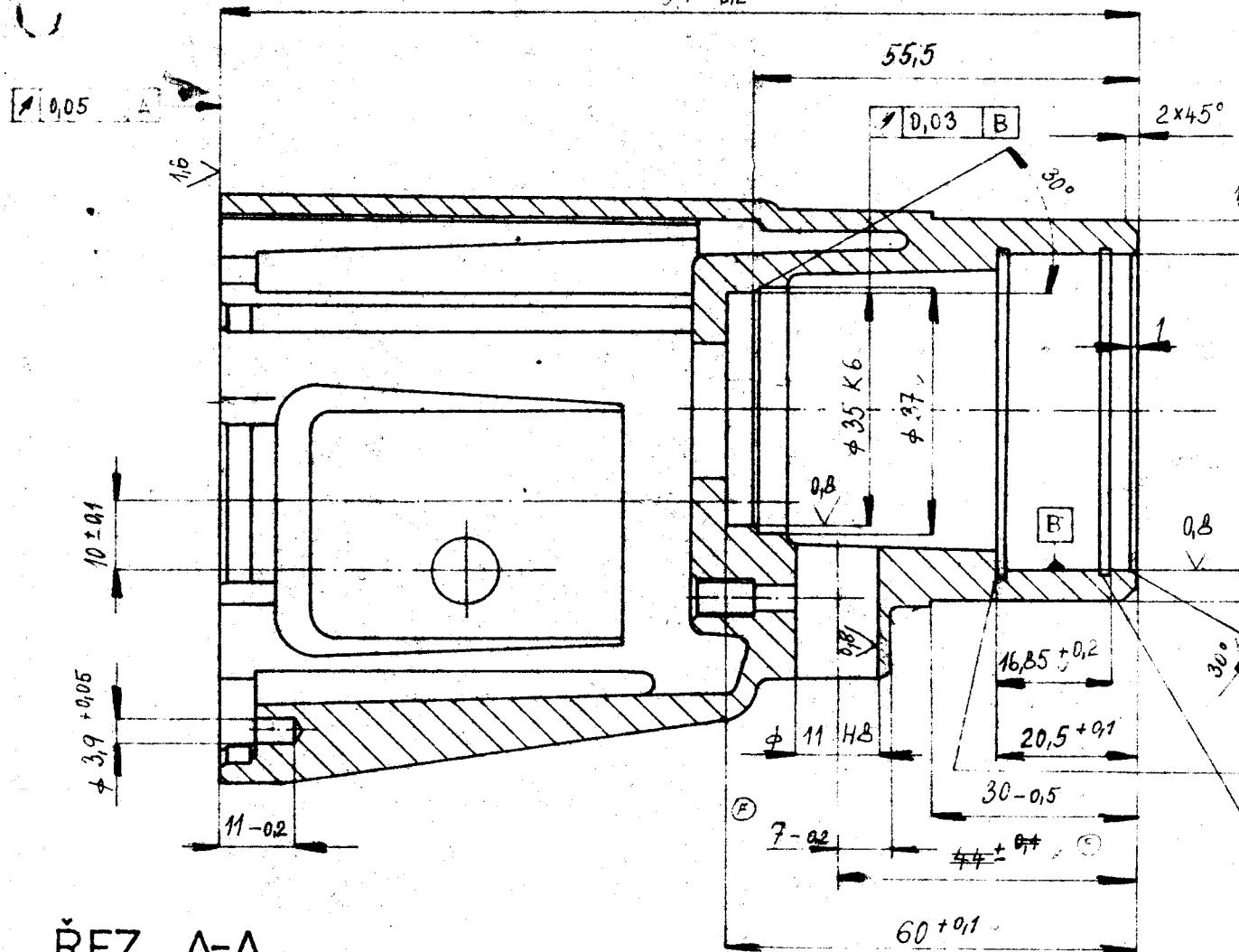
06+95

1200

06+95

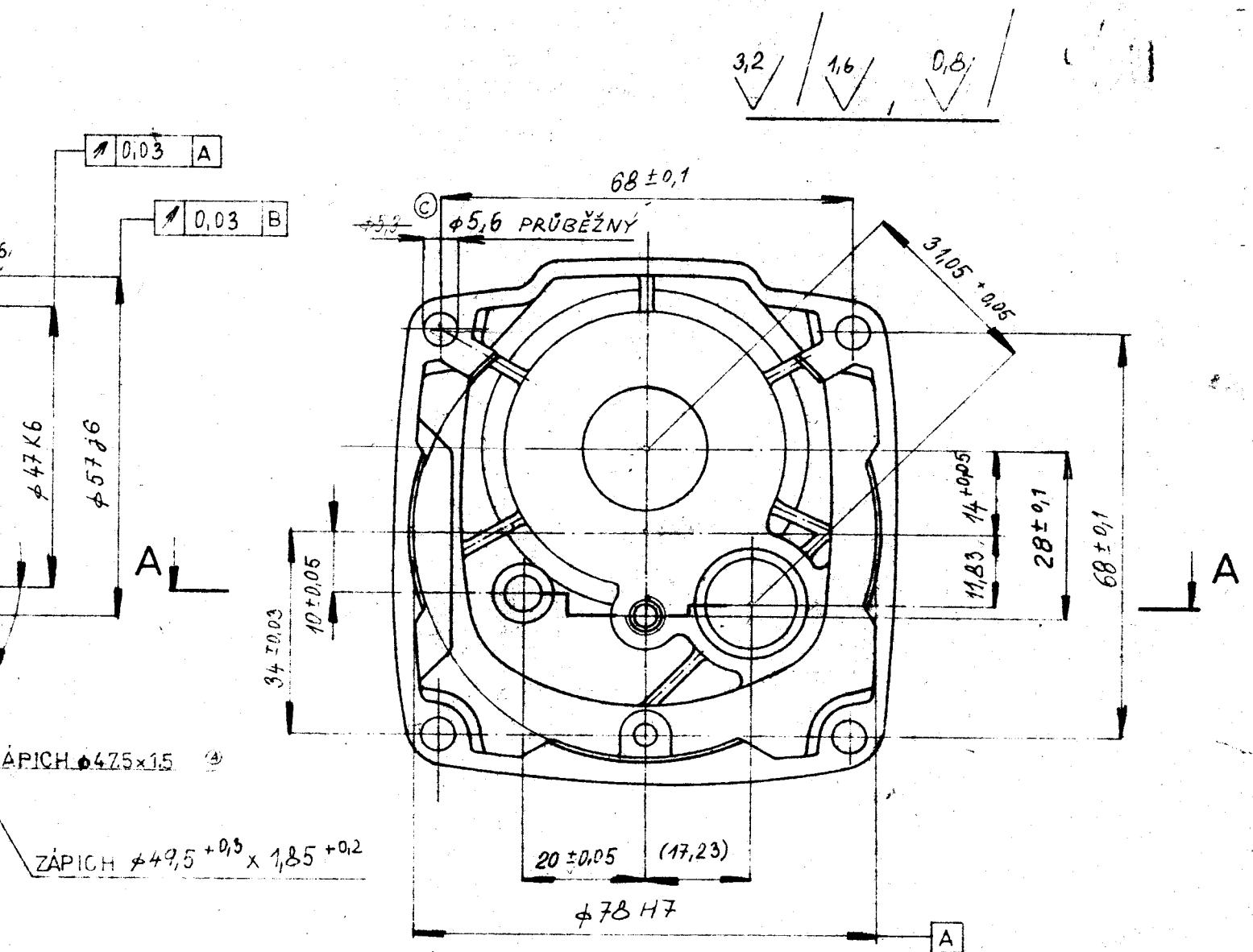
75+01

134 - 0,2

REZ A-A

(MĚRENO PŘES KULÍČKU +3,5) 2,8 +0,1

POVRCHOVÁ ÚPRAVA DLE LC 9875-~~12~~ 64

VÝKRES PRO OPRACOVÁNÍ

VÝKRES PRO ODLITEK 2L 5200-~~35~~^{46m}

60 D E G

Změna dle R 114/91
Změna dle R 1410/

14.9.91 Původ
30.6.91 Šířka

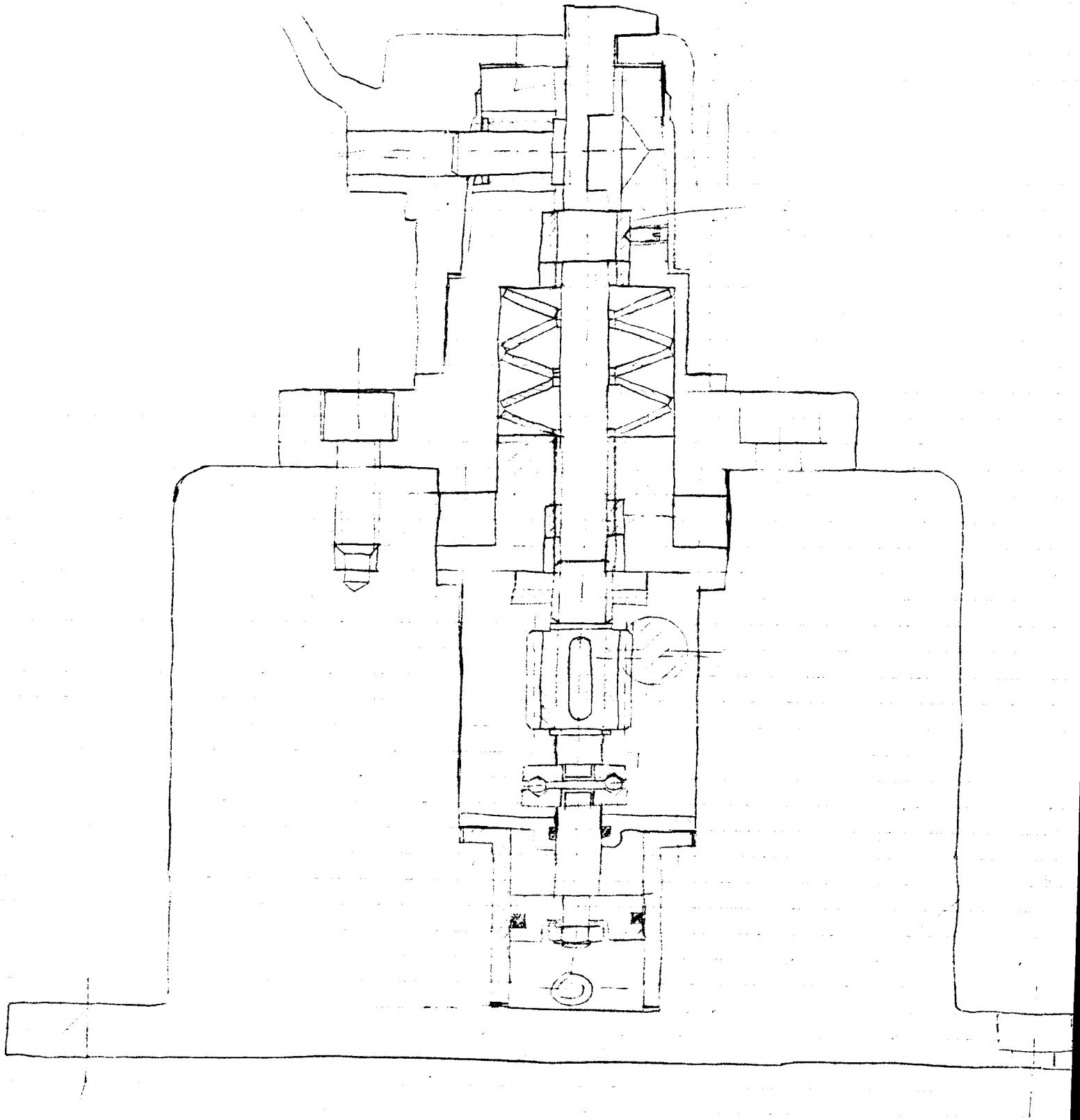
Poř.	Název	Výkres - norma	Materiál	Materiál (rozsmrk, tvor, jakos)	Ks prr 1 pr	Třída odpadu
Měřítko	Kreslil	Norm. ref.	Přeskouzel	Výr. projedn.	Změna	Datum
1:1	Jehušovský 1					5.9.91 Původ F
						14.4.90 Původ D
						9.2.90 Změna C
						7.12.88 Změna B
						16.3.88 Změna A
	Type	EVP 16 - 2 S				
	Název					

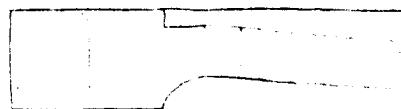

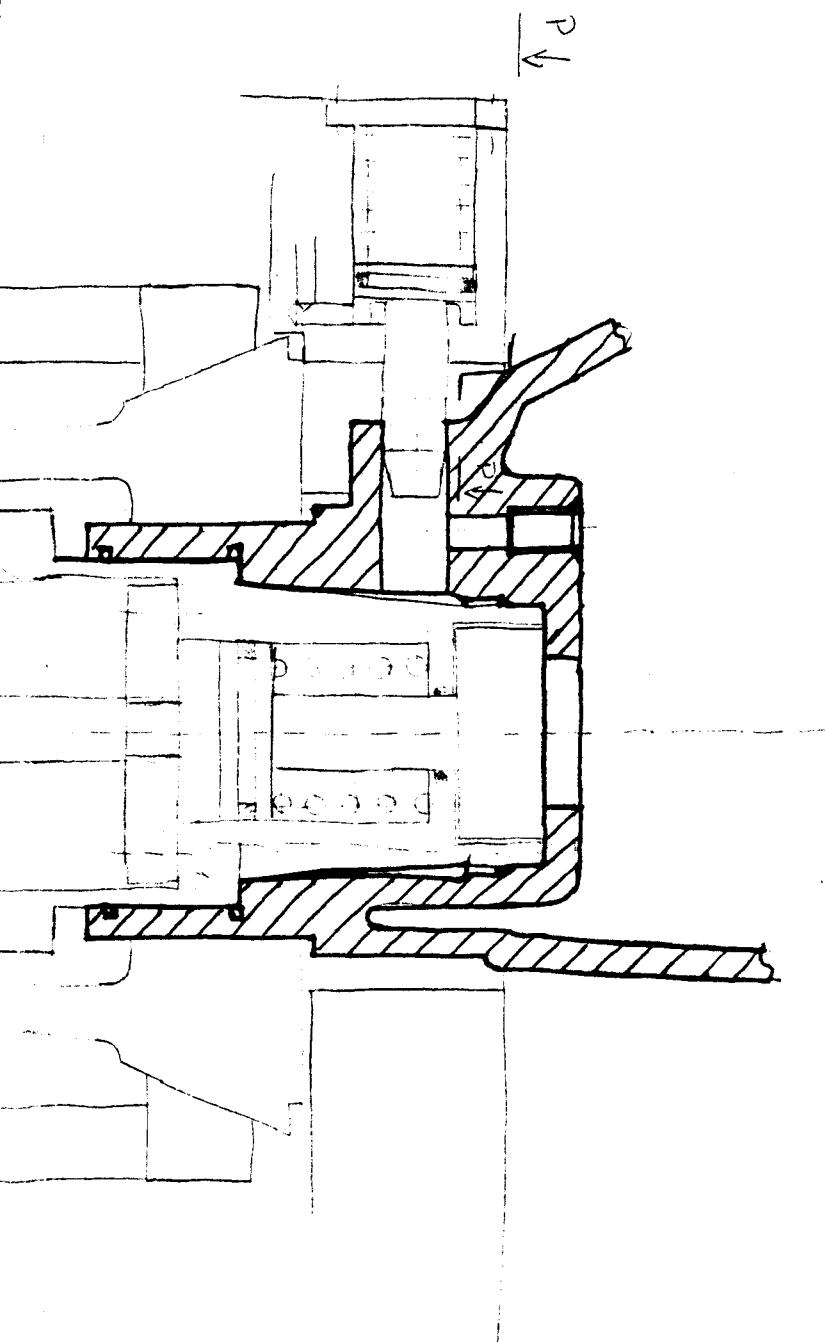
NARAD, a. s.
závod Č. Lipa

PŘEVODOVÁ SKŘÍŇ

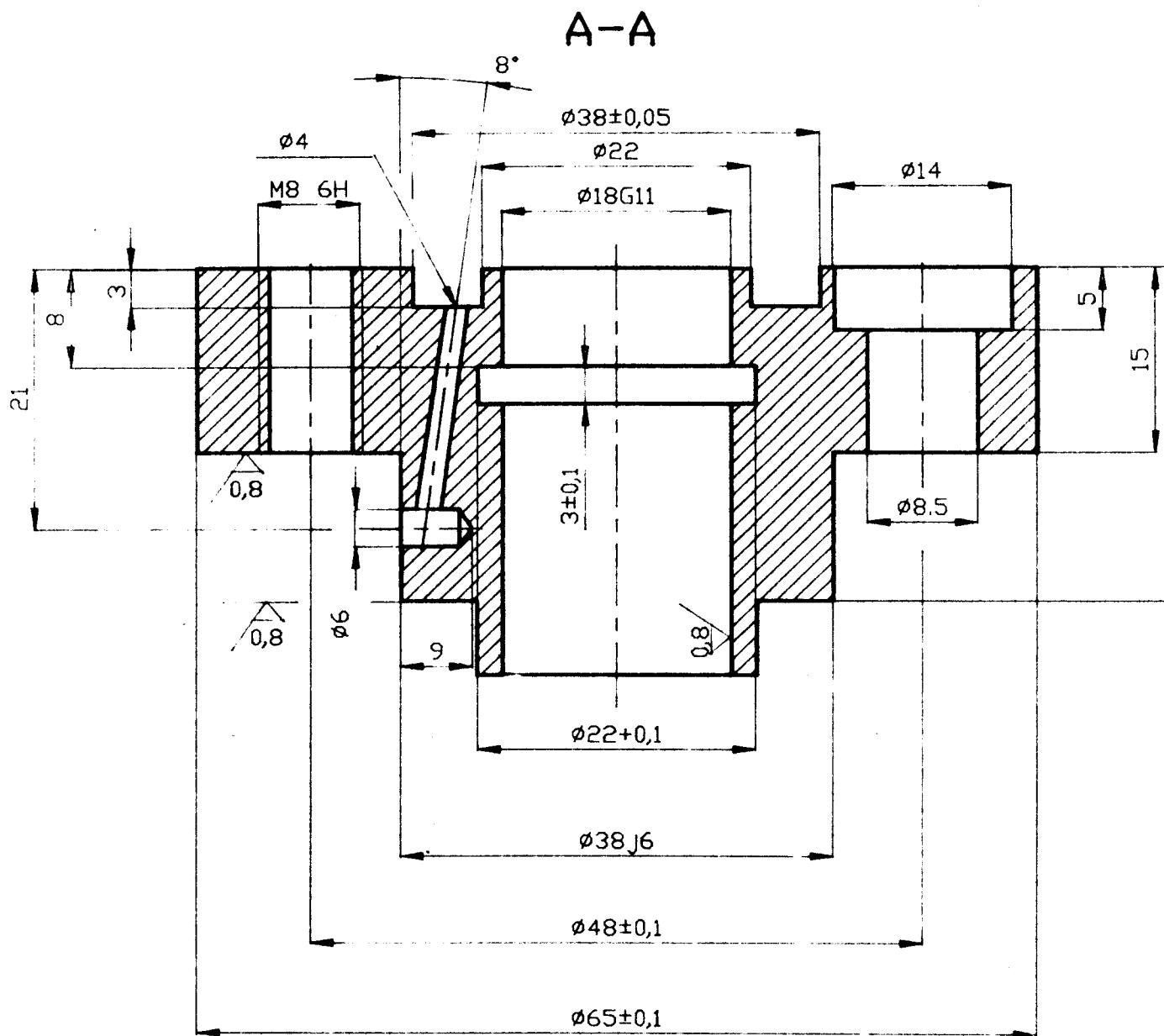
3 L 5200 - 46

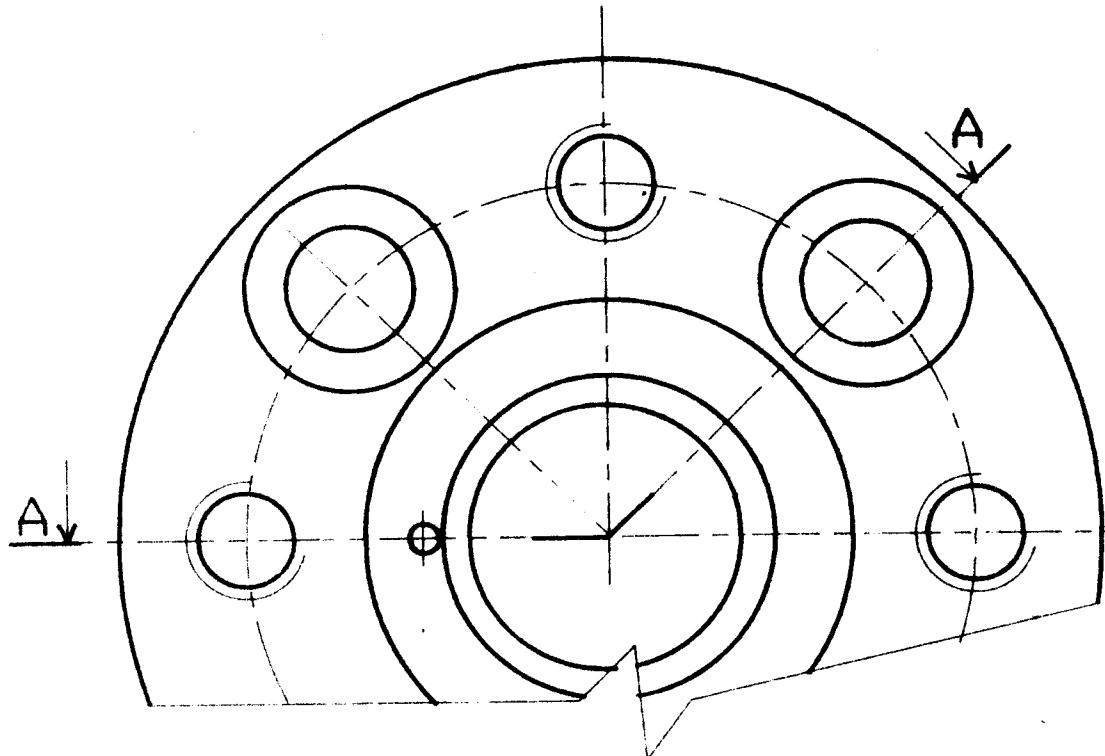

P S

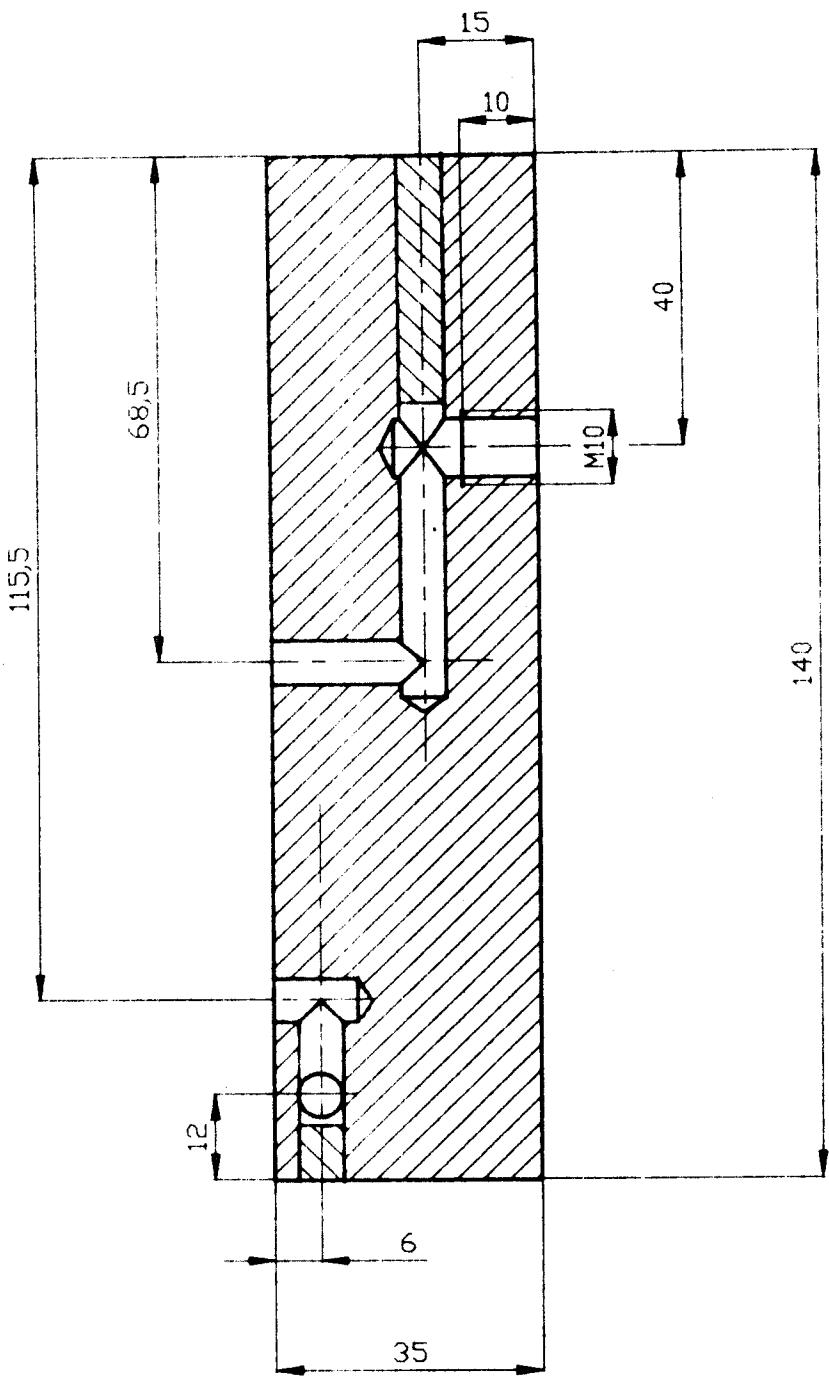

3.2 // //

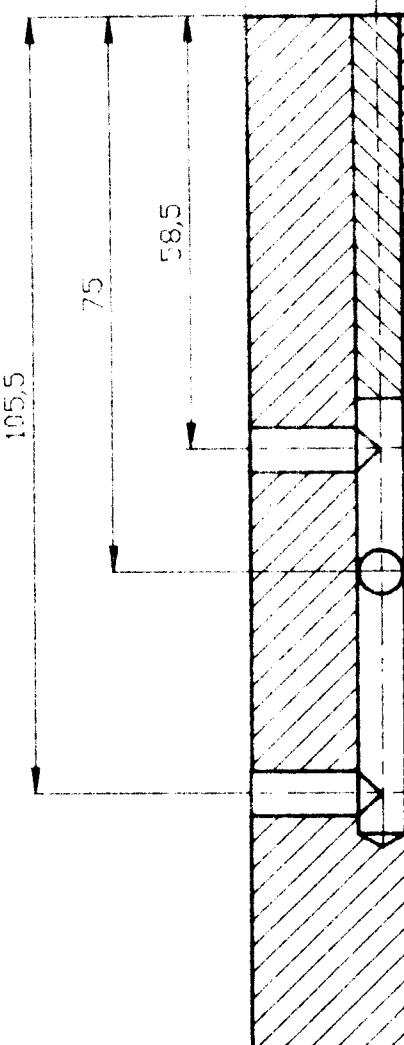

INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	11 500	T.O.	HMOTNOST kg	MĚR.
ROZM.-POLOT.	Ø65-35	ČSN 425510	Č. SN.	2:1
Č. POM. ZAŘ.			POZN.	TŘ. Č.
VYPR. FRÝDEK	NORM. REF.			Č. KUSOVNÍKU
PŘEZK.	SCHVÁLIL			4-KVS-OS-225-01-K
TECHN.			STARÝ V.	Č. V.
NÁZEV	VÍKO VÁLCE			4-KVS-OS-225-01-15
		Listo		List

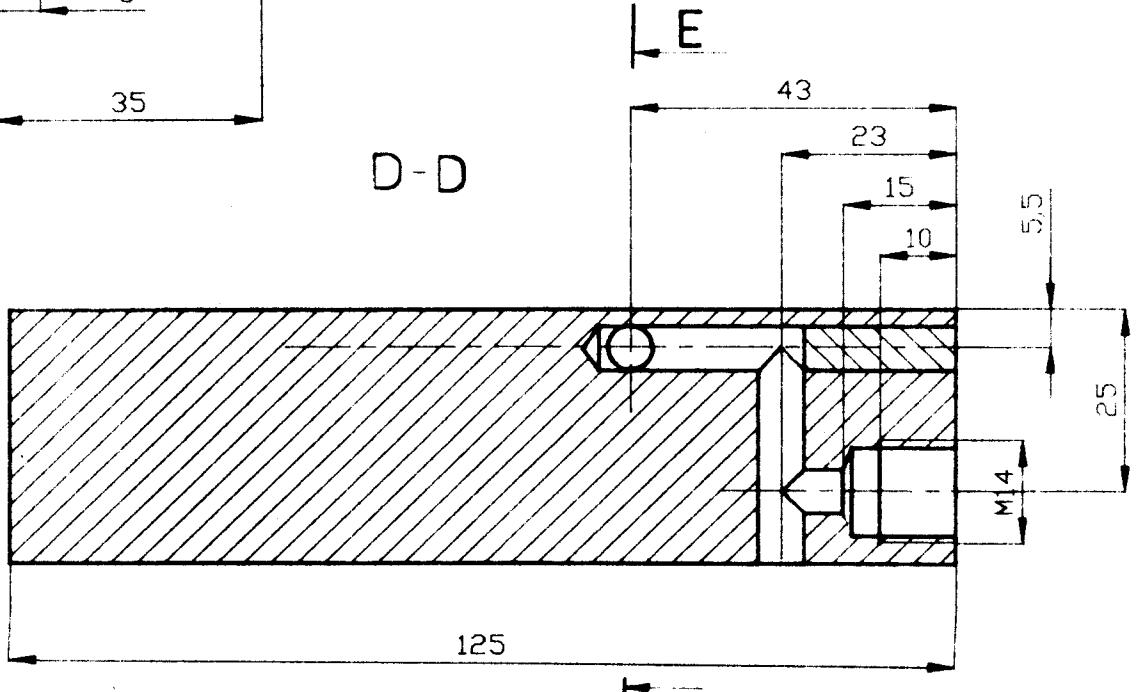
A-A

C-C

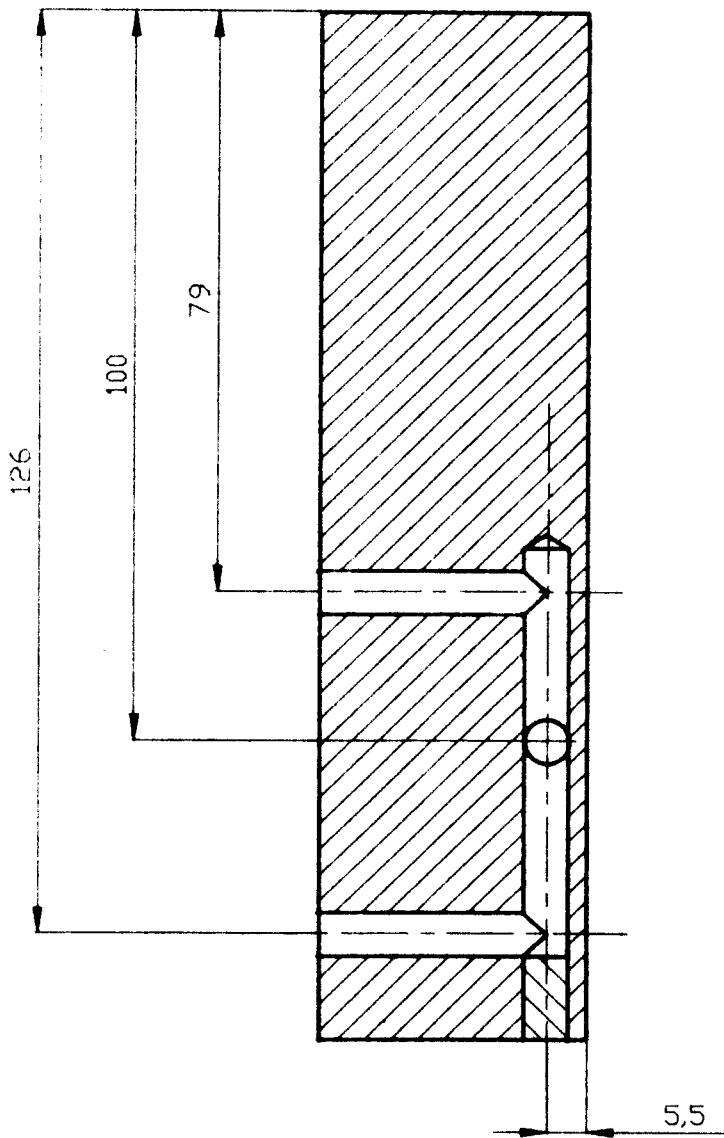
D-D

E-E

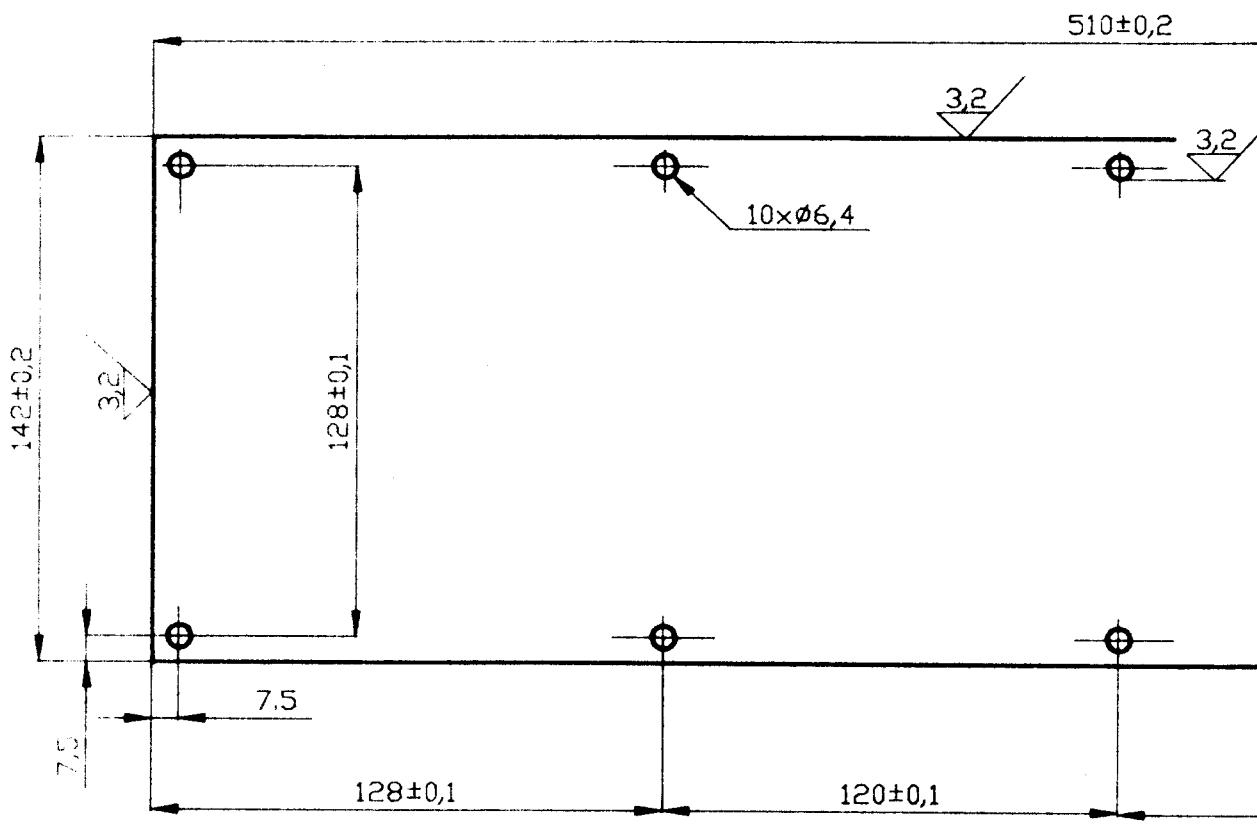
E-E

32/111

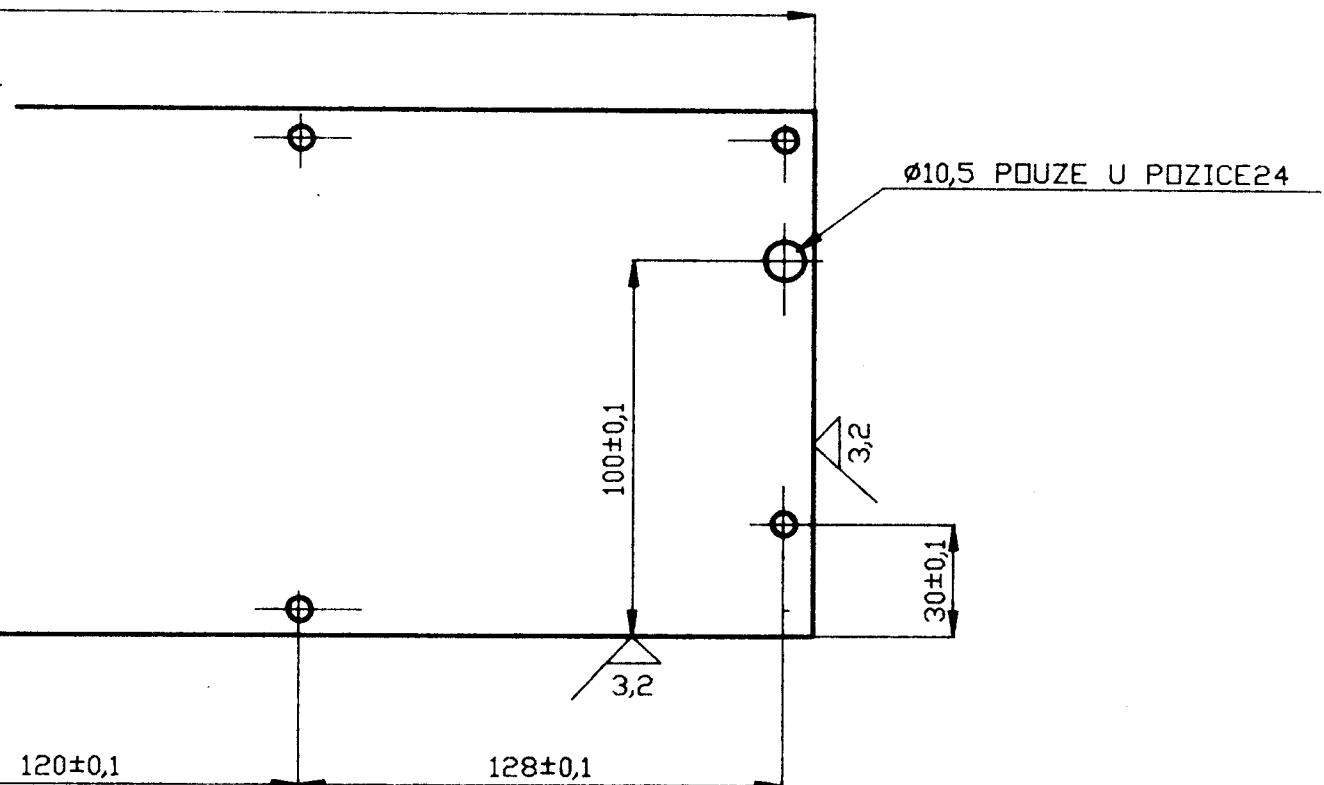

NEKÓTOVANÉ PRŮMĚRY $\phi 6$

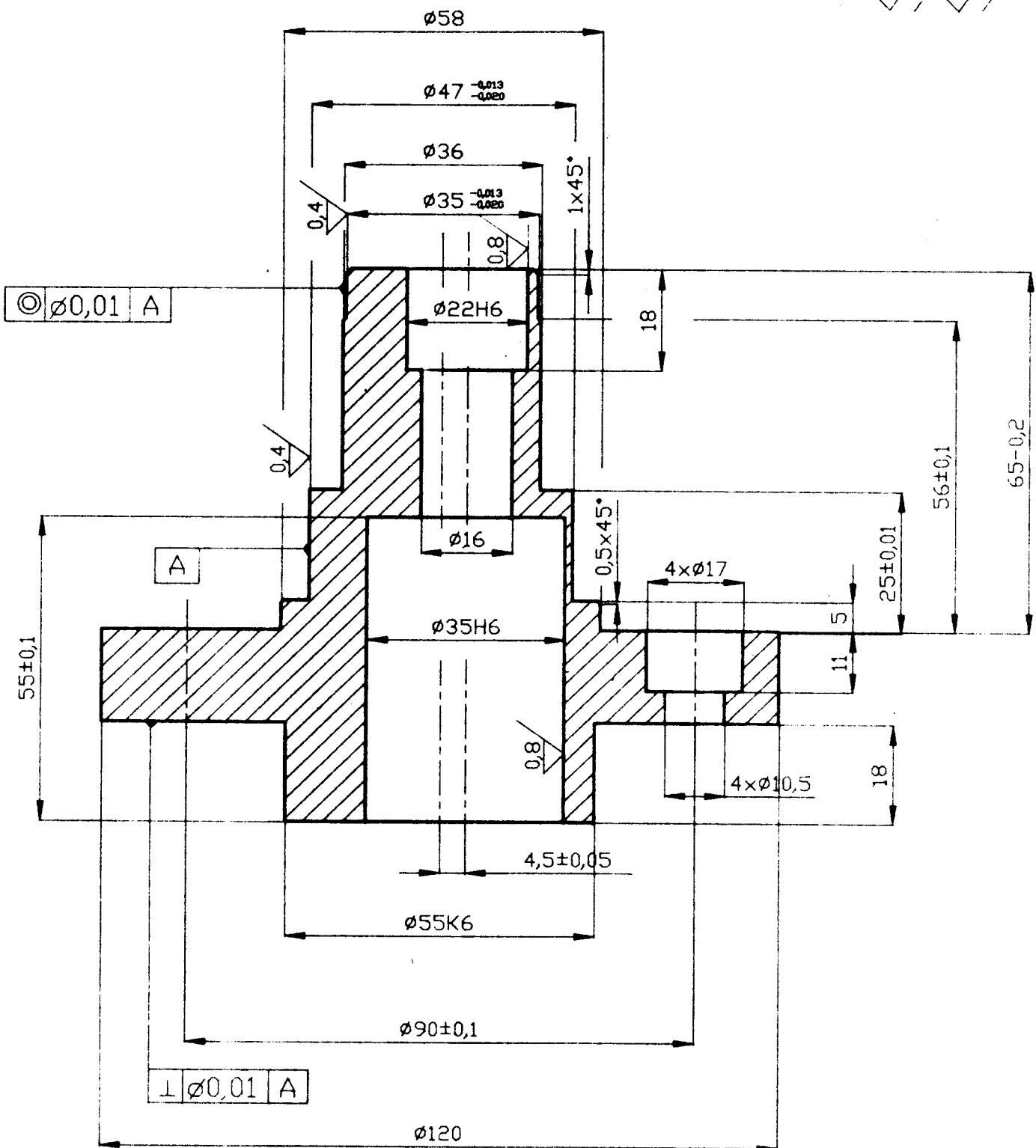
INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIŠ	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	SVARENEC	T.O.	HMOTNOST kg	MĚR. 1:1
ROZM.-POLOT.				TR. Č.
Č. POM. ZAŘ.		Č. SN.		Č.KUSOVNÍKU
VYPR. FRÝDEK	NORM.REF.	POZN.		4-KVS-US-225-01-K
PŘEZK.				Č.V.
TECHN.	SCHVÁLIL	STARÝ V.		
NÁZEV	Rozvod. deska	4-KVS-US-225-01-23	List 2	List 2

✓/✓/✓

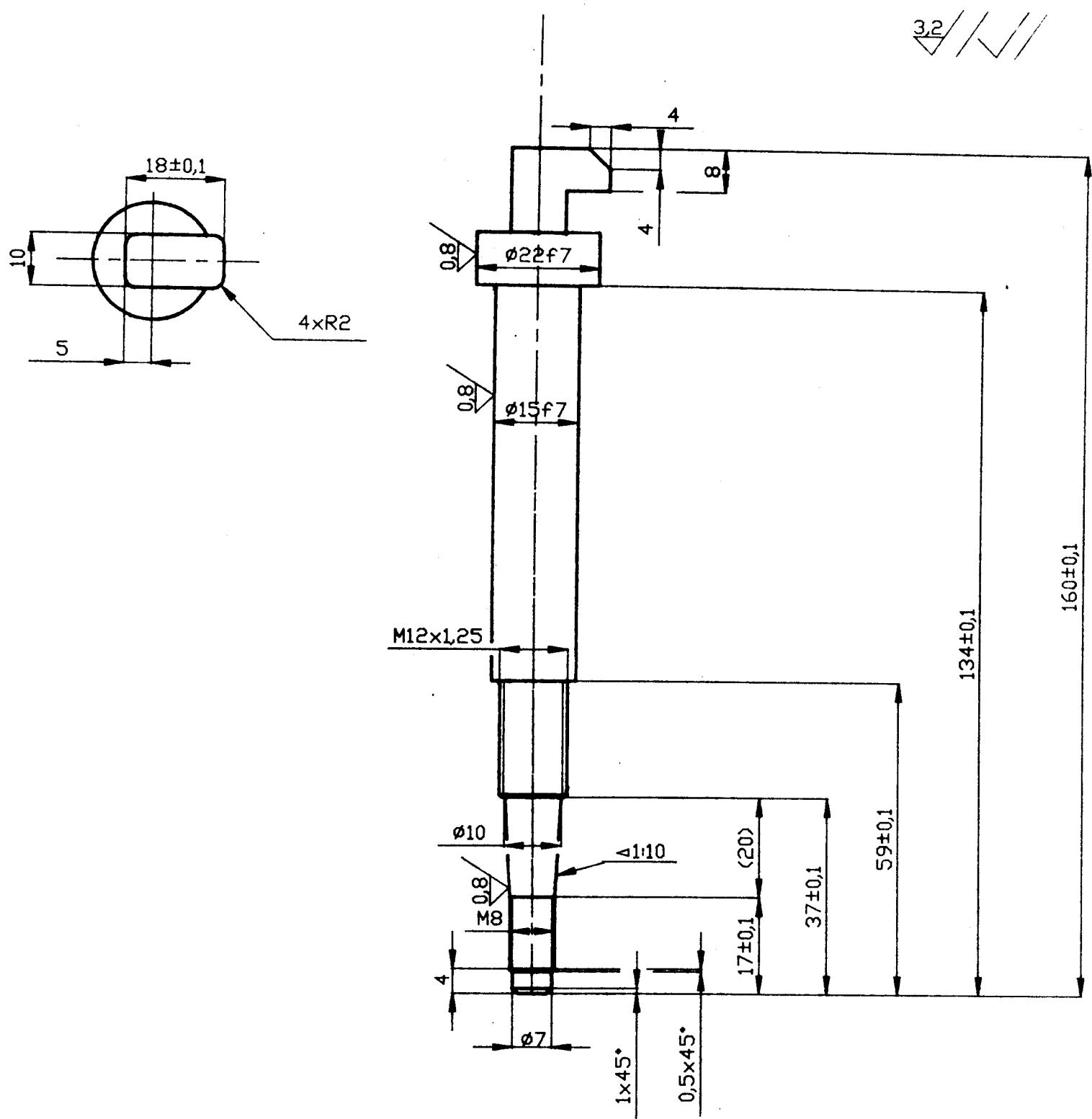
INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	11 370	T.O.	HMETNOST kg	MĚR. 1:2
ROZM.-POLOT.	P2x145x520 ČSN425310		Č. SN.	TŘ. Č.
Č. POM. ZAŘ.			POZN.	Č.KUSOVNÍKU
VYPR.	FRÝDEK	NORM.REF.		4-KVS-OS-225-01-K
PŘEZK.				
TECHN.	SCHVALIL		STARÝ V.	č.v.
NÁZEV	BOKNÍ KRYT		4-KVS-OS-225-01-24	List

KALIT

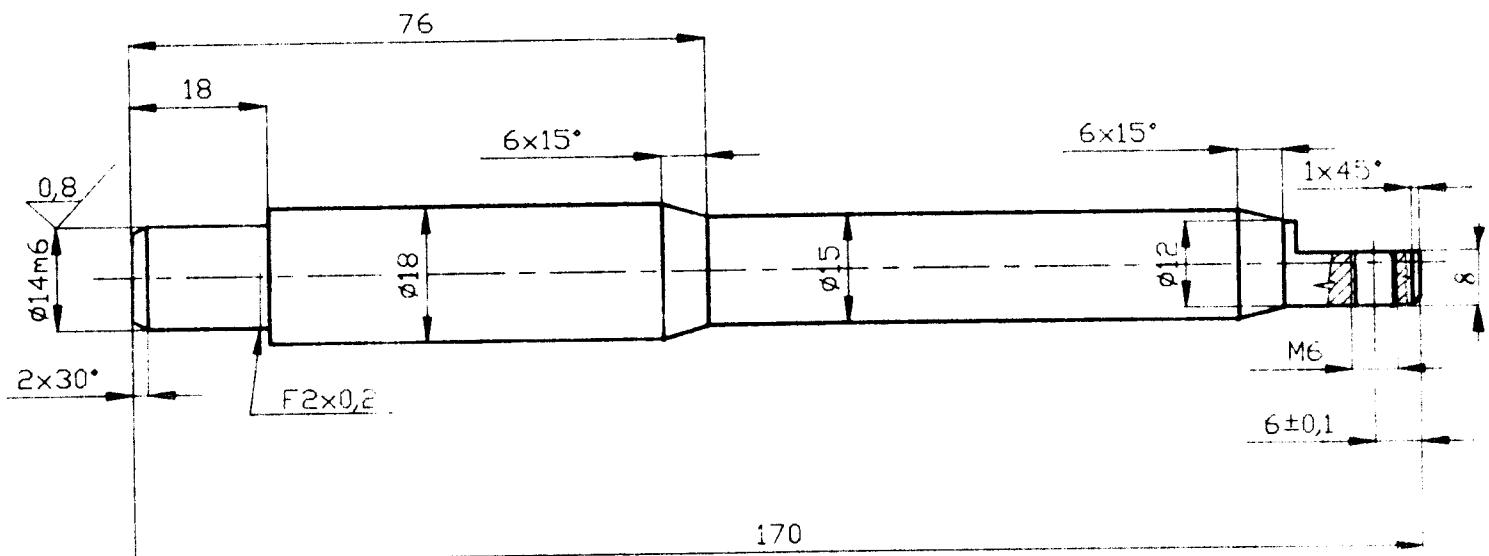
INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	19 312,4	T.O.	HMETNOST kg	MĚR.
ROZM.-POLOT.	$\varnothing 120-100$	ČSN425515		1:1
Č. POM. ZAŘ.			Č. SN.	IR. Č.
VYPR.	FRÝDEK	NORM.REF.	POZN.	Č. KUSOVNÍKU
PŘEZK.				4-KVS-DS-225-01-K
TECHN.	SCHYÁLIL		STARÝ V.	Č. v.
NÁZEV				
USTAVOV.V.TRN				4-KVS-DS-225-01-03
List 1				List 1

3.2 // //

OTVOR PRO ZÁVLÁČKU VRTAT PŘI MONTÁŽI
CEMENTOVAT DO h=0,5 A KALIT NA HRC 60

INDEX	ZMENA	DATUM	PODPL	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	14 220.4	T.O.	HMETNOST kg	MĚR. 1:1
ROZM.-POLOT. Ø 26-165	CSN 425515			TR. Č.
Č. POM. ZAŘ.		Č. SN.		Č. KUSOVNÍKU
VYPR. FRÝDEK	NORM.REF.	POZN.		4-KVS-OS-225-01-K
PŘEZK.				Č.V.
TECHN.	SCHVÁLIL	STARÝ V.		
NÁZEV	UPÍNACÍ HRÍDEL	4-KVS-OS-225-01-04	Listo	List

INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	11 500	T.O.	HMETNOST kg	MĚR. 1:1
ROZM.-POLOT.	620-175	ČSN 425510	Č. SN.	TŘ. Č.
Č. POM. ZAŘ.			POZN.	Č. KUSOVNÍKU
VYPR. - RÝDEK	NORM. REF.			4-KVS-OS-225-01-K
PŘEZK.			STARÝ V.	č.v.
TECHN.	SCHVÁLIL			
NAZEV	OPĚRNÝ ČEP		4-KVS-OS-225-01-05	List

32/11

WELDING POSITION	15
WELDING ANGLE	15
WELDING POSITION	15
WELDING ANGLE	15
WELDING POSITION	15
WELDING ANGLE	15
WELDING POSITION	15
WELDING ANGLE	15
WELDING POSITION	15
WELDING ANGLE	15

2020.1

1x45°

1x45°

1x10

15

15

0.000000

KALIT

PL. MAT.	62 10-04
POZM - POZM	020-20
A. POM.	ZAK
TYPE	FR 410C
TECHN.	LOM 110
TECHN.	2000
TECHN.	2000

OZUBENE KOL.

WELDING POSITION	15
WELDING ANGLE	15
WELDING POSITION	15
WELDING ANGLE	15
WELDING POSITION	15
WELDING ANGLE	15
WELDING POSITION	15
WELDING ANGLE	15
WELDING POSITION	15
WELDING ANGLE	15

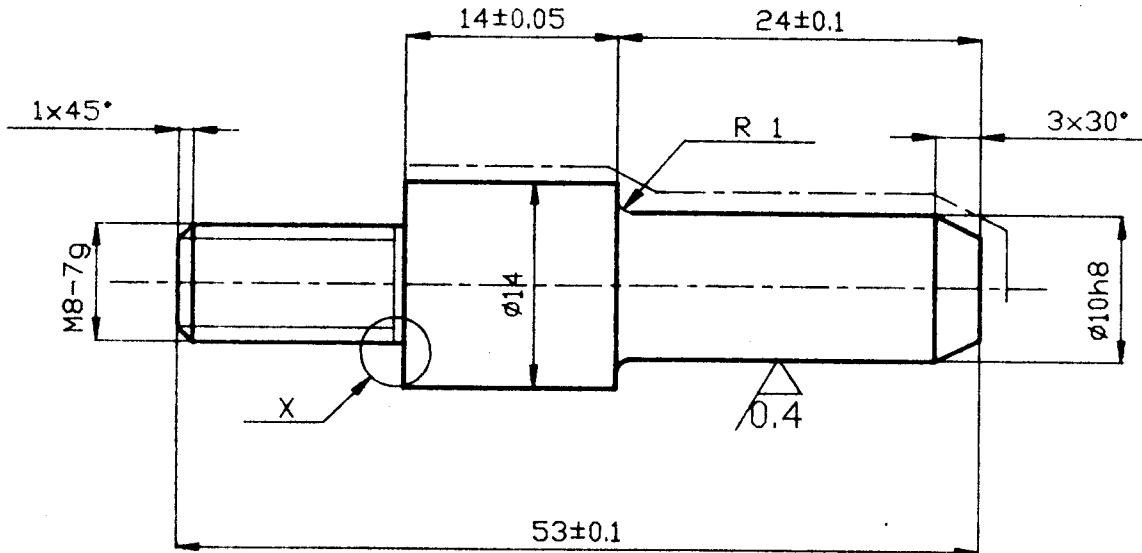
VVSST
DIREKCI

11

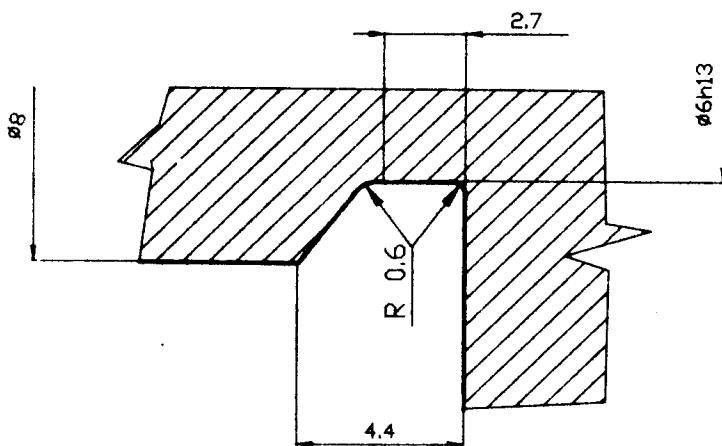
KUSSANAU
A-KVS-05-225-01-K

4-KVS-05-225-01-07

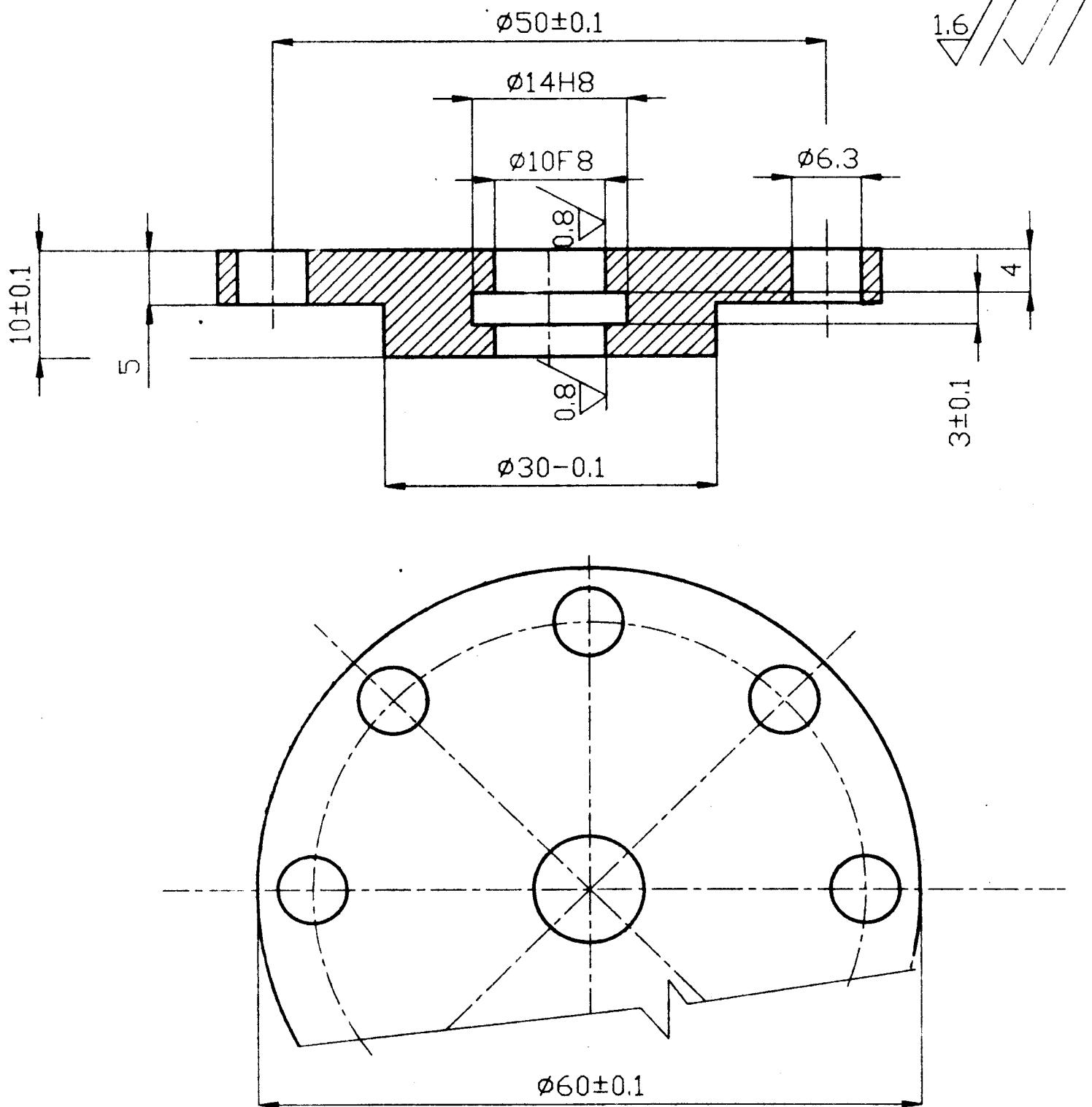
1.6 ✓✓

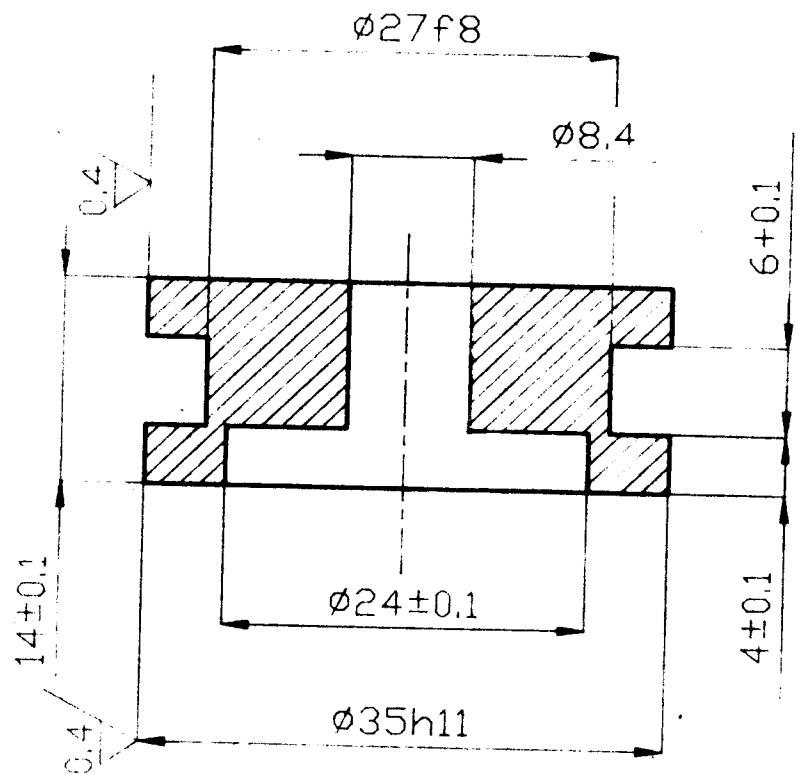
X-X

CEMENTOVAT D₀h=0.5 A KALIT NA HRC 58

INDEX	ZMENA	DATUM	POOPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	14 220.4	T.O.	HMOTNOST kg	MĚR.
ROZM.-POLOT.	$\varnothing 15-55$	ČSN 425510		2:1
Č. POM. ZAŘ.			Č. SN.	TR. Č.
VYPR.	FRÝDEK	NORM.REF.	POZN.	Č. KUSOVNÍKU
PŘEZK.				4-KVS-OS-225-01-K
TECHN.	SCHVÁLIL		STARÝ V.	Č.V.
NÁZEV	PÍSTNICE		4-KVS-OS-225-01-09	
		Listů		List

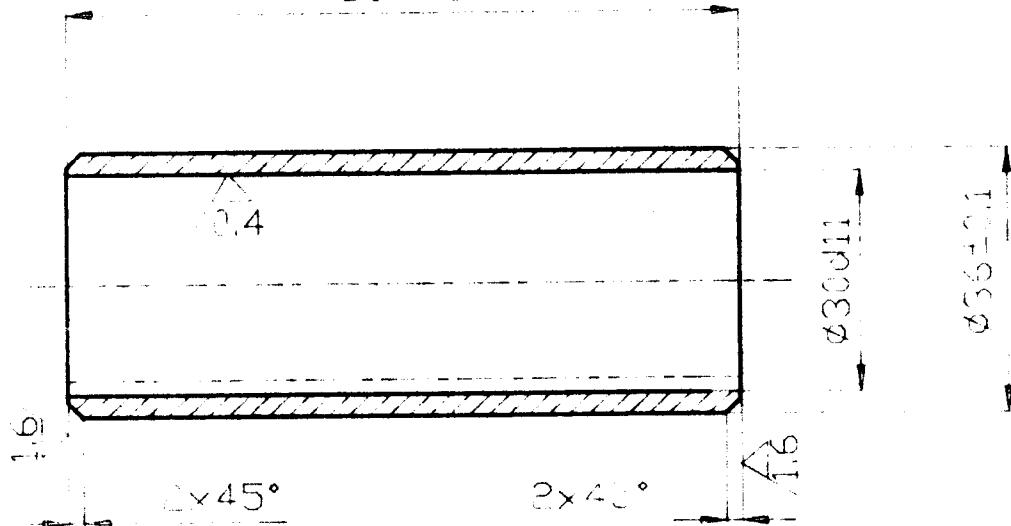
INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	11 500	T.O.	HMETNOST kg	MĚR. 2:1
ROZM.--POLOT.	Ø63-12	CSN 425510		Č. SN.
Č. POM. ZAŘ.			POZN.	TŘ. Č.
VYPR.	FRÝDEK	NORM.REF.		Č. KUSOVNÍKU
PŘEZK.				4-KVS-OS-225-01-K
TECHN.	SCHVÁLIL		STARÝ V.	č.v.
NÁZEV	VÍKO VÁLCE			4-KVS-OS-225-01-10
		Listo		List

CEMENTOVAT DO h=0,5 A KALIT NA HRC 58

INDEX	MENÁ	DATUM	PODIPS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT	14 220.4	T.O.	HMOTNOST kg	MĚR. 2:1
ROZM.-POLOŽ.	Ø38-15	ČSN 425510		TR. Č.
Č. POM. ZAŘ.			Č. SN.	Č. KUSOVNÍKU
VYPR.	FRÝDEK	NORM.REF.	POZN.	4-KVS-DS-225-01-K
PŘEZK.				č.v.
TECHN.		SCHVÁLIL	STARÝ V.	
NÁZEV	PÍST			
4-KVS-DS-225-01-11				List
List				

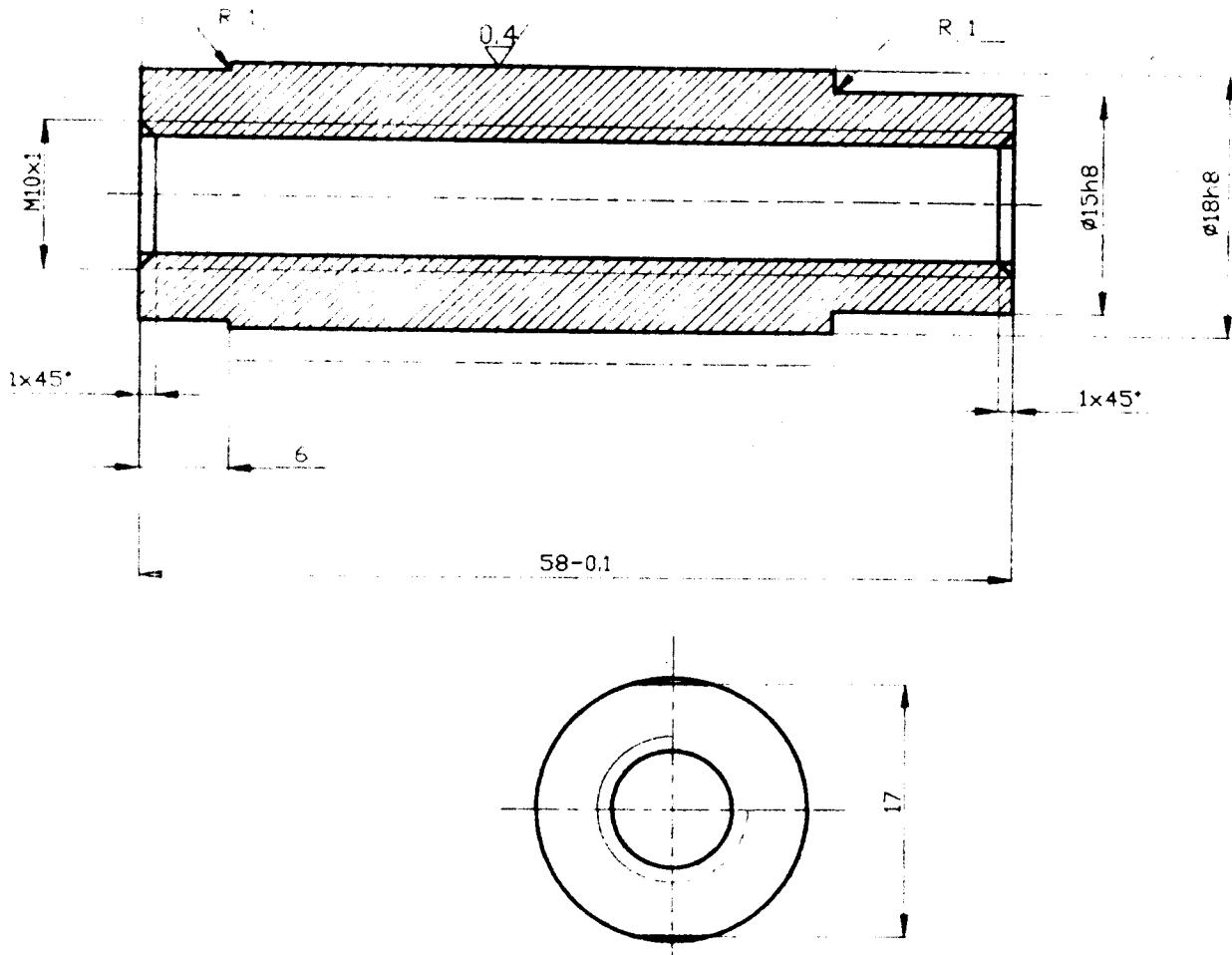
89±0,1

CEMENTOVAT DLE h=0,5 a KALIT NA HRC 60

INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIŠ	VŠST LIBEREC	MĚR.
ZN. MAT.	11 453	T.O.	HMETNOST kg	1:1	
ROZM.--POLOT.	TRØ44,5-90	ČSN425715	Č. SN.	TR. S.	
Č. POM. ZAR.			POZN.	Č. KUSOVNÍKU	
VÝPR.	FRYTEK	NORM.REF.	STARÝ	4-KVS-DS-225	C.V.
PŘEK.					
TECHN.	SCHVÁLIL				
NÁZEV	VÁLEC			4-KVS-DS-225-01-12	List

46+0.05

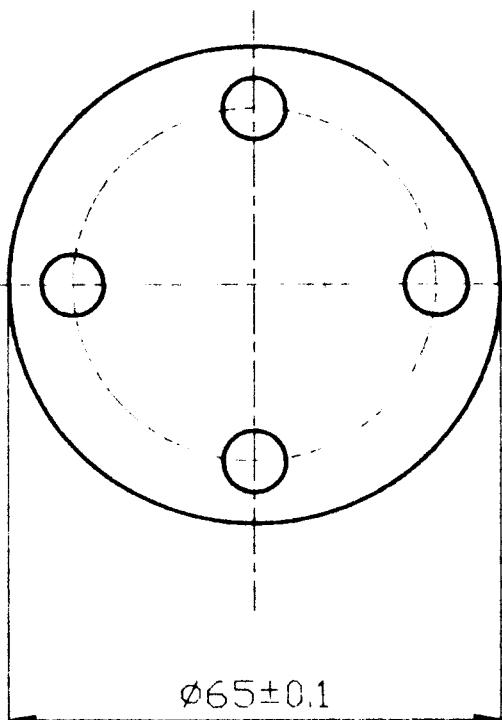
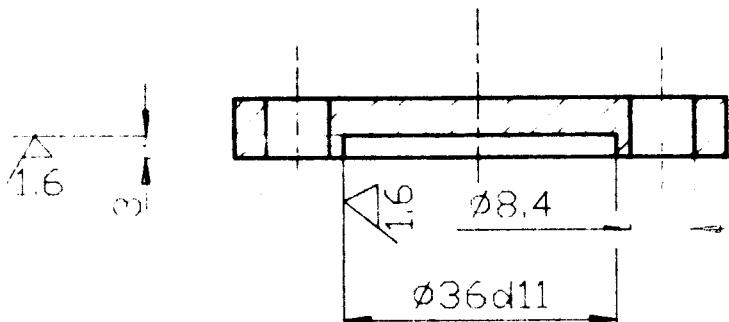

POVrchy ve kalit na HRC 58

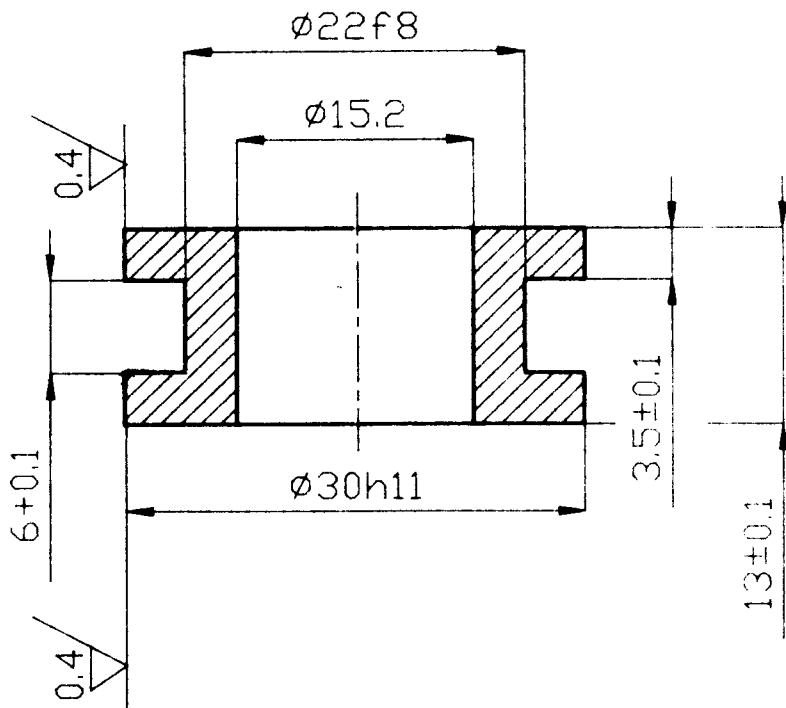
INDEX	MATERIA	DATUM	PODPL	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	14 220.4	T.C.	HMOTNOST kg	MĚR. 2:1
ROZM.-POLOŽ.	φ19-70	SN 425510	Č. SN.	TŘ. Č.
Č. POM. ZAŘ.			POZN.	Č. KUSOVNÍKU
VÝPR. FRYDEK	NORM. REF.			4-KVS-DS-225-01-K
PŘEZK.			STARÝ V.	č.v.
TECHN.	SCHVÁLIL			
NAZEV	PÍSTNICE			
			4-KVS-DS-225-01-13	List

3.2 // \ \ /

$\phi 48 \pm 0.1$

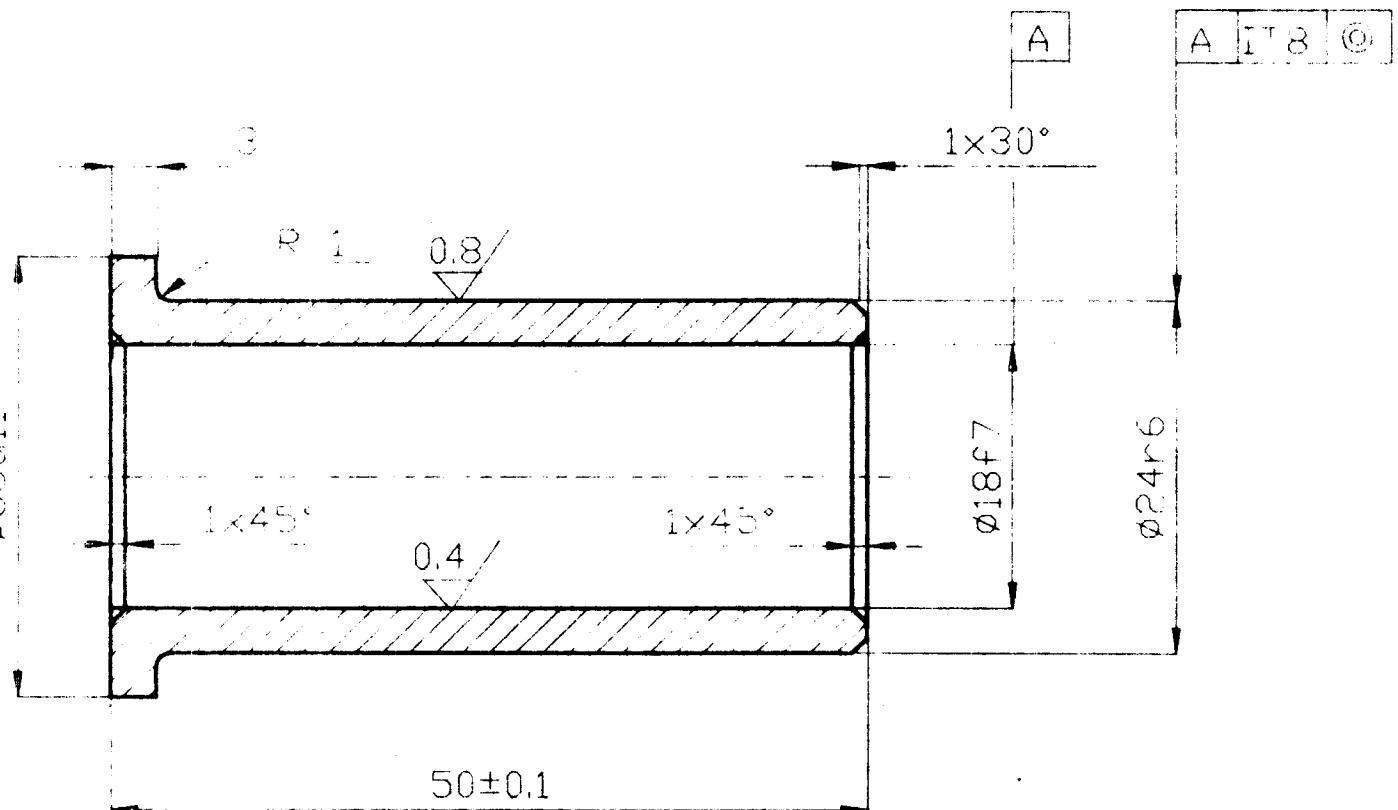
INDEX	DATA	DATUM	PODPIŠ	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	11 500	T.O.	HMETNOST kg	MĚR. 21
ROZM.-POLOŽ.	265-12	CSN 425510	Č. SN.	TŘ. Č.
Č. POM. ZAŘ.			POZN.	Č. KUSOVNÍKU
VÝPRA.	FRYŠEK	NORM. REF.		4-KVS-OS-225-01-K
PŘEZK.			STARÝ V.	Č.V.
TECHN.	SCHVÁLIL			
NÁZEV	VIKO VÁLCE		4-KVS-OS-225-01-14	List

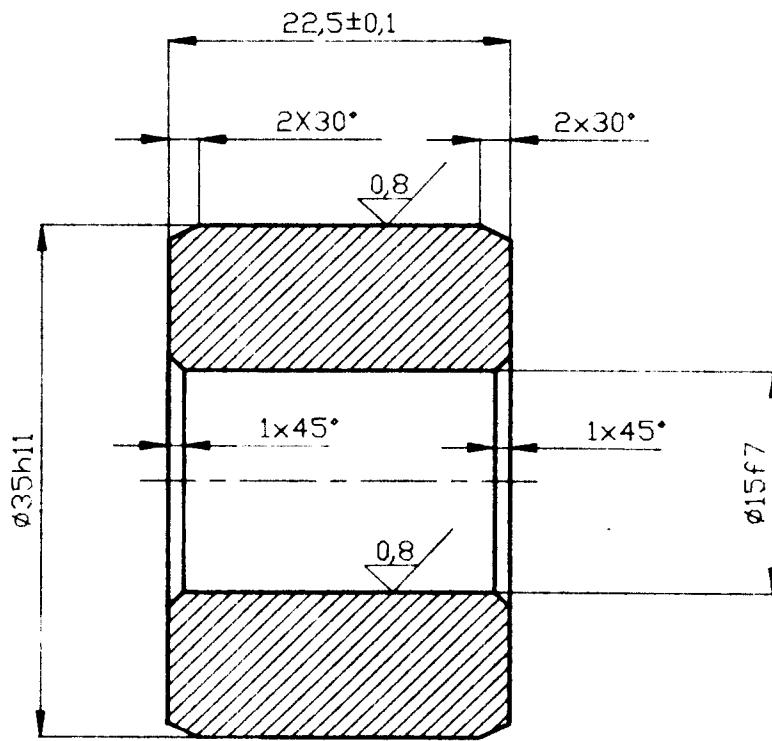
CEMENTOVAT DO $h=0.5$ A KALIT NA HRC 58

INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	14 220.4	T.O.	HMOTNOST kg	MĚR. 2:1
ROZM.-POLOTO	Ø32-15	CSN425510	Č. SN.	TR. Č.
Č. POM. ZAŘ.			POZN.	Č. KUSOVNÍKU
VYPR. FRYDEK	NORM.REF.			4-KVS-OS-225-01-K
PŘEZK.			STARÝ V.	Č.V.
TECHN.	SCHVÁLIL			
NAZEV	PÍST			
			4-KVS-OS-225-01-16	List
			Listů	

1.6 // //

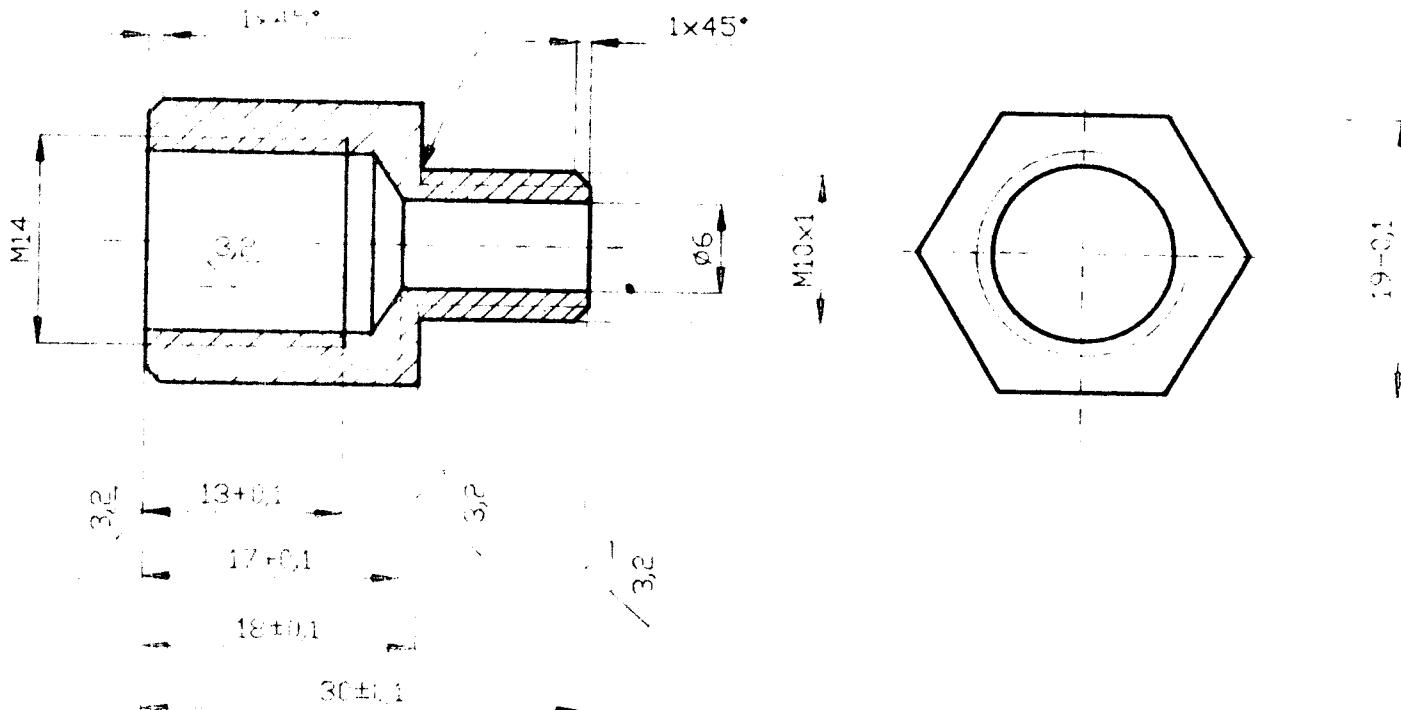
INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	423123	J.T.O.	HMETNOST kg	MĚR. 2:1
ROZM.-POLOCT.	Ø32-52	CSN 421331	Č. SN.	TŘ. Č.
Č. POM. ZÁŘ.			POZN.	Č. KUSOVNÍKU
VYPR.	FRÝDEK	NORM. REF.	STARÝ V.	4-KVS-OS-225-01-K
PŘEZK.				Č.V.
TECHN.	SCHVÁLIL			
NÁZEV	LOŽISKO TYČE			4-KVS-OS-225-01-17
		List 6		List

KALIT NA HRC 58

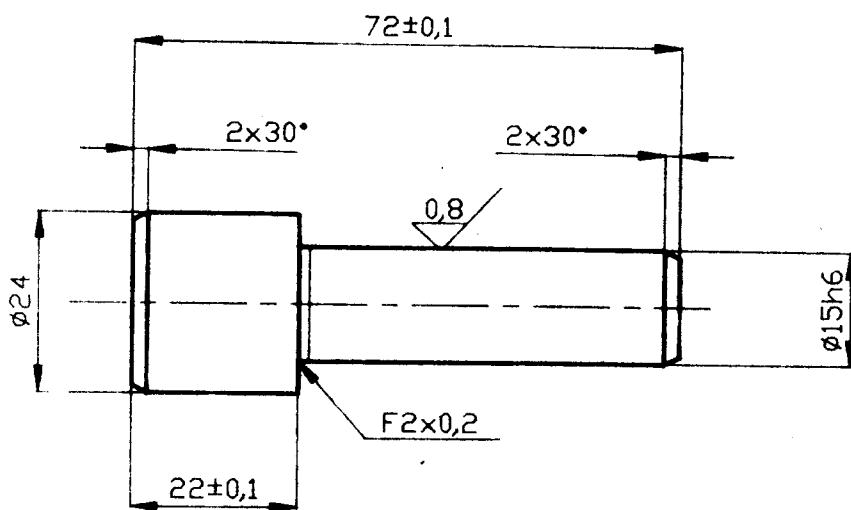
INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	19 312,4	T.O.	HMETNOST kg	MĚR. 2:1
ROZM.-POLOT.	Ø36-30	CSN 425515	Č. SN.	TŘ. Č.
Č. POM. ZAŘ.			POZN.	Č.KUSOVNÍKU
VYPR.	FRÝDEK	NORM.REF.		4-KVS-OS-225-01-K
PŘEZK.				
TECHN.	SCHVÁLIL		STARÝ V.	č.v.
NÁZEV	LOŽISKO TYČE			4-KVS-OS-225-01-18
			List	List

1x10,2

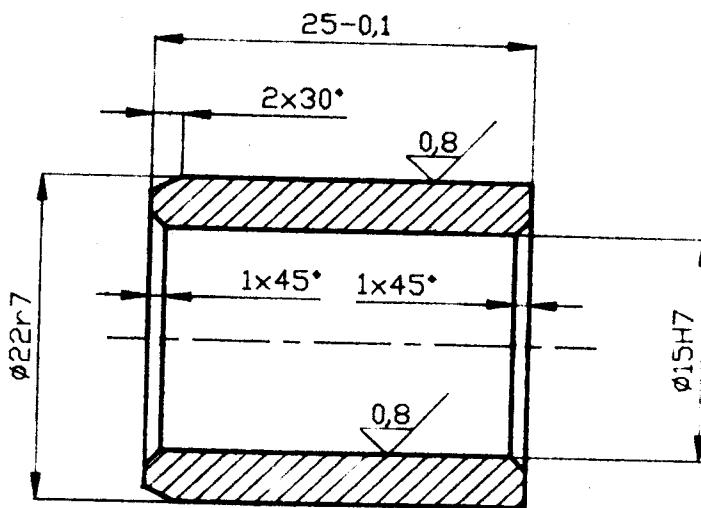
INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIŠ	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	11 3/0	T.O.	HMOTNOST kg	MĚR.
ROZM.-POLOT. 6HR 19x11-30	ČSN426530			241
Č. POM. ZAŘ.		Č. SN.		TR. Č.
VYPR.	FRÝDEK	NORM.REF.	POZN.	Č. KUSOVNÍKU
PŘEZK.				4-KVS-DS-225-01-K
TECHN.	SCHVÁLIL		STARÝ V.	Č.V.
NÁZEV	REDUKCE	4-KVS-DS-225-01-19		
			List 0	List

3,2 // / /

KALIT NA HRC 58

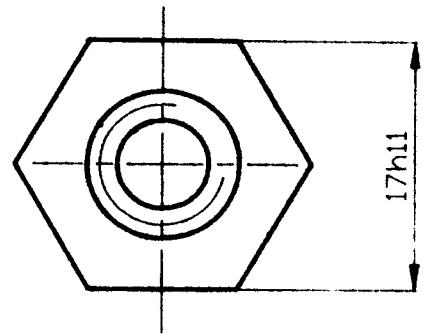
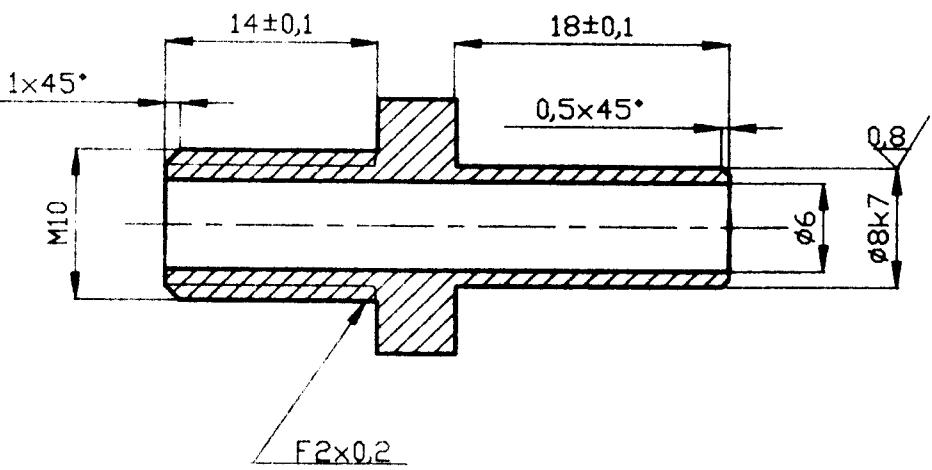
INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	19 312,4	T.O.	HMETNOST kg	MĚR. 1:1
ROZM.-POLOT. 225-78	ČSN 425515		Č. SN.	TŘ. Č.
Č. POM. ZAŘ.			POZN.	Č. KUSOVNÍKU
VYPR. FRÝDEK	NORM.REF.			4-KVS-OS-225-01-K
PŘEZK.				Č.V.
TECHN.	SCHVALIL		STARÝ V.	
NÁZEV	KOLÍK	4-KVS-OS-225-01-20		
		List 6		List

KALIT NA HRC 58

INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIŠ	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	19 312,4	T.O.	HMETNOST kg	MĚR.
ROZM.-POLOT.	Ø25-30	ČSN 425515		2:1
Č. POM. ZAŘ.			Č. SN.	TR. Č.
vypr. FRÝDEK	NORM.REF.		POZN.	Č. KUSOVNÍKU
PŘEZK.				4-KVS-OS-225-01-K
TECHN.	SCHVÁLIL		STARÝ V.	č.v.
NÁZEV				
POUZDRO				4-KVS-OS-225-01-21
List 1				List 1

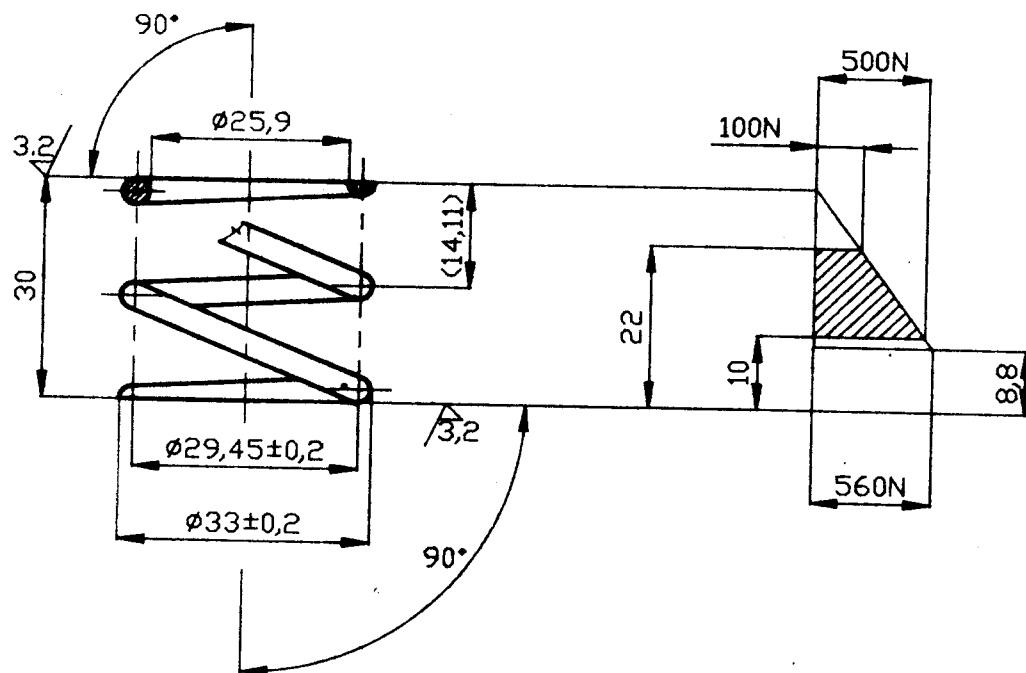
3.2 // //

INDEX	ZMENA	DATUM	POOPIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	11 370	T.O.	HMETNOST kg	MĚR.
ROZM.-POLOT.	6HR13h11-30	CSN 426530		1:1
Č. POM. ZAR.			Č. SN.	TR. Č.
VYPR.	FRYDEK	NORM.REF.	POZN.	Č. KUSOVNÍKU
PŘEZK.				4-KVS-OS-225-01-K
TECHN.	SCHVÁLIL		STARÝ V.	Č.V.
NÁZEV	KOČOVKA HYDR.		4-KVS-OS-225-01-22	Listo List

✓✓✓

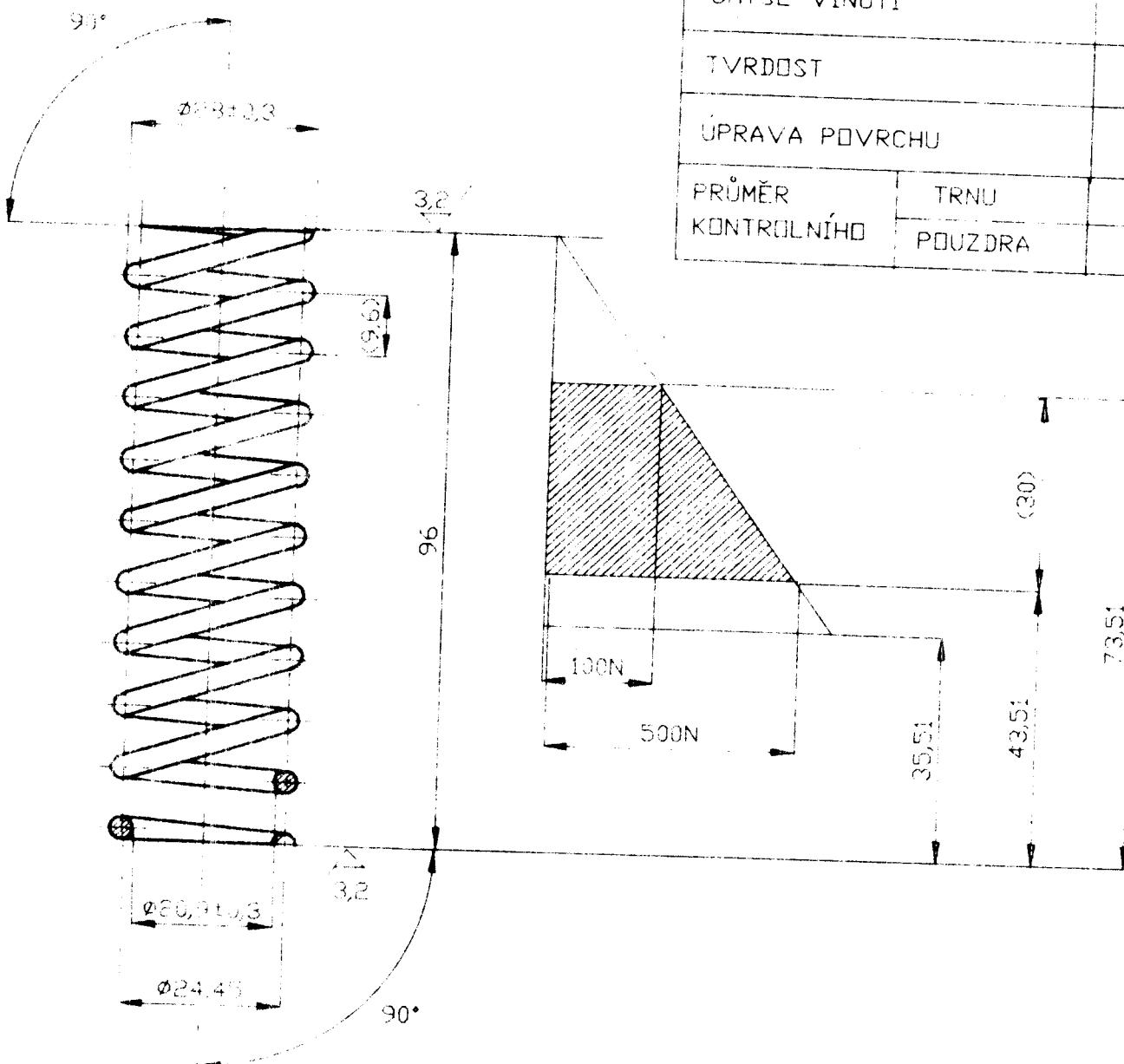
ÚDAJ	HODNOTA
POČET ČINNÝCH ZÁVITŮ	2
CELKOVÝ POČET ZÁVITŮ	3
SMYSL VÍNUTÍ	PRAVÝ
TVRDOST	-
ÚPRAVA POKRUCHU	-
PRŮMĚR KONTROLNÍHO	TRNU
	POUZDRA
	33 ^{+0,3} _{-0,4}

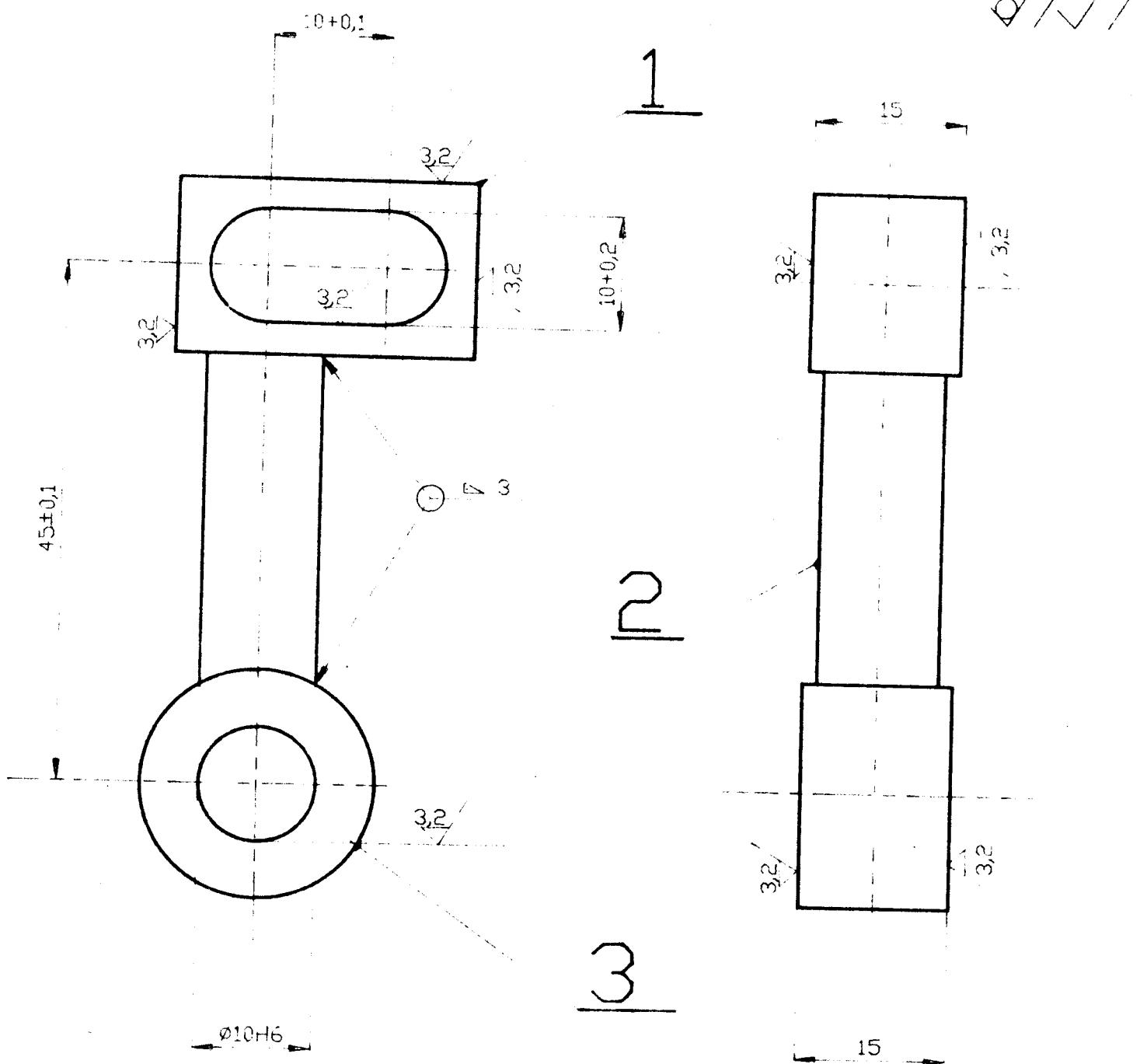
INDEX	ZMENA	DATUM	PODPL	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	12 090,4	T.O.	HMOTNOST kg	MĚR.
ROZM.-POLOT.	Ø3,55-280	CSN 426403		1:1
Č. POM. ZAŘ.			Č. SN.	TŘ. Č.
VYPR.	FRYDEK	NORM.REF.	POZN.	Č. KUSOVNÍKU
PŘEZK.				4-KVS-OS-225-01-K
TECHN.	SCHVÁLIL		STARÝ V.	č.v.
NÁZEV	PRUŽINA			4-KVS-OS-225-01-26
	List			List

Q/VV

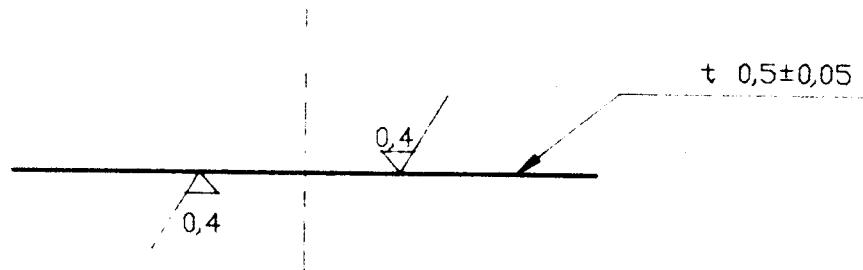
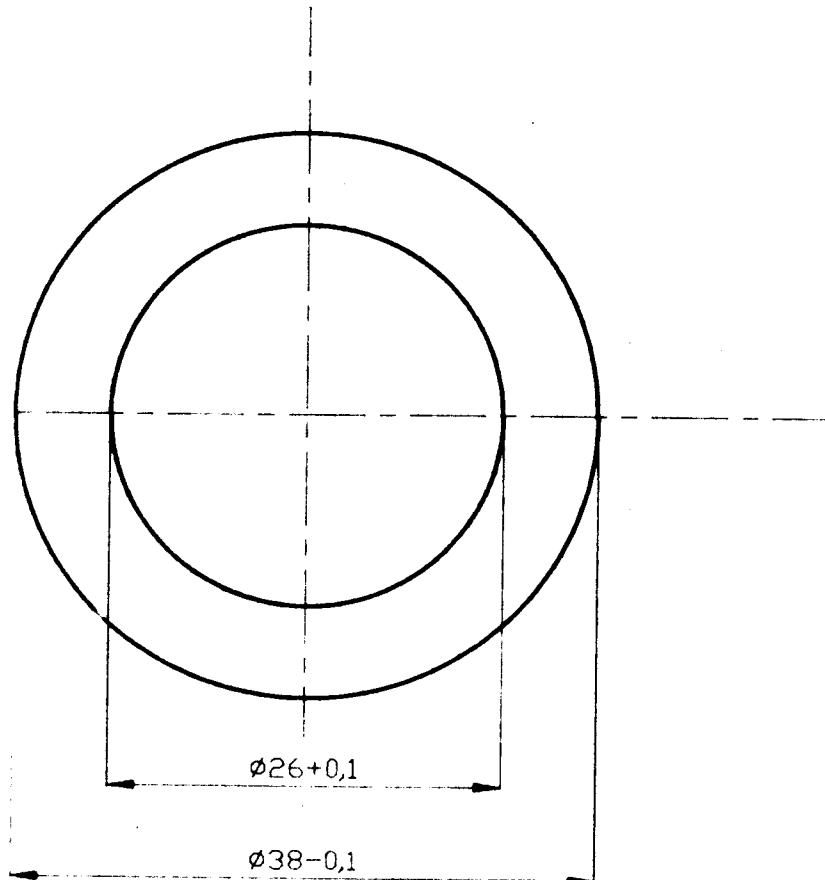
ÚDAJ	HODNOTA
POČET ČINNÝCH ZÁVITŮ	8
CELKOVÝ POČET ZÁVITŮ	10
SMYSL VINUTÍ	PRAVÝ
TVRDOST	-
ÚPRAVA PŮVRCHU	-
PRŮMĚR KONTROLNÍHO	TRNU
POUZDRA	28 $\frac{1}{4}$

INFORMACE	ZMĚNA	DATUM	PODPIS	VŠST LIBEREC
ZNAKAT	13.090.4	T.O.	HMOTNOST kg	MĚR. 111
ROZMĚRLOH 03-55-740	ČSN 426403	č.s.n.		TR. Č.
Z. FDM. ZÁR.		POZN.	Č. KUCHYNÍKU	4-KVS-OS-225-01-K
Z. ŠPRL. FRYŠEK	NORM.REF.	STARÝ V.	X	X
PŘEK.	SCHVÁLIL			
TECHN.				
NÁZEV				
PRUŽINA				4-KVS-OS-225-01-27
Listo				List

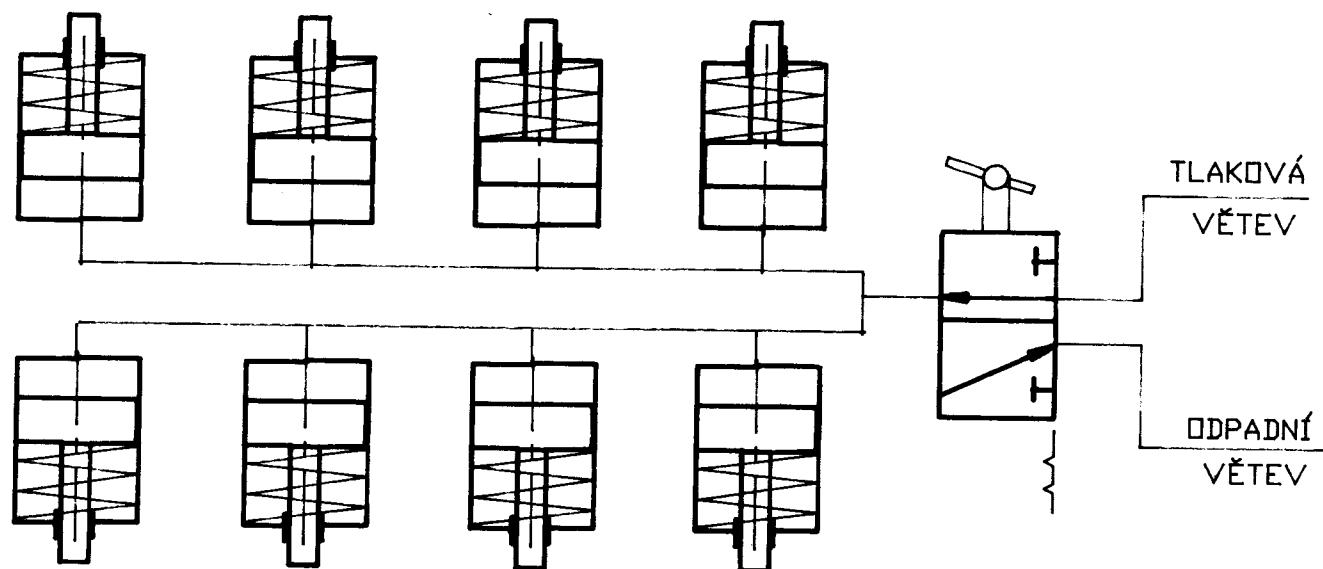

POZ	NÁZEV-RÖZMĚR	VÝKRES-NORMA	MATERIAL	J.	MN.	HMOT.
1	KOSTKA P15x40x15	ČSN425310	11 370	-	1	0,1
2	TYČ Ø10-40	ČSN425510	11 370	-	1	0,1
3	POUZDRO TRØ15x20	ČSN425810	11 370	-	1	0,02
INDEX	ZMĚNA	DATUM	PODPÍS			
ZN. MAT.		T.O.		HMETNOST kg	MĚR.	
ROZM.-POLOT.	SVARENÉC					2:1
Č. POM. ZAŘ.				Č. SN.	TR. Č.	
YVPR.	FRYDEK	NORM.REF.		POZN.	Č. KUSOVNÍKU	
PŘEZK.					4-KVS-DS-225-01-K	
TECHN.		SCHVÁLIL		STARÝ V.	Č.V.	
NÁZEV	SPØJØV.TYČ	4-KVS-DS-225-01-28	Listú			List

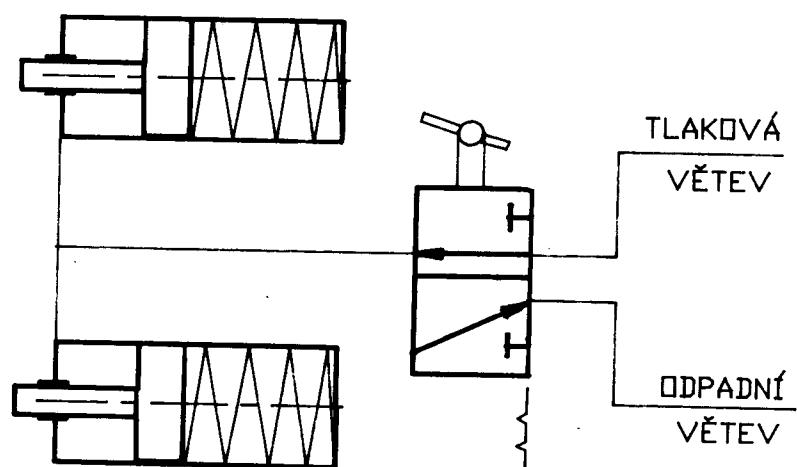

INDEX	JMENA	DATUM	PODPLIS	VŠST LIBEREC
ZN. MAT.	423016	T.O.	HMETNOST kg	MĚR.
ROZM.-POLOŽ.	P1/40	ČSN421331		1:1
Č. POM. ZAŘ.			Č. SN.	TR. Č.
VPYR.	FRÝDEK	NORM.REF.	POZN.	Č. KUSOVNÍKU
PŘEZK.				4-KVS-OS-225-01-K
TECHN.		SCHVÁLIL	STARÝ V.	Č.V.
NAZEV	TĚSNĚNÍ			4-KVS-OS-225-01-29
			Listů	List

OKRUH ZVEDACÍCH MOTORŮ

OKRUH OTOČNÝCH MOTORŮ

POZ.	NÁZEV-ROZMĚRY	VÝKRES-NORMA	MATERIÁL	J.	MN.	HMOTN. kg
1	RÁM-SVAŘENEC	2-KVS-OS-225 01-01	11 373	-	1	35.4
2	RÁM-SVAŘENEC	2-KVS-OS-225 01-01	11 373	-	1	35.4
3	USTAVOVACÍ TRN ø120-100	4-KVS-OS-225 01-03	19 3124	-	8	1.43
4	UPÍNACÍ HŘÍDEL ø26-165	4-KVS-OS-225 01-04	14 2204	-	8	0.8
5	OPĚRNÝ ČEP ø19-175	4-KVS-OS-225 01-05	11 500	-	16	0.23
6	OZUBENÝ HŘEBEN ø18-510	3-KVS-OS-225 01-06	12 0204	-	2	1.0
7	OZUBENÉ KOLO ø20-20	4-KVS-OS-225 01-07	12 0504	-	8	0.03
8	VÁLEC ø63-60	4-KVS-OS-225 01-08	11 453	-	8	0.8
9	PÍSTNICE ø15-55	4-KVS-OS-225 01-09	14 2204	-	8	0.04
10	VÍKO VÁLCE ø63-12	4-KVS-OS-225 01-10	11 500	-	8	0.22
11	PÍST ø38-15	4-KVS-OS-225 01-11	12 0504	-	8	0.08
12	VÁLEC TRø44.5-90	4-KVS-OS-225 01-12	11 453	-	2	0.2
13	PÍSTNICE ø19-70	4-KVS-OS-225 01-13	14 2204	-	2	0.1
14	VÍKO VÁLCE ø65-12	4-KVS-OS-225 01-14	11 500	-	2	0.2
15	VÍKO VÁLCE ø65-35	3-KVS-OS-225 01-15	11 500	-	2	0.3
16	PÍST ø32-15	4-KVS-OS-225 01-16	14 2204	-	2	0.04
17	LŽISKØ TYČE ø32-52	4-KVS-OS-225 01-17	423123	-	2	0.18
18	LŽISKØ UPÍN.HŘÍD. ø36-30	4-KVS-OS-225 01-18	19 3124	-	8	0.2
19	REDUKCE 6HR-19h11-30	4-KVS-OS-225 01-19	11 370	-	1	0.05
20	KOLÍK ø25-78	4-KVS-OS-225 01-20	19 3124	-	4	0.19
21	POUZDRO ø25-30	4-KVS-OS-225 01-21	19 3124	-	4	0.05
22	KONCOVKA 6HR-13h11-40	4-KVS-OS-225 01-22	11 370	-	2	0.02
23	Rozvod. DESKA P35X145X145	2-KVS-OS-225 01-23	11 370	-	1	6.03
24	KRYT PŘÍP. P2X145X510	3-KVS-OS-225 01-24	11 370	-	2	1.1
25	KRYT PŘÍP. P2X145X510	3-KVS-OS-225 01-25	11 370	-	2	1.1
26	PRUŽINA ø3,5-120	4-KVS-OS-225 01-26	12 0904	-	8	0.005
27	PRUŽINA ø3,5-90	4-KVS-OS-225 01-27	12 0904	-	2	0.007

INDEX
ZMENA

DATUM

PODPIS

VŠST-KVS
LIBEREC

VYPR. FRYDEK NORM.REF.

POZN.

č. VÝKR.
4-KVS-OS-225-01-01

PŘEZK.

TŘÍD. č.

TECHN.

SCHVÁLIL

NÁZEV

KUSOVNÍK

4-KVS-OS-225-01-K

Listu 3

List 1

POZ.	NÁZEV-ROZMĚRY	VÝKRES-NORMA	MATERIÁL	J.	MN.	HMOTN. kg
28	SPOJOVACÍ TYČ - SVAŘENEC	4-KVS-OS-225 01-28	11373	-	1	0,4
29	TĚSNĚNÍ P1φ40	4-KVS-OS-225 01-29	423113	-	2	0,05
30						
31	ŠROUB M 5×40	ČSN 02 11 43	—	—	4	—
32	ŠROUB M 16×60	ČSN 02 11 43	—	—	16	—
33	ŠROUB M 10×25	ČSN 02 11 43	—	—	32	—
34	ŠROUB M 8×30	ČSN 02 11 43	—	—	32	—
35	ŠROUB M 8 × 25	ČSN 02 11 43	—	—	8	—
36	ŠROUB M 6×20	ČSN 02 11 43	—	—	16	—
37	ŠROUB M 6 × 40	ČSN 02 11 43	—	—	4	—
38	ŠROUB M 6 × 15	ČSN 02 11 43	—	—	40	—
39	ŠROUB M 10×1×50	ČSN 02 11 43	—	—	2	—
40	ŠROUB M 6 × 22	ČSN 02 11 03	—	—	64	—
41	ŠROUB M 5 × 10	ČSN 02 11 03	—	—	1	—
42	ŠROUB M 8 × 100	ČSN 02 11 74	—	—	8	—
43	MATICE M 12×1,25	ČSN 02 14 03	—	—	16	—
44	MATICE M 10×1	ČSN 02 14 01	—	—	2	—
45	MATICE M 8	ČSN 02 14 03	—	—	8	—
46	MATICE M 8	ČSN 02 14 01	—	—	8	—
47	MATICE M 8	ČSN 02 14 11	—	—	8	—
48	MATICE M 6	ČSN 02 14 01	—	—	16	—
49	MATICE M 5	ČSN 02 14 01	—	—	1	—
50	PODLOŽKA 6	ČSN 02 17 41	—	—	64	—
51	PODLOŽKA 8	ČSN 02 17 41	—	—	16	—
52	PODLOŽKA 8,4	ČSN 02 17 02	—	—	8	—
53	PODLOŽKA 10,5	ČSN 02 17 02	—	—	2	—
54	PODLČKA 13	ČSN 02 17 02	—	—	8	—

INDEX	ZMENA	DATUM	PODPIS
-------	-------	-------	--------

VŠST-KST
LIBEREC

VYPR.	FRÝDEK	NORM. REF.	POZN.
PŘEZK.			Č. VÝKR.
TECHN.	SCHVÁLIL		1-KVS-OS-225-01
NÁZEV			TŘÍD. Č.

KUSOVNÍK

4-KVS-OS-225-01-K

POZ.	NÁZEV-ROZMĚRY	VÝKRES-NORMA	MATERIÁL	J.	MN.	HMETN. kg
55	ZÁVLAČKA 25x20	ČSN 02 20 10	—	—	8	—
56	KROUŽEK 35x2	ČSN 02 9281	—	—	10	—
57	KROUŽEK 32x2	ČSN 02 9281	—	—	4	—
58	KROUŽEK 14x10	ČSN 02 9280	—	—	8	—
59	KROUŽEK 35x27	ČSN 02 9280	—	—	8	—
60	KROUŽEK 22x18	ČSN 02 9280	—	—	2	—
61	KROUŽEK 30x22	ČSN 02 9280	—	—	2	—
62	KROUŽEK 10x2	ČSN 02 9281	—	—	10	—
63	KROUŽEK 6x2	ČSN 02 9281	—	—	8	—
64	HRDLO JS 6	ČSN 1378 70	—	—	1	—
65	TLAKOVÁ HADICE HV-1-JS 6 -350	VYR. TECHNOMETR. PRAHA	—	—	2	—
66	ROZVADĚČ RSP-1-062 J 75	TOS RAKOVNÍK	—	—	2	—
67	VSUVKA SE ZÁVITY M 14	ČSN 13 82 42	—	—	2	—
68	PŘEVLEČNÁ MATICE M 14	ČSN 13 78 66	—	—	2	—
69	TALÍROVÉ PRŽINY Ø35xØ16x15	FIRMA MUBEA	—	—	96	—
70	KROUŽEK 10x15x2	ON 02 93 31	—	—	3	—
71	KROUŽEK 14x20x2	ON 02 93 31	—	—	3	—
72						
73						
74						
75						
76						
77						
78						
79						
80						
81						

INDEX ZMENA	DATUM	PODPIS	VŠST-KST LIBEREC
VYPR. FRYDEK	NORM. REF.	POZN.	č. VÝKR. 1-KVS-OS-225-01
PŘEZK.			TŘÍD. č.
TECHN.	SCHVÁLIL		
NÁZEV			4-KVS-OS-225-01-K
KUSOVNÍK			Listu 3
			List 3